

**การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
หมู่บ้านซับพุง หมู่ที่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา**

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีการศึกษา 2544

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
หน้าอำนวยการ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลังหรือหลักการและเหตุผล	1
1. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	3
2. กรอบความคิดทฤษฎี	4
3. วิธีดำเนินการ	11
4. ผลที่คาดว่าจะได้รับการประเมินโครงการ	16
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	17
1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ	17
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544	19
3. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	23
4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	24
5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	31
6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	34
7. หลักการประเมินโครงการแบบซีพีพีโมเดล	35
8. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	36
9. เอกสารหลักวิชาอื่น ๆ	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการประเมินและเครื่องมือ	40
1. รูปแบบการประเมินและเครื่องมือ	40
2. ตัวชี้วัด แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูล	45
3. ตัวชี้วัดบริบทและตัวแปรที่ศึกษา	65
บทที่ 4 ผลการติดตามการประเมินโครงการ	70
ผลการประเมินบริบทชุมชน	70
ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม	82
สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	86
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	91
วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	91
สรุป และ อภิปราย	92
ข้อเสนอแนะ	97
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

คำนำ

สารนิพนธ์ เล่มนี้ เขียนขึ้นตามกรอบข้อกำหนดของ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต “การจัดการและการประเมินโครงการ” ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ. 2544. ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีลักษณะพิเศษ เมื่อเทียบกับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตอื่นๆ เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่เกิดขึ้นจากความต้องการที่จำเพาะบางประการ กล่าวคือ รัฐบาลมีนโยบายที่จะฟื้นฟู และส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นโดยได้จัดสรรเงิน

บทคัดย่อ

วาสนา ผินงูเหลือม : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
หมู่บ้านชัยพยุง หมู่ที่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จ. นครราชสีมา
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. ปิยะวรรณ กาสลัก ,
พัฒนารอำเภอสีคิ้ว นายพีระพล ปักคำไทย

โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นโครงการที่จัดสรรเงินอุดหนุนกองทุนละ 1 ล้านบาทแก่หมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านในการประกอบอาชีพ เพื่อการสร้างงาน สร้างรายได้ และเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้า โดยการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและให้ชุมชนเป็นผู้บริหารจัดการด้วยตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

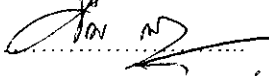
ในการประเมินผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านชัยพยุง มีแนวทางในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ทำให้คนในหมู่บ้านมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จากการมีรายได้เพิ่มซึ่งเป็นประโยชน์จากการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน มีการเก็บรวบรวมข้อมูล จากการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลตามแบบบร. 1 – บร.12

จากการประเมินพบว่า กองทุนหมู่บ้านชัยพยุง ซึ่งได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2544 โดยมีจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด 15 คน และมีจำนวนสมาชิกกองทุนหมู่บ้านรวมทั้งสิ้น 55 ราย โดยได้มีการจัดสรรเงินกู้ให้สมาชิกไปแล้วจำนวน 44 ราย เป็นจำนวนทั้งสิ้น 787,000 บาท ผู้กู้ส่วนใหญ่จะนำเงินที่ได้รับจากการจัดสรรไปใช้ในการประกอบอาชีพ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเกษตรกรรม กลุ่มเลี้ยงสัตว์ และกลุ่มค้าขาย ซึ่งในการนำเงินมาชำระคืนกองทุนนั้น ยังไม่ครบระยะเวลาการชำระคืน (1 ปี) จึงยังไม่สามารถทราบได้ถึงประสิทธิภาพการชำระคืน ซึ่งคาดว่าสมาชิก ผู้กู้ทุกรายมีความสามารถในการชำระหนี้ มีรายได้เพิ่มขึ้น มีสภาพคล่องจากการมีเงินทุนหมุนเวียนและสามารถทำให้เศรษฐกิจหมู่บ้านดีขึ้น ทำให้หมู่บ้านสามารถพึ่งพาตนเองได้ต่อไปในอนาคต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2545

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

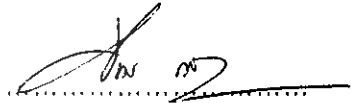
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ร่วมปรึกษา.....

หน้าอนุมัติ

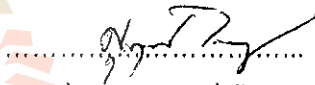
อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้ เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการและประเมินโครงการของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้

อาจารย์ปรึกษา

(ผศ.ดร.ปิยะวรรณ กาสลัก)

กรรมการสอบ

(อาจารย์ ดร.สุภกฤตย์ ไทยอุดม)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและประเมินโครงการ

.....
()

คณะบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำสารนิพนธ์ในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณประชาชน กองทุนหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ตลอดจน สมาชิกชุมชนบ้านซำพยุง หมู่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งได้ให้ความร่วมมือและได้ให้ข้อมูลในด้านต่าง ๆ รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางกลุ่มผู้ประเมิน จัดขึ้นในการเสียดสละเวลาอันมีค่าให้แก่ผู้จัดทำ

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.ปิยะวรรณ กาสลัก อาจารย์นิเทศก์ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้อนุเคราะห์เวลาให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในท้องที่และการติดตามในการจัดทำสารนิพนธ์

ขอขอบพระคุณเพื่อนบัณฑิตกองทุนหมู่บ้านตำบลคอนเมืองและตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ที่ให้ความร่วมมือในการจัดทำสารนิพนธ์ ท้ายที่สุดนี้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีส่วนที่เป็นสาระประโยชน์ ผู้จัดทำขอมอบความดีความชอบให้แก่บิดา มารดา และบุคคลที่กล่าวนาม และไม่ได้กล่าวนาม ในข้างต้นนี้ จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิต

วาสนา ผินภูเหล็ก

ผู้จัดทำ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากประเทศไทยในปัจจุบันนี้ประสบกับปัญหาทางด้านวิกฤติเศรษฐกิจตกต่ำและสังคมไทย ไม่เพียงแต่ประชาชนในเมืองหลวงเท่านั้นที่ประสบปัญหา ประชาชนในชนบทของเราก็ประสบกับปัญหาดังกล่าวด้วยกันทั้งสิ้น ชาวบ้านในชนบทที่ต่างพากันไปทำงานในเมืองหลวงในช่วงเศรษฐกิจเฟื่องฟูนั้น ต้องจำใจเดินทางกลับบ้านเกิดของตนที่อยู่ในชนบทเนื่องจากถูกนายจ้างให้ออกจากงาน บางรายก็อาจจะได้ค่าจ้างออก แต่บางรายไม่ได้อะไรเลยเหมือนกับต้องกลับบ้านตัวเปล่า ทำให้ปัญหาทางด้านสังคมเกิดขึ้นตามมา อาทิเช่น ปัญหาความยากจน เพราะไม่มีงานทำ อาชญากรรม เป็นต้น

ด้วยนโยบายของรัฐบาล โดยนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2544 สรุปสาระสำคัญประการหนึ่งได้ว่า “โครงการการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นโครงการหลัก และเร่งด่วนตามนโยบายของรัฐบาลที่จะใช้เป็นมาตรการหนึ่งในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมเป็นรูปธรรม ให้ได้ผลชัดเจนและรวดเร็ว ด้วยมั่นใจว่าจะช่วยลดความยากจน และนำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ประชาชน โดยรัฐบาลจะเป็นผู้ลงทุนทางสังคม เป็น การสร้างและกระจายโอกาสแก่ชีวิตประชาชนในชนบท” ด้วยการที่รัฐบาลเล็งเห็นปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของคนในชนบทว่า เมื่อสังคมในชนบทมีภาวะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้นแล้ว ปัญหาทางด้านสังคมเมืองและเศรษฐกิจในเมืองก็จะดีขึ้นตามไปด้วย สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นการพัฒนา ระบบเศรษฐกิจระดับรากหญ้า และการที่รัฐบาลได้ใช้เงินลงทุนไปกับชนบทนั้น ยังรวมไปถึง บุคลากรที่มีคุณค่าในชนบทได้ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ (ผู้ที่ศึกษาในระดับปริญญาตรีและ กำลังว่างงาน) นั้น มามีส่วนร่วมในการพัฒนาบ้านเกิดของตนเองหรือสถานที่ใกล้เคียงบ้านเกิดของตนให้เจริญขึ้น โดยไม่ต้องเข้าไปหางานทำในเมืองหลวง ซึ่งเป็นการลดปัญหาทางสังคมไปได้ อีก ด้านหนึ่ง

ซึ่งได้เกิดนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้น โดยมีการจัดสรรเงินกองทุนประจำ หมู่บ้านและชุมชนเมืองละ 1 ล้านบาท ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักดังนี้

1. เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในแต่ละหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. เพื่อเป็นการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่ายของหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. เพื่อบรรเทาเหตุฉุกเฉิน

4. เพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดการระบบ และการบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของตนเองให้มีประสิทธิภาพ โดยอาศัยภูมิปัญญาในท้องถิ่นที่มีส่วนในการจัดการบริหารกองทุนให้เกิดประโยชน์ และเสริมสร้างศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

จากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองดังกล่าว ทำให้เกิดโครงการขึ้นตามมาหลายๆ โครงการ เช่น โครงการเพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่ได้จัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการจัดการและการประเมิน โครงการขึ้นระหว่างวันที่ 3 ธันวาคม 2544 ถึง 30 กันยายน 2545 โดยเน้นเนื้อหาหลักสูตรปฏิบัติจริงถึง 80% และมีการนำทฤษฎีในเรื่องการเงิน การบัญชี การประเมินโครงการ การวิจัยชุมชน และอื่นๆ ที่สำคัญกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมาประยุกต์ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด และสุดท้ายของโครงการจะต้องมีการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในรูปของ “สารนิพนธ์ (Substantive Report)” เพราะในการประเมินโครงการเป็นเรื่องในการศึกษาหมู่บ้านที่บัณฑิตแต่ละท่านปฏิบัติงานอยู่ และติดตามผลในเรื่องของประสิทธิภาพในการจัดการกองทุนของชุมชนท้องถิ่นว่า บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของโครงการมากน้อยเพียงใด มีการดำเนินการอยู่ในขั้นใดแล้ว และมีอุปสรรคหรือปัญหาที่ควรแก้ไขปรับปรุงในส่วนใดบ้าง และสำคัญที่สุด ในส่วนของบัณฑิต ก็เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของบัณฑิตในด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ส่วนของรัฐบาลก็เพื่อให้ทราบว่า นโยบายเร่งด่วนของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร นั้นจะมีประสิทธิภาพตามที่ได้แถลงต่อรัฐสภาไว้หรือไม่ และประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด

2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

2.1 เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงานของโครงการกองทุนหมู่บ้านชัยพยุง หมู่ที่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา (ซึ่งไม่ใช่หมู่บ้านของผู้ที่จัดทำสารนิพนธ์ปฏิบัติงานอยู่) ในด้านต่างๆ ดังนี้

- 2.1.1 โครงการกองทุนหมู่บ้านชัยพยุง หมู่ที่ 9 มีกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือสวัสดิภาพของสมาชิกในหมู่บ้าน
 - 2.1.2 โครงการกองทุนหมู่บ้านชัยพยุง หมู่ที่ 9 มีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนของหมู่บ้านตน
 - 2.1.3 โครงการกองทุนหมู่บ้านชัยพยุง หมู่ที่ 9 มีกระบวนการพึ่งพาตนเอง โดยการเรียนรู้และคิดริเริ่ม เพื่อแก้ปัญหาของตนเอง มีการสร้างศักยภาพของตนเอง และมีการสร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง
 - 2.1.4 โครงการกองทุนหมู่บ้านชัยพยุง หมู่ที่ 9 ช่วยเศรษฐกิจในหมู่บ้านดีขึ้น อีกทั้งยังเป็นเศรษฐกิจระดับฐานรากของประเทศ และมีภูมิคุ้มกันกับสังคม
 - 2.1.5 ประชาชนในหมู่บ้านชัยพยุง หมู่ที่ 9 มีศักยภาพและมีความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม
- 2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบ ที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวต่อโครงการกองทุนหมู่บ้านชัยพยุง หมู่ที่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา อย่างไรบ้าง
- 2.3 เพื่อให้กระบวนการทำสารนิพนธ์ เป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายขององค์กรเพื่อการเรียนรู้ มีความเชื่อมโยงระหว่างกันภายในชุมชนท้องถิ่น ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล และระดับบุคคล
- 2.4 เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งในทัศนะของประชาชน พื้นที่เป้าหมายและเพื่อทราบข้อมูลระดับความเข้มแข็งของบุคคล ตามตัวชี้วัดที่ทางกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด

3. กรอบทฤษฎี

1. แนวความคิดเรื่องผู้นำชุมชน

จากการศึกษาครั้งนี้ นายชาญชัย เชื้อปัญญา ผู้ใหญ่บ้านหรือประธานกองทุนหมู่บ้านซับพุง หมู่ที่ 9 คนนี้ มีส่วนสำคัญในการทำให้ชุมชนบ้านซับพุงมีความเข้มแข็ง และผู้นำได้รับความร่วมมือจากชาวบ้าน การที่ชาวบ้านให้ความร่วมมือนั้น เนื่องจากผู้นำเป็นแบบอย่างที่ดี ทำให้ชาวบ้านมีความศรัทธา และให้ความช่วยเหลือ สอดคล้องกับแนวความคิดของเบอร์นาร์ด เบอร์ดี้, พิตช์นีย์ บูญยรัตน์พันธ์, สเต็บบร เหลืองอร่าม, สมพันธ์ เตชะอธิก และออร์ควีย์ ทีด ทุกประการ

- เบอร์นาร์ด (เบอร์นาร์ด อ้างถึงใน อนุพงษ์ วาวงศ์มูล, 2542 :22) กล่าวว่าผู้นำที่ดี ต้องมีความตื่นตัว มีความสามารถในการตัดสินใจรวดเร็ว และถูกต้อง มีความสามารถในการจูงใจคน มีความสามารถรับผิดชอบและมีความฉลาดรอบรู้ทันโลก และทันเหตุการณ์

- เบอร์ดี้ (เบอร์ดี้ อ้างถึงใน อนุพงษ์ วาวงศ์มูล, 2542 :22) กล่าวว่าผู้นำคือบุคคลที่สามารถชักจูงให้คนอื่นปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ ทำให้ผู้ตามมีความเชื่อมั่นในตัวเอง สามารถช่วยเหลือคลายความตึงเครียดต่างๆ ลงได้ สามารถนำกลุ่มให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้

- ผู้นำท้องถิ่น คือ ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีจิตใจโอบอ้อมอารีย์ และมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาหมู่บ้าน (พิตช์นีย์ บูญยรัตน์พันธ์ อ้างถึงใน อนุพงษ์ วาวงศ์มูล, 2542 :22)

2. แนวคิดเกี่ยวกับทางสังคมวิทยา

ชุมชน คือ หน่วยสังคม และหน่วยทางกายภาพ ชุมชนต้องประกอบด้วยอาณาเขตบริเวณทางภูมิศาสตร์ “ปฏิสัมพันธ์และองค์การทางสังคม” และความผูกพันของคนในชุมชน ดังนั้น ชุมชนในความหมายนี้ จึงมีลักษณะเป็น

- หน่วยทางสังคม
- หน่วยทางภูมิศาสตร์
- หน่วยทางวัฒนธรรม

ชุมชนบ้านซับพุง หมู่ที่ 9 เกี่ยวข้องกับแนวความคิดนี้ คือ เป็นหน่วยทางกายภาพที่มีอยู่ อาณาเขตบริเวณทางภูมิศาสตร์เดียวกัน คือ บ้านหนองแวง หมู่ที่ 2 ตามเขตการแบ่งการปกครอง อยู่ในสังคมและวัฒนธรรมเดียวกัน

3. แนวความคิดทางมนุษยนิยม

“ชุมชน” หมายถึง ภาพความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน โดยไม่จำเป็นต้องมีเงื่อนไขทางภูมิศาสตร์ หรือพื้นที่ทางกายภาพเข้ามาเกี่ยวข้อง ชุมชนเกิดขึ้นได้ หากสมาชิกมีความสนใจร่วมกัน มีความรักผูกพันซึ่งกันและกัน รวมทั้งมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

แนวคิดนี้ เกี่ยวข้องกับชุมชนบ้านซันพุง หมู่ที่ 9 คือ สมาชิกร่วมมือกันรักษากองทุนหมู่บ้าน และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน อยากให้กองทุนหมู่บ้านยั่งยืนต่อไป

4. แนวคิดในแบบประชาสังคม

“ชุมชน” หมายถึง ภาคประชาชนหรือพลเมืองที่อยู่ตรงกลางระหว่างภาครัฐกับภาคธุรกิจ ชุมชนในความหมายของประชาสังคมจะอยู่กึ่งกลาง ระหว่างปัจเจกบุคคลกับรัฐบาล ตัวอย่างชุมชนในความหมายนี้อาจอยู่ในรูปของกลุ่ม องค์กร สมาคม ชมรม ฯลฯ สมาชิกต่างก็มีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองร่วมกัน และมีความผูกพัน เอื้ออาทรที่จะสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้กับชุมชน

5. แนวความคิดในการพัฒนาชุมชน

“การพัฒนาชุมชน” หมายถึง การเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นเจริญขึ้นในด้านเศรษฐกิจสังคม การเมืองและวัฒนธรรมในระดับชุมชน เป็นความพยายามของมนุษย์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่โดยรวมให้ก้าวหน้า และหลีกเลี่ยงจากสภาวะด้อยพัฒนา

การพัฒนาชุมชนที่จริงน่าจะหมายถึง อุดมการณ์ ความคิด ความรู้ และปฏิบัติการทางสังคมใดๆ ทั้งที่เกิดขึ้นจากภายในและภายนอกชุมชน เพื่อที่จะคืนชน ต่อรอง ทำทาย และหาทางออกให้สมาชิกในชุมชนในด้านต่างๆ เช่น เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา สุขภาพ อนามัย สภาพแวดล้อมและสังคมวัฒนธรรม

6. แนวคิดการพึ่งพาตนเองของชุมชน

“การพึ่งตนเอง” หมายถึง ความสามารถในการดำรงตนอยู่อย่างอิสระมั่นคงสมบูรณ์พอสมควร

“ชุมชน” หมายถึง กลุ่มคนที่มีการกระทำระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอตามระเบียบของสังคม เพื่อบรรลุเป้าหมายของแต่ละคนหรือเป้าหมาย ณ พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานานพอสมควร

ดังนั้นการพึ่งตนเองได้ของชุมชน หมายถึง การที่ชุมชนมีความสามารถดังกล่าวข้างต้น ชุมชนที่ใช้ทฤษฎีนี้ เป็นชุมชนในชนบท อันเป็น ชุมชนที่ไม่มีประชาชนหนาแน่นมีโครงสร้างทางสังคมไม่ซับซ้อน ประชาชนมักเป็นผู้นิยมความซื่อสัตย์ เคารกครัดประเพณีและวัฒนธรรม และหมู่บ้านซันพุง หมู่ที่ 9 นี้ ถือได้ว่าเป็นชุมชนชนิดนี้เช่นกัน

7. แนวคิดในการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีประสิทธิภาพ

จำเป็นต้องสร้างความรู้ การบริหารจัดการที่โปร่งใส การดำเนินงานเน้นการสนับสนุน และช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนมากกว่ายึดกฎ ระเบียบตายตัวจึงต้องแก้ไข ระเบียบที่ไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติจริง การช่วยแก้ไขปัญหาแก่ชาวบ้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่คณะกรรมการกองทุน การพัฒนาตัวชี้วัด การบริหารแบบโปร่งใส เพื่อให้คณะกรรมการ ทุกระดับมีแนวทางในการพัฒนากลไก ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และการร่วมมือ กับภาครัฐ ประชาคม ทุกระดับร่วมเป็นกลไก ตรวจสอบ ให้กองทุนเงินถิ่นบริหารได้มีประสิทธิภาพเพื่อประชาชนจริง ๆ

กรอบแนวคิดทฤษฎีหรือต้นแบบทางความคิดที่ผู้จัดทำสารนิพนธ์ ใช้เพื่อการวิเคราะห์การ ประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในสารนิพนธ์เล่มนี้ได้กำหนดให้ใช้ต้นแบบทาง แนวความคิดเชิงระบบที่เรียกว่า “ซีพีพีโมเดล (CIPP Model)” ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรการ จัดการและการประเมินโครงการ เป็นกรอบในการระบุตัวชี้วัดและตัวแปร สำหรับการเก็บข้อมูล ซึ่ง Stuffle beam ได้จำแนกขั้นตอนการประเมิน เป็น 3 ขั้นตอน คือ

- ขั้นตอนที่ 1 กำหนดหรือระบุข้อมูลที่ต้องการ
- ขั้นตอนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์และจัดการสารสนเทศ เพื่อนำเสนอผู้บริหาร

และ Stuffle beam ได้กำหนดประเด็นที่ประเมินออกเป็น 4 ประเภท ซึ่งเป็นที่มาของการ กำหนดชื่อของรูปแบบการประเมิน ว่ารูปแบบการประเมินแบบซีพีพี (CIPP Model) ที่มาจาก อักษรภาษาอังกฤษตัวแรกของประเด็นที่จะประเมิน มีรายละเอียดดังนี้ซึ่งมีอักษรย่อมีความหมาย ดังนี้

C	ย่อมาจาก	Context Evaluation	คือ	บริบทของหน่วยระบบ
I	ย่อมาจาก	Input Evaluation	คือ	ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ
P	ย่อมาจาก	Process Evaluation	คือ	กระบวนการของหน่วยระบบ
P	ย่อมาจาก	Product Evaluation	คือ	ผลผลิตของหน่วยระบบ

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผลความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมิน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความพอเพียงของทรัพยากร อาทิเช่น จำนวนคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการของการดำเนินการโครงการ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมิน เพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินการที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ในการดำเนินการช่วงต่อไป มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน

4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P) เป็นการประเมิน เพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับจุดประสงค์ของโครงการ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

นอกจากนี้ *Stuffle beam* ยังได้เสนอประเภทของการตัดสินใจในที่สุดคล้องกับประเด็นที่ประเมิน ดังนี้

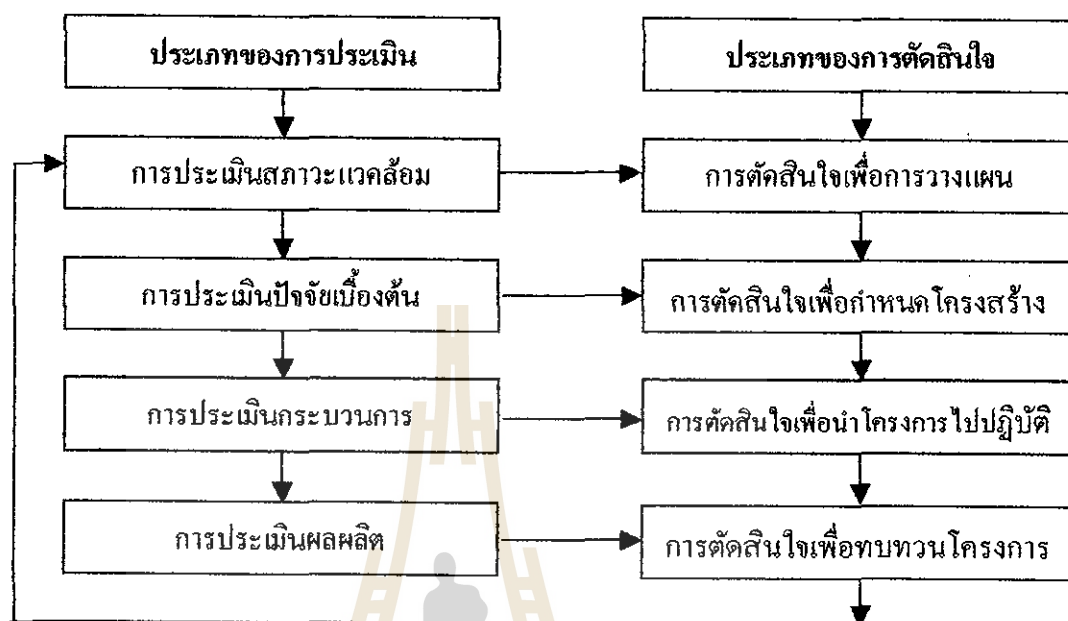
1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน (Planning Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินสภาพแวดล้อมที่ได้นำ ไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินการ

2. การตัดสินใจเพื่อกำหนด โครงสร้างของโครงการ (Structuring Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากปัจจัยเบื้องต้น ที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดโครงสร้างของแผนงาน และขั้นตอนของการดำเนินการของโครงการ

3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการ ไปปฏิบัติ (Implementing Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินกระบวนการ เพื่อพิจารณาควบคุมดำเนินการให้เป็นไปตามแผน และปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

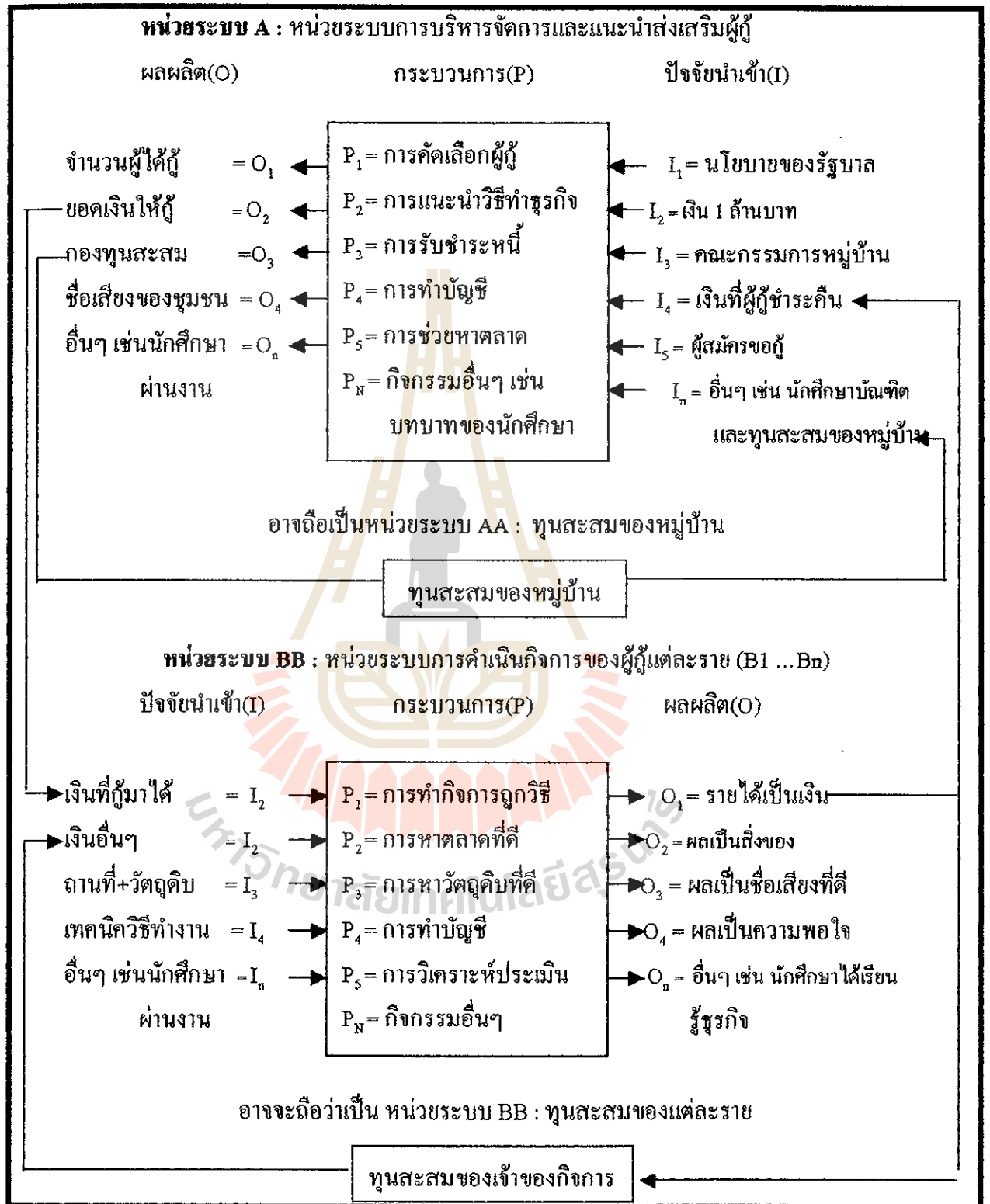
4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ (Recycling Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น เพื่อพิจารณาการยุติ สัมเลิก หรือปรับขยายโครงการที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป

และ Stuffle beam ได้นำเสนอแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจประเภทของการประเมินกับการตัดสินใจไว้ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการประเมินและการตัดสินใจของ Stuffle beam

จากแนวคิดและรูปแบบการประเมินชีพของ Stuffle beam ที่หลักสูตรกำหนดให้ใช้แนวคิดแบบ CIPP Model แล้ว สื่อหรือข้อมูลที่จะต้องนำมาประเมินร่วมกันนั้น มาจากองค์กรภายในของกองทุนหมู่บ้านในรูปแบบของ CIPP Model ซึ่งมีส่วนประกอบดังนี้ (ชุดวิชาการนิพนธ์ : Substantive Report หน้า 21 – 22)

แผนภูมินี้แสดงภาพโดยรวมของการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและผู้กู้ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นหน่วยระบบ A ได้แก่ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำ ส่งเสริม ผู้กู้ โดยมีหน่วยระบบสะสมทุนเป็นหน่วยระบบพ่วง คือ หน่วยระบบ AA

ส่วนที่ 2 เป็นหน่วยระบบ B ได้แก่ หน่วยระบบการดำเนินงานของผู้กู้แต่ละราย โดยมีหน่วยระบบสะสมทุนเป็นหน่วยระบบ คือ หน่วยระบบ BB

สำหรับหน่วยระบบ A มีปัจจัยนำเข้า ได้แก่ I ตามรายการต่าง ๆ ดังปรากฏในแผนภูมิมีกระบวนการทำงาน ได้แก่ P ตามรายการต่างๆ ดังปรากฏในแผนภูมิ และมีผลผลิต ได้แก่ ตามรายการต่างๆ ดังปรากฏในแผนภูมิ

หน่วยระบบ B คล้ายคลึงกับหน่วยระบบ A คือ เป็นหน่วยระบบของผู้กู้แต่ละคนมีปัจจัยนำเข้า ได้แก่ I ที่จำทำมาประกอบกิจการของผู้กู้แต่ละราย มี P คือ กระบวนการทำอาชีพตามรายการและมี O ได้แก่ ผลผลิตตามรายการ

ความเชื่อมโยงที่สำคัญของหน่วยระบบ A และ B คือ หน่วยระบบกองทุนเป็นผู้ให้เงินกู้แก่หน่วยระบบ B และอาจจะช่วยหาตลาดจำหน่ายสินค้าบางอย่าง ตลอดจนช่วยหาวิธีแนะนำดำเนินงานให้ได้ผลดี ส่วนหน่วยระบบ B เมื่อดำเนินงานได้ผลดี ส่งคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยให้กับหน่วยระบบ A

บริบท (C) ให้ที่หมายรวมถึงบริบทของหน่วยระบบระบบ A และ B เช่น สภาพภูมิประเทศ และประชากรของชุมชนตลอดจนสภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไปของประเทศและนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับกองทุนดังกล่าว

4. วิธีการดำเนินการ

4.1 รูปแบบของการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในรายวิชานิติพนธ์ “Substantive Report” ในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต การจัดการและการประเมินโครงการ โดยเฉพาะการวิจัยชุดนี้เป็นการศึกษาวิจัยเฉพาะกรณี ในพื้นที่ที่นักศึกษาได้เข้าปฏิบัติงานจริง คือ บ้านซัพพุง หมู่ที่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา - โดยผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการหลายอย่างประกอบกันตามลักษณะข้อมูลที่ต้องการ มีขั้นตอนการศึกษา ดังนี้

4.1.1 การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Studies) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดทางทฤษฎี ที่เกี่ยวกับการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และวัฒนธรรมประเพณี

4.1.2 การศึกษาภาคสนาม (Field Studies) โดยใช้วิธีการดังนี้

4.1.2.1 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participation Observation) เพื่อสังเกตเกี่ยวกับสภาพทั่วไป พฤติกรรมความเป็นอยู่ ตลอดจนวิถีชีวิต และการดำเนินงานของกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน

4.1.2.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indept – Interview) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสัมภาษณ์เรื่องต่อไปนี้

- ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
- กระบวนการพัฒนาชุมชนในหมู่บ้าน
- ปัจจัยที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง

โดยสัมภาษณ์จากผู้นำ คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการกลุ่มต่างๆ สมาชิกของหมู่บ้าน

ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการวิจัยจากการศึกษาข้อมูลในหมู่บ้าน และข้อมูลมือสอง จปฐ. กชช.2 ค. และข้อมูลจากส่วนราชการในหมู่บ้านที่นำมาได้ แต่ข้อมูลที่ได้จากแหล่งดังกล่าวจะนำเสนอออกมาในรูปของข้อมูลที่เป็นตัวเลขไม่ว่าจะเป็นปริมาณน้ำฝนในหมู่บ้าน จำนวนสมาชิก หรือการปลูกพืชต่างๆ

4.2 หน่วยในการวิเคราะห์

เกี่ยวกับเรื่องการจัดการและการประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ หมู่บ้านที่รับผิดชอบ คือ บ้านซับพุง หมู่ที่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอลี้คว จังหวัดนครราชสีมา

4.3 ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการศึกษาดังนี้

4.3.1 พื้นที่ในการศึกษาเป็นการศึกษาเฉพาะพื้นที่ คือ หมู่บ้านซับพุง หมู่ที่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอลี้คว จังหวัดนครราชสีมา

4.3.2 ประชากรในการศึกษาประกอบด้วย

4.3.2.1 ผู้นำของหมู่บ้านหรือประธานกองทุน ได้แก่ นายชาญชัย เชื้อปัญญา

4.3.2.2 ราษฎรในหมู่บ้าน จำนวน 55 ครัวเรือน โดยสัมภาษณ์จากหัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนของครอบครัว จำนวนครึ่งหนึ่งของหมู่บ้าน

4.3.3 ระยะเวลาในการศึกษา ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2544 - กันยายน 2545

4.4 ตัวแปรที่ศึกษา

4.4.1 ความเข้มแข็งของชุมชน

4.4.1.1 มีบุคคลหลากหลาย ที่รวมตัวกันอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ

4.4.1.2 มีจิตสำนึกของการพึ่งพาตนเอง รักและเอื้ออาทรต่อกันและมีความรัก ท้องถิ่น รักชุมชน

4.4.1.3 มีการจัดการบริหารงานกลุ่มที่หลากหลายและเครือข่ายที่ดี

4.4.1.4 มีการเสริมสร้างผู้นำ มีการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลายของชุมชน สืบทอดต่อกัน

4.4.2 ปัจจัยด้านสังคม

4.4.2.1 การมีผู้นำที่เข้มแข็ง

4.4.2.2 การรักษาวัฒนธรรมประเพณีของไทยอย่างต่อเนื่อง

4.4.3 ปัจจัยด้านการเมืองและการปกครอง

4.4.3.1 การมีส่วนร่วมของประชาชน

4.4.3.2 การสร้างประชาคมของหมู่บ้าน

4.4.4 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

4.4.4.1 การระดมเงินทุน

4.4.4.2 การรวมกลุ่มด้านอาชีพ

4.5 การเลือกพื้นที่ /กรณีศึกษา

เป็นการหาข้อมูล จากพื้นที่ของหมู่บ้านซับพุง หมู่ที่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเหตุผลที่กำหนดหมู่บ้าน หมู่ที่ 9 เนื่องจากเป็นบัณฑิตกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองประจำกองทุนหมู่บ้าน บ้านซับพุง หมู่ที่ 9 จึงได้ปฏิบัติหน้าที่ทำการวิจัยในพื้นที่ดังกล่าว

4.6 การเลือกผู้ให้ข้อมูล

4.6.1 ผู้นำทางการของหมู่บ้านซับพุง หมู่ที่ 9 โดยเข้าหมู่บ้านเพื่อการศึกษาภาคสนามเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งเราจะต้องไปแนะนำตัวเองกับประธานกองของหมู่บ้านซับพุง พร้อมนำไปส่งตัวที่ทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีออกให้ เพื่อไปให้ประธานกองทุนหมู่บ้านเซ็นรับทราบ และผู้นำทางการของชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน อดีตผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อดีต อบต. ผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการกองทุนหมู่บ้านฝ่ายต่างๆ ในการเก็บข้อมูลในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งนับว่าเป็นช่องทางการเข้าหาชุมชนที่ได้ผลทางหนึ่ง(ทางตรง) เราได้มีโอกาสเรียนรู้ถึงประสบการณ์ต่างๆ ได้ความรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้าน และคำแนะนำจากผู้นำทางการของชุมชน

4.6.2 ประธานกรรมการและกรรมการฝ่ายต่างๆ ของกองทุนหมู่บ้านซับพุง หมู่ที่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา และประธานกรรมการและกรรมการฝ่ายต่างๆ ของกองทุนหมู่บ้านของหมู่บ้านใกล้เคียง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญๆ เหล่านี้จะเป็นผู้ที่ช่วยให้ ผู้ทำวิจัยเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านซับพุงอย่างสมบูรณ์

4.6.3 ชาวบ้าน ภายในหมู่บ้านซับพุง หมู่ที่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

4.7 เทคนิค / วิธีการเก็บข้อมูล

- 4.7.1 ใช้แบบ บร. ในคู่มือนักศึกษาสัมภาษณ์
- 4.7.2 ใช้แบบสอบถาม
- 4.7.3 ใช้การสังเกต
- 4.7.4 ใช้สมุดจดบันทึกข้อมูล
- 4.7.5 ใช้กล้องถ่ายรูป
- 4.7.6 เก็บข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ

4.8 การจัดระบบและวิเคราะห์ข้อมูล

คือ การนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหาต่างๆ ที่ได้มา และการวิเคราะห์ โดยเปรียบเทียบกับข้อมูลเพื่อหาข้อสรุป ซึ่งได้กำหนดประเด็นหลักไว้ คือ สภาพที่เอื้ออำนวยต่อการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อวิเคราะห์อนาคตของกองทุนเงินล้านประจำกองทุนหมู่บ้าน โดยพิจารณาศักยภาพของชุมชน มีประเด็นย่อยแต่ละประเด็นดังนี้

- 4.8.1 ข้อมูลลักษณะทั่วไป สภาพความเป็นอยู่ สาธารณูปโภค
 - 4.8.1.1 สภาพที่เอื้ออำนวยต่อการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 - 4.8.1.2 ความสามัคคีในชุมชน
 - 4.8.1.3 จิตสำนึกร่วมกันของประชาชนในการเป็นเจ้าของกองทุน ที่จะต้องร่วมกันบริหาร
 - 4.8.1.4 กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้ทราบถึงนโยบาย วิธีการบริหารจัดการกองทุน
 - 4.8.1.5 ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการและบริหารจัดการกองทุน เริ่มจากร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมสร้างกองทุนไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองร่วมกันต่อไป
 - 4.8.1.6 กำหนดวิธีแก้ปัญหาก็ปัญหา เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้น
- 4.8.2 ความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อการวิเคราะห์อนาคตของกองทุนเงินล้าน โดยพิจารณาศักยภาพของชุมชน
 - 4.8.2.1 โครงสร้างขององค์กรบริหารและจัดการในชุมชน
 - 4.8.2.2 ความสนับสนุนเกื้อกูลกันภายในชุมชน
 - 4.8.2.3 ความรับผิดชอบของสมาชิกในชุมชน

- 4.8.2.4 การศึกษา การเรียนรู้การหาโอกาสเพิ่มเติมของสมาชิกในชุมชน
- 4.8.2.5 โครงสร้างพื้นฐานทรัพยากรธรรมชาติของสมาชิกในชุมชน
- 4.8.2.6 วัฒนธรรมและค่านิยมความเป็นอยู่จากภายนอกชุมชน
- 4.8.2.7 ความเป็นผู้นำของสมาชิกในชุมชน
- 4.8.2.8 ความหลากหลายของอาชีพและวิถีชีวิตของสมาชิกในชุมชน

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ

ผลการศึกษาคั้งนี้จะได้ประโยชน์ดังนี้

5.1 ได้รับทราบและมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานและกระบวนการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

5.2 ได้ทราบและมีความรู้ ความเข้าใจปัจจัยต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคและสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุน

5.3 ได้ตัวชี้วัด ความเข้มแข็งของการบริหารการพัฒนาเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และแนวทางวัดความสำเร็จในโครงการพัฒนาต่างๆ ระดับหมู่บ้านและชุมชนเมือง

5.4 ผู้ศึกษา ได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาที่มีระเบียบวิธีที่วิทยาศาสตร์ อันจะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ อย่างเป็นระบบได้

5.4 ได้ทราบกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท จะยังคงอยู่หรือไม่

5.5 ได้ทราบกองทุนหมุนเวียนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ จริงหรือไม่

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมู่ที่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ได้มีการศึกษาหลักวิชาต่างๆ ซึ่งผู้ทำสารนิพนธ์ได้ประมวลจากแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและข้อมูลอื่นๆ เพื่อแสดงว่าหลักวิชาด้านเนื้อหาสาระและหลักวิชาด้านเทคนิควิธีการประเมิน ที่นำมาใช้ในการประเมินครั้งนี้มีความถูกต้องและมีความสมเหตุสมผลในทางวิชาการ หลักวิชาด้านเนื้อหาสาระและประเด็นเทคนิคการประเมินดังกล่าวมี 9 ด้าน มีดังนี้

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544
3. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน
5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
7. หลักการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินแบบซีพีพีโมเดล "CIPP Model"
8. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
9. เอกสารหลักวิชาอื่นๆ (ได้แก่ หลักวิชาหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้ทำสารนิพนธ์นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยหรือแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน)

ตอนที่ 1 นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติของรัฐบาล ซึ่งมี พ.ศ.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี และเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล เพื่อเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและการพัฒนาความคิดริเริ่ม การแก้ไขปัญหาและการเสริมสร้างศักยภาพ ความเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง และรัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนละ 1 ล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุน สร้างอาชีพ และรายได้ ให้แก่ประชาชนในชุมชน และเกิดกิจการขนาดเล็ก พร้อมทั้งเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองด้วยตัวเอง

1.2 หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

หมวด 2 กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ 5) ปรัชญาหรือหลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ คือ

1. เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
2. ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญา ของตนเอง
3. เกื้อกูลประโยชน์ ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้าน และชุมชน
4. เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม
5. กระจายอำนาจในท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีดังนี้

ข้อ 6) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการ ดังนี้

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
2. ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
3. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหา เสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจอย่างพอเพียง ในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. การกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
5. เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

1.4 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีระเบียบที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544
2. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนแห่งชาติและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. คู่มือสำหรับประชาชน เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตอนที่ 2 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ประกอบไปด้วย 2 หมวดสำคัญ ดังนี้

หมวด 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ 6) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีชื่อย่อว่า กทบ. ประกอบไปด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธาน คนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานคนที่สอง รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานคนที่สาม ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน 10 คน เป็นกรรมการ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน 3 คน

ให้มีที่ปรึกษาคณะกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการจำนวนอย่างน้อย 3 คนแต่ไม่เกิน 7 คน

ข้อ 7) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่

ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังไม่มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งวาระนั้น ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ 8) นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

1. ตาย
2. ลาออก
3. เป็นบุคคลล้มละลาย
4. คณะรัฐมนตรีมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
5. เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
6. ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ข้อ 9) การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการผู้มีอาวุโสตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการมาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ 10) คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบาย การจัดตั้ง และแนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และกองทุน
2. กำหนดแผนการจัดหาเงินทุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และแผนการจัดสรรให้แก่กองทุน
3. จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

4. กำหนดแผนงาน และออกระเบียบ ข้อบังคับและประกาศในการจัดตั้ง และแนวทางการบริหารงานกองทุน
5. ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน จัดหา และจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุน
6. ออกระเบียบเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และการบริหารกองทุน
7. แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้
8. ออกระเบียบ คำสั่ง และประกาศอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติตามระเบียบนี้
9. เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน อาจมีคำสั่งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ หรือคณะกรรมการอาจขอให้รัฐมนตรีมีมติให้พนักงาน หรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ไปช่วยปฏิบัติเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้ โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานตามปกติ โดยจะให้ไปช่วยปฏิบัติงานเต็มเวลา บางเวลา หรือนอกเวลา ก็ได้ อีกทั้งอาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้
10. รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ข้อ 11) การประชุมของคณะกรรมการให้นำ ข้อ 9 มาใช้กับการประชุมและวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมอนุกรรมการ โดยอนุโลม

ข้อ 12) ให้คณะกรรมการ ที่ปรึกษา และคณะกรรมการ ที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบนี้ ได้มีมติประชุมค่าตอบแทนตามอัตราที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาเบี่ยงประชุมและค่าตอบแทนที่ปรึกษา ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเบิกจ่ายจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

หมวดที่ 2 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ 13) ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติใน สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ข้อ 14) สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
2. ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการและคณะกรรมการอนุกรรมการ
3. ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการและของกองทุน
4. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้ง นโยบาย และแนวทางการบริหารกองทุน
5. ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อม ในการจัดตั้งกองทุน และแนวทางการบริหารกองทุน
6. จัดให้มี หรือสนับสนุนให้มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุน
7. พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหารและจัดการกองทุน
8. ให้การสนับสนุน ปรึกษาหารือ และข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบายระเบียบ หลักเกณฑ์ การดำเนินงานกองทุน
9. ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่น ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุน และรายงานผลต่อคณะกรรมการดำเนินการในส่วนการบริหารกองทุน
10. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ
11. ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ตอนที่ 3 แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กทบ.1)

แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีส่วนสำคัญในการประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่างๆ เนื่องจากกระบวนการเลือกคณะกรรมการกองทุน มีกระบวนการคัดเลือก ดังต่อไปนี้

1. กระบวนการเลือกคณะกรรมการกองทุน

- 1.1 จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมประชุม จะต้องมียุทธศาสตร์สามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด
- 1.2 การเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ให้เป็นไปตามมติที่ประชุม
- 1.3 วันที่เลือกคณะกรรมการกองทุน

2. คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน

- 2.1 เป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนวันที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการกองทุน
- 2.2 เป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์
- 2.3 ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสี่ยงทางด้าน การเงิน ตลอดจนยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
- 2.4 ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- 2.5 ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
- 2.6 ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์และความผิดฐานบุกรุก
- 2.7 ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือหรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด
- 2.8 ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา 68 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540
- 2.9 ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามข้อ 20 (3) และ (4)

ตอนที่ 4 แบบคำขอขึ้นทะเบียน และประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง (กทบ.2)

การขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ประเมินความพร้อมในด้านต่างๆ ของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามสภาพความเป็นจริง สำหรับหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะต้องมีความพร้อมในด้านต่างๆ ดังนี้

แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมกองทุนหมู่บ้าน / ชุมชนเมือง
จัดทำโดย

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บ้านซับพุง หมู่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว
จังหวัดนครราชสีมา ที่ผู้ทำสารนิพนธ์ปฏิบัติงาน

คำชี้แจง

แบบประเมินความพร้อมกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจัดทำขึ้น เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองได้ประเมินความพร้อมในด้านต่างๆ ของหมู่บ้านและชุมชนรวมทั้งให้ข้อมูลรายละเอียดตามความเป็นจริง สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติใช้ในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เจริญก้าวหน้าในด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อไป

ถ้อยที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน/ชุมชน

1. จำนวนประชากรในหมู่บ้านซับพุง หมู่ที่ 9 จำนวน 231 คน
2. จำนวนครัวเรือนในหมู่บ้านซับพุง หมู่ที่ 9 จำนวน 55 ครัวเรือน
3. อาชีพของประชากรในหมู่บ้านซับพุง หมู่ที่ 9 ประกอบด้วย
 - (1) เกษตรกรรม เช่น ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืชผักสวนครัว ทำนา
 - (2) รับจ้าง
 - (3) ค้าขาย
4. ผลผลิตของประชากรในหมู่บ้านซับพุง หมู่ที่ 9
 - 4.1 ผลผลิตด้านการเกษตร ประกอบด้วย เช่น จากการทำไร่ การเลี้ยงสัตว์ ค้าขาย
 - (1) การทำไร่ คือ ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย
 - (2) เลี้ยงสัตว์เช่น วัวเนื้อ ควาย เป็ด ไก่เป็นต้น
 - (3) พืชผักสวนครัว คือ ผักชี เป็นต้น

(4) ทำนา

(5) การรับจ้างแรงงานในหมู่บ้าน ทำไร่ต่างๆ

(6) ค่าขาย คือ พืชผักสวนครัว ของชำ

4.2 ผลผลิตจากข้อ 4.1 ซึ่งเป็นผลผลิตด้านการเกษตรมีการแปรรูปก่อนส่ง ไปจำหน่าย ที่อื่นหรือไม่

- ไม่มี การแปรรูปจากผลผลิตด้านการเกษตร โดยส่งจำหน่ายโดยตรง

4.3 ผลผลิตของหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ส่ง ไปจำหน่ายที่ใดบ้าง

- ผลผลิตที่ส่ง ไปจำหน่าย เช่น ฮ้อยส่งสถานฮ้อย, โรงงานน้ำตาล อ.พิมาย, โรงงานน้ำตาล จ.ลพบุรี

5. รายได้เฉลี่ยของประชาชนในหมู่บ้านต่อปีในแต่ละครอบครัว โดยสรุปรวมทั้งหมด ประมาณดังนี้

- 10,001 – 20,000 บาท มี	20	ครอบครัว
- 20,001 – 30,000 บาท มี	15	ครอบครัว
- 30,001 – 50,000 บาท มี	15	ครอบครัว
- 50,001 – 100,000 บาท มี	5	ครอบครัว

ส่วนที่ 2 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน / ชุมชนเมือง

- จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดวิธีการเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน / ชุมชนเมือง
 - 55 ครัวเรือน
- วิธีการคัดเลือกกรรมการกองทุนหมู่บ้าน / ชุมชนเมือง
 - ครั้งที่ 1 มีการประชาสัมพันธ์ปากต่อปาก และให้ตัวแทนเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านทราบ เพื่อมาร่วมประชุมกัน แล้วทำการคัดเลือกคณะกรรมการประจำกองทุนหมู่บ้าน โดยมีผู้เสนอรายชื่อขึ้นมาพร้อมทั้งมีผู้รับรอง (สนับสนุน) อีก 2 ท่าน จึงถือเป็นมติในที่ประชุมโดยเสียงข้างมาก(ก.ค. 44 – ก.ค. 45) รวมมีคณะกรรมการทั้งหมด 15 คน ชาย 12 คน หญิง 3 คน
 - ครั้งที่ 2 เมื่อครบวาระ คือ 1 ปี จะมีการจับสลากออกกึ่งหนึ่ง และทำการคัดเลือกเข้ามาเพิ่มอีก คัดออก 8 คน ในครั้งที่ 2 มีคณะกรรมการทั้งหมด 11 คน ชาย 9 คน หญิง 2 คน

3. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ทุกคนมีคุณสมบัติครบถ้วน ตามระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือไม่

- มีครบทุกคน

4. รายชื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษาคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วยคณะกรรมการดังนี้

ชุดที่ 1 (ก.ค. 44 – ก.ค. 45)

ตำแหน่ง	ชื่อ-นามสกุล	อายุ (ปี)	การศึกษา	อาชีพ	รายได้ ต่อปี (บาท)	ประสบการณ์/ ความสามารถ
1. ประธาน	นายชาญชัย เชื้อปัญญา	42	มศ.5	เกษตรกร		ประธานกลุ่ม เกษตรกรทำ ไร่น้ำดี.คอนเมือง
2. รอง ประธาน	นายธงเดช ศรีเพชร	45	ป. 4	เกษตรกร		อดีตผู้ช่วยผู้ใหญ่ บ้าน
3. เลขานุการ	นายสุชาติ ศรีเพชร		ป.4	เกษตรกร		-
4. เกรียณุก	นายประชวน บัวระบัตร์		ป.4	เกษตรกร		กรรมการศูนย์ สงเคราะห์ราษฎร ประจำหมู่บ้าน
5. กรรมการ	นางอุดม เชื้อปัญญา		ป.4	เกษตรกร		ประธานศูนย์ อ.ส.ม.
6. กรรมการ	นายชรินทร์ บุญทินิจ		ป.4	เกษตรกร		กรรมการหมู่บ้าน
7. กรรมการ	นายสมศักดิ์ อินทสา		ป.4	เกษตรกร		กรรมการหมู่บ้าน
8. กรรมการ	น.ส.กุหลาบ แร่งสูงเนิน		ป. 6	เกษตรกร		
9. กรรมการ	นายสมมาตร เตชะต้อง		ป.4	เกษตรกร		
10. กรรมการ	นายพิณ เม้ากลาง		ป.4	เกษตรกร		
11. กรรมการ	นายประจักษ์ สนิคโชค		ป.4	เกษตรกร		
12. กรรมการ	นายสวาท กลั่นฝักแว่น		ป.4	เกษตรกร		
13. กรรมการ	นายสุข สาครสิทธิ์		ป. 4	เกษตรกร		
14. กรรมการ	นางรุ่งรัตน์ ศรีเพชร		ป.	เกษตรกร		
15. กรรมการ	นางคำไผ่ จงสันเทียะ			เกษตรกร		

ชุดที่ 2 (ก.ค. 45 – ก.ค. 46)

ตำแหน่ง	ชื่อ-นามสกุล	อายุ (ปี)	การศึกษา	อาชีพ	รายได้ ต่อปี (บาท)	ประสบการณ์/ ความสามารถ
1. ประธาน	นายชาญชัย เชื้อปัญญา	42	มศ.5	เกษตรกร		ประธานกลุ่ม เกษตรกรทำ ไร้ต.คอนเมือง
2. รอง ประธาน	นายสมศักดิ์ อินทสา		ป.4	เกษตรกร		กรรมการหมู่บ้าน
3. เลขานุการ	นายสุชาติ ศรีเพชร		ป.4	เกษตรกร		-
4. เกร์ญญิก	นายประชวน บัวระบัด		ป.4	เกษตรกร		กรรมการศูนย์ สงเคราะห์ ราษฎรประจำ หมู่บ้าน
5. กรรมการ	นายชรินทร์ บุญพินิจ		ป.4	เกษตรกร		กรรมการหมู่บ้าน
6. กรรมการ	นางรุ่งรัตน์ ศรีเพชร		ป.	เกษตรกร		
7. กรรมการ	นางคำไผ่ จงสันเทียะ			เกษตรกร		
8. กรรมการ	นายประวัตติ มะลิวรรณ					
9. กรรมการ	นายฉัตร อักษร					
10. กรรมการ	นายเอนก คีสันเทียะ					
11. กรรมการ	นายสมบูรณ์ เทียงจันทิก					

ส่วนที่ 3 การเตรียมความพร้อมของหมู่บ้าน

3.1 ระเบียบข้อบังคับสำหรับใช้ในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน

- มีแล้ว

3.2 ระเบียบข้อบังคับ

- มีข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกภาพ(การเข้าเป็นสมาชิก การลาออก การฝากเงินออม การถือหุ้น ค่าธรรมเนียม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก
- ข้อบังคับเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงินของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- ข้อบังคับเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน และการชำระคืนเงินกู้
- ข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีกองทุน

3.3 วิธีการกำหนดระเบียบข้อบังคับ กำหนดขึ้นโดย

- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้านร่วมกันกำหนดขึ้น

ส่วนที่ 4 ทูลดำเนินการของกองทุนหมู่บ้าน ปัจจุบันหมู่บ้านมีสมาชิกแล้ว ดังนี้

4.1 จำนวนกลุ่ม/องค์กรชุมชนภายในหมู่บ้าน ณ ปัจจุบันมีจำนวน 1 กลุ่มดังนี้

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	กิจกรรมกลุ่ม	จำนวน สมาชิก (คน)	วันที่จัด ตั้งขึ้น	เงินทุนสะสม (บาท)
--------------	-----------	--------------	-------------------------	-----------------------	----------------------

1	กองทุนเงิน ตั้งจะ	ถือหุ้นเป็นสมาชิก และฝากเงินออก ตามจำนวนหุ้นที่ซื้อ	55	2544	28,220.61
---	----------------------	--	----	------	-----------

(มี.ย. 44 – ศ.ค. 45)

4.2. ปัจจุบันกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองมีสมาชิกแล้ว 55 คน และสมาชิกประเภท 4.3. จำนวนเงินที่สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมกับกองทุนหมู่บ้าน ในรูปแบบของการถือหุ้น / การออม / ค่าธรรมเนียม / เงินบริจาคหรือให้เปล่า ในปัจจุบันดังนี้

- เงินออม(สัจจะ) / เงินถือหุ้น เป็นเงิน 28,220.61 บาท ณ เดือนมิถุนายน
2544 – สิงหาคม พ.ศ. 2545

4.4. การเปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารออมสิน

- เปิดบัญชีแล้ว เลขที่บัญชีกองทุน 1 ล้านบาท 06-4307-20-063736-1 ธนาคารออมสินสาขา สีคิ้ว เงินเข้า 20 กุมภาพันธ์ 2545 ให้สมาชิกกู้ในวันที่ 25 มีนาคม 2545 จำนวน 44 ราย รวมเป็นเงินให้กู้ 787,000 บาท คงเหลือยอดเงินในบัญชี 283,000 บาท ณ เดือน สิงหาคม 2545 และเลขบัญชีธนาคารเงินฝากสัจจะ 06-4307-20-063100-9 มีเงินฝาก ณ เดือน สิงหาคม 2545 เป็นเงิน 28,220.61 บาท

ส่วนที่ 5 แนวคิดในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

เมื่อได้รับการสนับสนุนเป็นวงเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท จากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

5.1 วิธีการในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้าน ให้มีการกระจายผลประโยชน์อย่างทั่วถึง มีดังนี้

- ให้สมาชิกมีสิทธิกู้โดยทั่วถึงกัน จากความพร้อมของแต่ละสมาชิกเป็นหลัก

5.2 วิธีการในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้าน ให้มีการหมุนเวียนอย่างต่อเนื่อง มีดังนี้

- จะให้สมาชิก ที่กู้ไปแล้วส่งคืนภายใน 1 ปี พร้อมดอกเบี้ย

5.3. กองทุนหมู่บ้าน จะให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อกิจกรรมอะไรบ้าง

ลำดับ ที่	กิจกรรมที่ให้ กู้ยืม	วงเงินกู้ยืม (บาท)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	ระยะเวลา ชำระคืน (เดือน/ปี)	ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขสำคัญ
1	กู้เพื่อประกอบอาชีพ	ไม่เกิน 20,000	12	1 ปี	ต้องชำระคืนทั้งต้น + ดอกเบี้ยภายใน 1 ปี
2	กู้ฉุกเฉิน	ไม่เกิน 20,000	12	1 ปี	ต้องชำระคืนทั้งต้น + ดอกเบี้ยภายใน 1 ปี
4	ลดรายจ่าย	ไม่เกิน 5,000	12	1 ปี	ต้องชำระคืนทั้งต้น + ดอกเบี้ยภายใน 1 ปี

5.4. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเงินกู้

5.4.1 พิจารณาจากรายได้แต่ละครัวเรือนว่ามีรายได้เท่าไรต่อปี

- 5.4.2 เป็นผู้ที่ย้ายอยู่ในหมู่บ้านเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน ก่อนการจัดตั้งกองทุน
- 5.4.3 เป็นบุคคลที่ประพฤติดี มีคุณธรรม เสียสละให้ความร่วมมือในการพัฒนาในเรื่องต่างๆ เป็นอย่างดี
- 5.4.4 เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบของกองทุน
- 5.4.5 มีเงินฝากสัจจะ และถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้นแต่ไม่เกิน 1 ใน 5 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด
- 5.4.6 เป็นบุคคลที่ไม่เสพหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- 5.5. วิธีการในการควบคุมและติดตามการใช้จ่ายเงินกู้ วิธีดังนี้
- ใช้มาตรการทางสังคม โดยการประชาคม เพื่อการทวงหนี้
 - ต้องให้ผู้ค้ำประกันรับผิดชอบ
 - ดำเนินการตามกฎหมาย
- 5.6. วิธีการป้องกันความเสี่ยงภัยในการกู้
- ประกอบกับผู้ค้ำประกันรับผิดชอบ ยึดเงินหุ้นของสมาชิก
- 5.7. วิธีการแก้ปัญหา ในกรณีที่สมาชิกได้รับเงินกู้ไปแล้ว ไม่ส่งใช้คืนเงินต้นและดอกเบี้ย
คืนตามสัญญา คือ
- ส่งหน่วยเร่งรัดหนี้สินติดตามทวงถาม
 - ใช้เวทีประชาคม
- 5.8 แนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านในด้านการจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านมีแนวทางดังนี้
- (1) เป็นเงินปันผลค่าหุ้น
 - (2) เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่ผู้กู้
 - (3) เป็นเงินตอบแทนแก่คณะกรรมการกองทุน
 - (4) เป็นทุนการศึกษาและพัฒนาอาชีพของประชากร ในหมู่บ้าน
 - (5) เป็นทุนเพื่อสมทบกองทุน
 - (6) เป็นทุนเพื่อจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิก
 - (7) เป็นทุนเพื่อสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้าน

ตอนที่ 5 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

จากการวิเคราะห์ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พบว่าระเบียบกองทุนหมู่บ้าน ทับม้า ประกอบด้วยสาระสำคัญอยู่ 5 เรื่อง ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ที่ตั้งกองทุนหมู่บ้านทับม้า ตั้งอยู่เลขที่ 354 หมู่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30140
2. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน
 - 2.2 เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพ
 - 2.3 เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อลดรายจ่าย
 - 2.4 เป็นแหล่งเงินทุนกู้ยืมเงิน
3. แหล่งที่มาของกองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้
 - a. เงินที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล
 - b. ดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากเงินกองทุน
 - c. ค่าธรรมเนียมแรกเข้า 10 บาท ต่อ 1 คน
 - d. เงินฝากสัจจะ (หุ้น) 10 – 500 บาท
4. คุณสมบัติของสมาชิก
 - a. เป็นคนในหมู่บ้านและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของหมู่บ้านทับม้า ตั้งแต่ 1 ปี ขึ้นไป
 - b. บุคคลนั้นต้องมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 65 ปี
 - c. เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน
 - d. สมาชิกต้องเปิดบัญชีฝากเงินที่ธนาคารออมสิน
 - e. เป็นผู้ประพฤติตนดีไม่เสพหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
 - f. จะต้องเป็นผู้ที่ไม่มีประวัติการค้างชำระหนี้
5. การสมัครเป็นสมาชิก
 - 5.1 ยื่นคำขอสมัครเป็นสมาชิกกองทุนได้ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
 - 5.2 ผู้มีคุณสมบัติของสมาชิก สามารถยื่นสมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนได้เดือนละ 1 ครั้ง โดยสมาชิกสมัครได้ทั้งลักษณะบุคคล และกลุ่มหรือองค์กรชุมชนแล้วแต่ความสมัครใจของผู้สมัครสมาชิก
 - 5.3 สถานที่สมัคร ณ ที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์ เลขที่ 354 หมู่ที่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

5.4 คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาว่าจะรับบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิก โดยชอบธรรม โดยมติเห็นชอบ 3 ใน 4 ของคณะกรรมการกองทุน

6. การฟื้นฟูสภาพจากการเป็นสมาชิก

a. เสียชีวิต

b. ลาออกและได้รับอนุมัติให้ลาออกจากคณะกรรมการกองทุน

6.3 จงใจฝ่าฝืนระเบียบของกองทุนหรือแสดงตนเป็นปรปักษ์หรือไม่ ให้ความช่วยเหลือหรือร่วมมือกับกองทุนไม่ว่าจะด้วยประการใด

6.4 ผู้กู้ยืมเงินนำเงินไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์ตามสัญญาให้คณะกรรมการยกเลิกสัญญาและเรียกเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยเต็มจำนวนโดยทันที แต่ให้คณะกรรมการเรียกประชุมสมาชิกให้พ้นจากสมาชิกห้ามมิให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกเป็นระยะเวลา 2 ปี

7. คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้านชัยพวง หมู่ที่ 9 มีคณะกรรมการทั้งหมด 15 คน (ชุด 1 ก.ค.44 – ก.ค. 45 และชุดที่ 2 (ก.ค.45 – ก.ค. 46) มี 11 คน ซึ่งแบ่งหน้าที่และฝ่ายต่าง ดังนี้

ชุดที่ 1

1. นายชาญชัย	เชื้อปัญญา	ประธานกองทุน
2. นายชงเดช	ศรีเพชร	รองประธาน
3. นางสาวชาติ	ศรีเพชร	เลขานุการ
4. นายประชวน	บัวระบัด	เหรัญญิก
5. นางอุดม	เชื้อปัญญา	คณะกรรมการ
6. นางชรินทร์	บุญพินิจ	คณะกรรมการ
7. นายสมศักดิ์	อันทะสา	คณะกรรมการ
8. นางสาวกุหลาบ	แรงสูงเนิน	คณะกรรมการ
9. นายสมมาตร	แตะด้อย	คณะกรรมการ
10. นายพิน	เม้ากลาง	คณะกรรมการ
11. นายประจักษ์	สนิดโชค	คณะกรรมการ
12. นายสวาท	กลิ่นผักแว่น	คณะกรรมการ
13. นายสุข	สาครสิทธิ์	คณะกรรมการ
14. นางรุ่งรัตน์	ศรีเพชร	คณะกรรมการ
15. นางคำไผ่	จงสันทียะ	คณะกรรมการ

ชุดที่ 2

1. นายชาญชัย	เชื้อปัญญา	ประธานกองทุน
2. นายสมศักดิ์	อันทะสา	รองประธาน
3. นางสุชาติ	ศรีเพชร	เลขานุการ
4. นายประชวน	บัวระบัตร์	เหรัญญิก
5. นางชรินทร์	บุญพินิจ	คณะกรรมการ
6. นางรุ่งรัตน์	ศรีเพชร	คณะกรรมการ
7. นางคำไผ่	จงสันเทียะ	คณะกรรมการ
8. นายประวัติ	มะลิวรรณ	คณะกรรมการ
9. นายฉัตร	อักษร	คณะกรรมการ
10. นายเอนก	คีสันเทียะ	คณะกรรมการ
11. นายสมบูรณ์เที่ยงจันทร์		คณะกรรมการ

8. การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี

- (1) เป็นเงินปันผลค่าหุ้น
- (2) เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่ผู้กู้
- (3) เป็นเงินตอบแทนแก่คณะกรรมการกองทุน
- (4) เป็นทุนการศึกษาและพัฒนาอาชีพของประชากรในหมู่บ้าน
- (5) เป็นทุนเพื่อสมทบกองทุน
- (6) เป็นทุนเพื่อจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิก
- (7) เป็นทุนเพื่อสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้าน

ตอนที่ 6 การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การพิจารณาเงินกู้ให้กับผู้กู้นั้น คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตามหมวด 7 ว่าด้วยการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยกองทุนบ้านชัยพยุง หมู่ที่ 9 ตำบลดอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีเกณฑ์การพิจารณาเงินกู้กองทุนให้กับสมาชิก ดังนี้

1. **การอนุมัติเงินกู้** สมาชิกที่ประสงค์จะกู้เงินจะต้องจัดทำโครงการเพื่อขอกู้เงินจากคณะกรรมการกองทุน โดยครอบครัวยุติ 1 ราย ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน

2. **ลักษณะโครงการ** สมาชิกยื่นขอกู้เงิน ต้องมีลักษณะหรือคุณสมบัติก็จะเป็นโครงการที่ต้องสามารถดำเนินการได้จริงมีความเป็นไปได้ทางการตลาด และสามารถเห็นได้ชัดเจนว่ามีความคุ้มค่าต่อการลงทุน

3. **วงเงินกู้** ให้สมาชิกกู้ได้รายละ 20,000 บาท หรือไม่เกิน 50,000 บาท ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติ 3 ใน 4 ของคณะกรรมการควรมติเงินกู้รายได้ไม่เกิน 20,000 บาท คณะกรรมการกองทุนจะเรียกประชุมสมาชิกทั้งหมด เพื่อให้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งไม่เกิน 50,000 บาท จะต้องใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน / และบุคคลค้ำประกัน

4. **การทำสัญญาเงินกู้** ทุกประเภท ต้องมีการทำสัญญาไว้กับคณะกรรมการไว้ 1 ชุด ตามแบบและเงื่อนไข

4.1 ถ่ายสำเนาเอกสารสำคัญอย่างละ 1 ชุด ทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนสมรส

4.2 ผู้ค้ำประกัน 2 คน และต้องเป็นสมาชิกกองทุนเท่านั้น และหัวหน้าครอบครัว 1 คน ค้ำประกันได้ 2 ครั้ง

1.3 คู่สมรส (ถ้ามี) ต้องลงลายมือชื่อให้คำยินยอม

1.4 มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

1.5 มีพยานหรือผู้รู้เห็น เช่น ค้ำประกัน

4.6 การกู้ กู้เงิน ได้ตั้งแต่ 1,000 บาท ขึ้นไปแต่ไม่เกิน 20,000 บาท ต่อ 1 ราย

ต่อ 1 ปี

1.7 คณะกรรมการไม่มีสิทธิค้ำประกันเงินกู้ใด ๆ ทั้งสิ้น

5. **หลักประกันเงินกู้** มีข้อกำหนดดังนี้

5.1 โฉนดที่ดิน หลักทรัพย์

5.2 ผู้ค้ำประกัน 2 คน

6. การชำระคืนเงินกู้

6.1 ให้ผู้กู้ส่งคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยภายในกำหนด 1 ปี

6.2 กรณีผู้กู้ผิดสัญญาส่งคืนเงินต้น ให้ผู้กู้เสียค่าปรับในอัตราร้อยละ 50 สตางค์ต่อวัน เพิ่มจากดอกเบี้ยปกติ ภายใน 7 วัน ถ้าเกินกำหนดพิจารณาสอบถามผู้ค้ำประกัน

7. อัตราดอกเบี้ย ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ตอนที่ 7 หลักการประเมินโครงการ แบบซิฟฟ์โมเดล (CIPP Model)

แนวคิดและรูปแบบการประเมิน แบบซิฟฟ์โมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) สตัฟเฟิลบีม กล่าวว่า “การประเมิน เป็นการระบอบการของการระบุ หรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการ รวมทั้งการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เกิดสารสนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ สตัฟเฟิลบีม ได้กำหนดประเด็นที่ประเมินออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินโครงการ เพื่อพัฒนาหลักการและเหตุผลความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อความเหมาะสมของความพอเพียงของทรัพยากร อาทิ จำนวนคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการของการดำเนินการโครงการ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินการ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน

4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับจุดประสงค์ของโครงการ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการขยาย เลิกขยาย หรือ ปรับเปลี่ยนโครงการ

แผนภาพ แสดงองค์ประกอบภายในของกองทุนหมู่บ้านในรูปแบบของ “ซิฟฟ์โมเดล” ซึ่งมีส่วนประกอบดังนี้

ตอนที่ 8 การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. **วิเคราะห์บริบท (Context Analysis)** เป็นการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของหมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้กู้) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมายศึกษาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชน

2. **วิเคราะห์ปัจจัยเบื้องต้น (Input Analysis)** เริ่มที่นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถาบันการศึกษา ประชาสัมพันธ์และประกาศรับสมัครบัณฑิตเพื่อเข้าร่วมโครงการ

3. **วิเคราะห์กระบวนการของโครงการ (Process Analysis)** จัดทำหลักสูตรการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและการประเมินโครงการ จัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการคณะกรรมการดำเนินการในส่วนกลางและระดับจังหวัด เพื่อทำหน้าที่ประสานงานดำเนินงานให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ให้บัณฑิตศึกษาทั้งในสถาบันการศึกษาและปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ โดยใช้แบบสอบถาม (บร.1 - บร.12) ในการเก็บข้อมูลคณาจารย์นิเทศก์ ติดตามและนิเทศก์ ช่วยเหลือนักศึกษาในพื้นที่การปฏิบัติงานและนักศึกษาต้องรายงานผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแก่คณาจารย์นิเทศก์

4. **วิเคราะห์ผลของโครงการ (Output Analysis)** เมื่อสิ้นสุดโครงการแล้วจำนวนเงินกองทุน 1 ล้านบาทยังอยู่ บัณฑิตที่ว่างงานมีรายได้ เป็นผู้สำเร็จการฝึกอบรม ซึ่งจะได้รับประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรการจัดการและการประเมินโครงการ โดยใช้ชุมชนเป็นห้องเรียนมีการเรียนรู้ ปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ ซึ่งจะมีประสบการณ์จริงนำไปใช้ในการทำงานต่อไป และกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีการบริหารจัดการกองทุนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีกระบวนการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ การติดตามประเมินผลและส่งเสริมการพัฒนานโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งเป็นการสร้างเสริมกิจกรรมของนโยบายที่มีอยู่ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และจำนวนรายงานผลความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องและรายงานผลการวิจัยในรูปของสารนิพนธ์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตอนที่ 9 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดทฤษฎี หรือต้นแบบทางความคิดที่ผู้เขียนสารนิพนธ์ ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ครั้งนี้ต้องใช้ต้นแบบทางความคิดเชิงระบบ เรียกว่า “ซีพีพีโมเดล” (CIPP Model) โดยใช้ตัวอย่างของหน่วยระบบ อักษรย่อดังกล่าวมีความหมายดังนี้

C	ข้อมูลจาก	Context	บริบทของหน่วยระบบ
I	ข้อมูลจาก	Input	ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ
P	ข้อมูลจาก	Process	กระบวนการของหน่วยระบบ
P	ข้อมูลจาก	Prduct	ผลผลิตของหน่วยระบบ

1. แนวคิดและรูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler's Rationale and Model of Evaluation) ไทเลอร์ ได้กล่าวถึงการประเมินว่า “การประเมิน คือ การเปรียบเทียบพฤติกรรมที่สังเกตได้กับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้” โดยมุ่งเน้นที่การประเมินทางการศึกษา

1.1 หลักการของแนวคิดไทเลอร์ แบบดั้งเดิมจำแนกเป็น 4 ประการ คือ

- (1) กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมอย่างชัดเจน มีความเฉพาะเจาะจง
- (2) กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์
- (3) เลือกวิธีการที่จะช่วยให้การเรียนในเนื้อหาประสบความสำเร็จ
- (4) ประเมินผลว่าผู้เรียนมีความสำเร็จมากน้อยเพียงใด

1.2 กรอบแนวคิดของการประเมินในยุคใหม่ของไทเลอร์ จำแนกเป็น 6 ส่วนคือ

- (1) การประเมินจุดประสงค์
- (2) การประเมินแผนการเรียนรู้
- (3) การประเมินเพื่อแนะแนวทางในการพัฒนาโครงการ
- (4) การประเมินเพื่อการนำโครงการไปปฏิบัติ
- (5) การประเมินผลลัพธ์ของโครงการทางการศึกษา
- (6) การติดตามผลและการประเมินผลกระทบ

ไทเลอร์ ได้สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการว่า เกณฑ์ที่ตัดสินความสำเร็จของโครงการ ควรจะพิจารณาจากความสำเร็จของส่วนรวม และมุ่งเน้นที่การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) มากกว่าการประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation)

2. แนวคิดและรูปแบบการประเมินของสคิปเวน (Scriven's Evaluation Ideologies and Model) สคิปเวน ได้กำหนดความหมายของการประเมิน “การประเมินเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูล การตัดสินใจเลือกใช้เครื่องมือ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และการกำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์ในการประเมิน” และมีความพยายามที่จะสร้างแนวคิดและรูปแบบการประเมินที่ผสมผสานแนวคิดของไทเลอร์ และครอนบาค เข้าด้วยกันโดยได้จำแนกประเภทของการประเมินออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.1 การประเมินยึดเป้าหมายเป็นหลัก เป็นการประเมินที่ใช้เป้าหมายของโครงการเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าการดำเนินการนั้นบรรลุเป้าหมายของโครงการ หรือไม่โดยแบ่งการประเมิน เป็น 2 ระยะ คือ

(1) การประเมินระหว่างดำเนินการ (Formative Evaluation) มีเป้าหมายของการประเมินเพื่อหาข้อดี ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินโครงการ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการโครงการระยะต่อไป

(2) การประเมินผลรวม (Summative Evaluation) มีเป้าหมาย คือ ผลผลิตที่เกิดขึ้นเมื่อโครงการสิ้นสุดแล้ว ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดคุณค่าความสำเร็จของโครงการที่จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงโครงการอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ให้ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี

2.2 การประเมินที่ไม่ยึดเป้าหมายเป็นหลัก เป็นการประเมินที่ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะผลผลิตที่เกิดขึ้นตามเป้าหมายเท่านั้น แต่จะนำผลกระทบอื่นๆ มาร่วมพิจารณาในการตัดสินคุณค่าด้วยระบบคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่สามารถรวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากกลุ่มเป้าหมายที่มีความซับซ้อน ดังนั้นการประเมินตามแนวทางนี้ควรที่จะมีการออกแบบการประเมินให้มีความยืดหยุ่นในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีคุณค่า อันจะช่วยส่งเสริมให้การประเมินโครงการมีประสิทธิภาพ ในส่วนที่จะใช้ข้อมูลสารสนเทศที่สอดคล้องกับความเป็นจริงมากกว่า แต่มีความยุ่งยากที่เกิดขึ้น คือ การพิจารณาอย่างครอบคลุมในการดำเนินการโครงการใด ๆ ที่ตัวชี้วัด เกณฑ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินจะระบุเป็นแนวทางที่ชัดเจนได้ค่อนข้างยาก

นอกจากนี้สคิปเวนได้จำแนกการประเมินสิ่งที่ประเมินเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

(1) การประเมินคุณค่าภายใน (Intrinsic Evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับโครงการ อาทิ จุดประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหา หรือประสิทธิภาพของเครื่องมือเครื่องใช้ เป็นต้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการประเมินวิธีนี้เป็นการประเมินเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนที่จะเริ่มดำเนินการโครงการ

(2) การประเมินความคุ้มค่า (Pagoff Evaluation) เป็นการประเมินในส่วนที่ผลของการดำเนินโครงการมีต่อผู้รับบริการจากโครงการ

3. แนวคิดการประเมินของอัลกิน (Alkin's Concept of Evaluation) “การประเมิน” ตามความหมายของอัลกิน คือ กระบวนการคัดเลือก การประมวลผลข้อมูล และการจัดการระบบสารสนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อนำเสนอข้อมูลต่อผู้มีอำนาจการตัดสินใจ หรือใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางในการเลือกการดำเนินการโครงการ ซึ่งอัลกินได้จำแนกการประเมินตามวัตถุประสงค์ของการใช้ผลการประเมิน เป็น 5 ส่วน ได้แก่

3.1 การประเมินระบบ เพื่อกำหนดจุดประสงค์ของโครงการ เป็นการประเมินก่อนเริ่มโครงการให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

3.2 การประเมินวางแผนโครงการ เป็นการประเมินเพื่อหาแนวทาง หรือวิธีการที่จะส่งเสริมให้การดำเนินการโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์

3.3 การประเมินระหว่างการดำเนินการ เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาการดำเนินโครงการเป็นไปตามแผนที่กำหนดให้หรือไม่ หรือการดำเนินการอยู่ในขั้นตอนที่ควรจะเป็นมากน้อยเพียงใด

3.4 การประเมินเพื่อพัฒนางาน เป็นการประเมินเพื่อหาแนวทาง หรือข้อเสนอแนะ ในการที่จะส่งเสริมให้โครงการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินเพื่อรับรองผลงาน ชูขบ หรือปรับเปลี่ยนโครงการ เป็นการประเมินหลังจากสิ้นสุดโครงการ เพื่อตรวจสอบผลผลิตกับจุดประสงค์ของโครงการ และประมวลผลข้อเสนอแนะเพื่อรับรอง ปรับเปลี่ยน ชูขบ หรือขยายโครงการ ต่อไป

อัลกิน ได้นำเสนอแนวคิดการประเมินที่เป็นระบบ คือ เริ่มต้นตั้งแต่ประเมินจุดประสงค์ จนกระทั่ง การประเมินเพื่อปรับปรุงโครงการ ที่เป็นแนวคิดพื้นฐานของการประเมินโครงการ แต่ยังคงขาดแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน ทำให้การเผยแพร่ยังอยู่ในวงแคบเท่านั้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเฉพาะ ซึ่งผู้ทำสารนิพนธ์ได้เข้าปฏิบัติงานตั้งแต่เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2544 ในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมีวิธีดำเนินการประเมินดังนี้

ตอนที่ 1 รูปแบบการประเมินและเครื่องมือ

1. รูปแบบการประเมิน

การประเมินโครงการเป็นการประเมินเชิงระบบ (System Approach) ซึ่งมีนักประเมินหลายคนได้สร้างรูปแบบการประเมินเพื่อนำไปใช้ในการประเมินโครงการ ได้แก่ Scriven, Stake และ Stufflebeam

1. รูปแบบการประเมินของสคริฟเวน (Scriven's Evaluation Ideologies and Model) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการตัดสินใจใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล และกำหนดตัวชี้วัดมีการสร้างแนวคิดรูปแบบผสมผสานระหว่าง ไทเลอร์ และ ครอนบาคเข้าด้วยกันซึ่งจำแนกได้ 2 ประเภท คือ

1.1 การประเมินโดยยึดเป้าหมายเป็นหลัก ซึ่งจะเป็นการประเมินระหว่างดำเนินการเพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการ พิจารณาในการตัดสินใจคุณค่าด้วย

1.2 การประเมินที่ไม่ยึดเป้าหมายเป็นหลัก เป็นการประเมินที่ไม่มุ่งเฉพาะผลผลิตที่เกิดขึ้น ตามเป้าหมายเท่านั้น แต่จะนำผลกระทบอื่น ๆ มาพิจารณาในการตัดสินใจคุณค่าด้วย

นอกจากนี้สคริฟเวนยังได้จำแนกการประเมินตามสิ่งที่ประเมินออก เป็น การประเมินคุณค่าภายใน เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และการประเมินความคุ้มค่า เป็นการประเมินในส่วนที่ผลของการดำเนินโครงการมีต่อผู้รับบริการจากโครงการ

2. รูปแบบการประเมินของสแตก (Stake's Concepts and Model of Evaluation)

สแตกได้กล่าวถึงการประเมิน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งที่หลากหลายแล้วนำมาจัดให้เป็นระบบที่มีความหมายในการประเมิน ซึ่งได้กำหนดการประเมินออกเป็น 2 มิติคือ

2.1 มิติที่เป็นสิ่งนำ การปฏิบัติ และผลผลิต

2.2 มิติที่เป็นส่วนการบรรยายสภาพที่เกิดขึ้นจริงที่สามารถสังเกตได้ และการตัดสินใจเชิงประเมิน

3. รูปแบบการประเมินชีพของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อให้เกิดสารสนเทศที่มีประโยชน์เพื่อการตัดสินใจ การตัดสินใจ โดยได้จำแนกขั้นตอนของการประเมินออกเป็น 3 ขั้นตอน

1. กำหนดหรือระบุข้อมูลที่ต้องการ
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิเคราะห์และจัดการสารสนเทศ

รูปแบบที่ประยุกต์ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ชิฟฟ์โมเดล (CIPP Model) ตามกรอบความคิดทฤษฎีที่ได้เสนอไว้ในบทที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยการประเมิน 4 องค์ประกอบทั้งระดับหมู่บ้าน และระดับรายบุคคล (ผู้รู้) ดังนี้

3.1 การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพทั่วไปของหมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้รู้)

3.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยนำเข้าของกระบวนการกองทุนหมู่บ้าน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้รู้)

3.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้รู้)

3.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้รู้)

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ให้ข้อมูลสำหรับการประเมิน ได้แก่ ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในบ้าน
ชั้นพยุง ซึ่งมีสถานภาพและบทบาทหน้าที่ต่างๆ เจ้าหน้าที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจำแนกได้
ดังนี้

2.1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน 15 คน
2.2 สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน 231 คน
- สมาชิกที่ได้รับอนุมัติให้กู้	จำนวน 44 คน
- สมาชิกทั่วไป	จำนวน 11 คน
2.3 ชาวบ้านที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน 176 คน
2.4 ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโส ผู้นำกลุ่มอาชีพ	จำนวน คน
2.5 ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	จำนวน คน

3. วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ประเมิน

3.1 วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

3.1.1 การสังเกตและบันทึก

การสังเกตและบันทึกเกี่ยวกับสภาพทั่วไปด้านต่างๆ ของหมู่บ้าน ตลอดจนการสังเกตและบันทึกขณะร่วมกิจกรรม ทั้งแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม

3.1.2 การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ตัวแทนกลุ่ม ตลอดจนรายบุคคลในหมู่บ้าน โดยใช้แบบรายงานต่างๆ (บร.)

3.1.3 การจัดประชุมเวทีชาวบ้าน

3.1.4 การศึกษาเจาะลึกรายกรณี จากสมาชิกที่ได้รับอนุมัติเงินกู้จำนวน 5 ราย ที่มีวัตถุประสงค์การกู้ที่แตกต่างกัน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบรายงานต่างๆ (บร.) และแบบเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อใช้ในการสังเกตและการสัมภาษณ์ มีดังนี้

บร. 1 แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน

บร. 2 แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน (จากส่วนกลาง)

บร. 3 แบบรายงานความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

บร. 4 แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน

บร. 5 แบบรายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

บร. 6 แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

บร. 7 แบบรายงานการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชน

บร. 8 โครงการเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

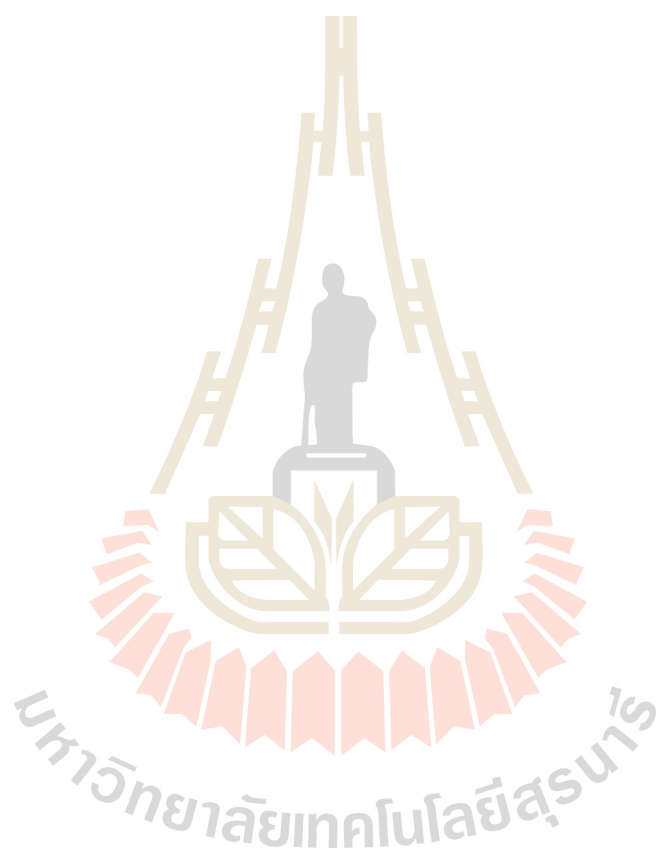
บร. 9 แบบบันทึกการสัมภาษณ์

บร. 10 แบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน

บร. 11 แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี

บร. 12 การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน

13 แบบสัมภาษณ์เพิ่มเติม

ตอนที่ 2 ตัวชี้วัด แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล

2. ตัวชี้วัด แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล

2.1 ตัวชี้วัด

ในการกำหนดตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ ผู้ทำสารนิพนธ์กำหนดตัวชี้วัดตามกรอบการประเมิน แบบชีพป์โมเดล (CIPP Model) ดังที่กล่าวไว้ในบทที่ 1 บทนำ

2.1.1 ตัวชี้วัด ของหน่วยระบบการบริหารการจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้
(หน่วยระบบ A) ได้แก่

2.1.1.1. ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator)

2.1.1.2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input Indicator)

2.1.1.3. ตัวชี้วัดกระบวนการ (Process Indicator)

2.1.1.4. ตัวชี้วัดผลผลิต (Product Indication)

2.1.2 ตัวชี้วัดของหน่วยระบบการดำเนินงานของผู้ดูแลราย (หน่วย
ระบบ B) ได้แก่

2.1.2.1 ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator)

2.1.2.2 ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input Indicator)

2.1.2.3 ตัวชี้วัดกระบวนการ (Process Indicator)

2.1.2.4 ตัวชี้วัดผลผลิต (Product Indication)

2.2 แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล

จากกรอบความคิดทฤษฎีที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 1 เมื่อนำมากำหนดเป็นตัวชี้วัดแหล่งข้อมูล และวิธีเก็บข้อมูลของการประเมิน ทั้ง 4 องค์ประกอบได้แก่ บริบท ปัจจัย กระบวนการและผลผลิต ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้ดูแลราย) ดังนี้

2.2.1 การประเมินบริบท มีรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินบริบท

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน C1- ประวัติ ความเป็นมา หมู่บ้าน	<ol style="list-style-type: none"> ที่มาของชื่อหมู่บ้าน/ ชุมชน คนกลุ่มแรกที่เข้ามาตั้งหมู่บ้านอพยพมาจากที่ไหน และเหตุใดจึงอพยพมา สภาพเดิมทางภูมิศาสตร์ของหมู่บ้านมีสภาพอย่างไร อาชีพเดิม (อาชีพหลัก/ รอง) คืออะไร อาชีพเดิมที่เลิกทำแล้วคืออะไร เพราะอะไรจึงเลิกทำ อาชีพใหม่ที่เพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงด้านสาธารณูปโภคมีประมาณ พ.ศ. ไດ (ถนน, ไฟฟ้า, ประปา) 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโสในหมู่บ้าน ผู้นำกลุ่มอาชีพ ข้อมูลที่มีการบันทึกไว้แล้ว 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1 ศึกษาจากเอกสาร
C2 - สภาพ ภูมิศาสตร์ของ หมู่บ้าน	<ol style="list-style-type: none"> ลักษณะที่ตั้งหมู่บ้าน อาณาเขตติดต่อกับหมู่บ้านอื่นแผนที่หมู่บ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> ข้อมูลจากเอกสาร หมู่บ้านผู้นำชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> ศึกษาจากเอกสาร สังเกต สัมภาษณ์
C3 – สภาพ เศรษฐกิจและ สังคมของหมู่ บ้าน	<ol style="list-style-type: none"> อาชีพหลักและอาชีพรองของชาวบ้าน จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร จำนวนที่ดินทำกินโดยเฉลี่ย จำนวนและประเภทร้านค้าในหมู่บ้าน จำนวนโรงสีในหมู่บ้าน โรงงานอุตสาหกรรมในหมู่บ้าน โรงเรียนในหมู่บ้าน (จำนวนครู/ นักเรียน) โรคที่เจ็บป่วย 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้นำชุมชน สถานีอนามัยตำบล โรงเรียน เกษตรตำบล หมู่บ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1 สังเกต

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล การประเมินบริบท (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	9. สถานที่รักษาเมื่อเจ็บป่วย		
C4 - วัฒนธรรม ประเพณี	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนวัด/โบสถ์/มัสยิด 2. จำนวนพระ/เณร/บาทหลวง 3. ภาษาพื้นบ้าน 4. ประเพณีที่สำคัญ 5. ความเชื่อด้านต่างๆ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้นำชุมชน 2. ผู้อาวุโส 3. ชาวบ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1 2. ศึกษาจากเอกสาร 3. สังเกต
C5- โครงสร้าง พื้นฐานและ ทรัพยากร	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนและสภาพของโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน, ไฟฟ้า, ประปา, โทรศัพท์, หอกระจายข่าว, ศาลาประชาคม, ไปรษณีย์ ฯลฯ 2. จำนวนและสภาพทรัพยากร เช่น ป่าไม้ แหล่งน้ำ แร่ ฯลฯ ที่เป็นสาธารณประโยชน์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้นำชุมชน 2. หมู่บ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1 2. สังเกต
C6 - ผู้นำชุมชน การรวมกลุ่ม และภูมิปัญญา ท้องถิ่น	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเภทผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ 2. กลุ่มต่างๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้าน (จำนวนสมาชิก, ทุนของกลุ่ม, กิจกรรมกลุ่ม, ปีก่อตั้ง) 3. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ (ชื่อ, อายุ, ความเชี่ยวชาญ) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้นำชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1 2. สังเกต
C7 - โครงการ พัฒนาที่ผ่านมา	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการของภาครัฐ 2. โครงการของภาคเอกชน 3. โครงการที่ชาวบ้านทำขึ้นเอง (ชื่อโครงการ/ กิจกรรมของโครงการ) (ย้อนหลัง 5 ปี) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้นำชุมชน 2. ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง 3. ข้อมูลที่บันทึกไว้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1 2. ศึกษาจากเอกสาร 3. สังเกต

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล การประเมินบริบท (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
C8 - ความเข้มแข็งของชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสามัคคี 2. ความซื่อสัตย์ 3. การช่วยเหลือกัน 4. การยกย่องคนทำความดี 5. โอกาสในการหาความรู้เพิ่มเติม 6. จำนวนครอบครัวที่มีอาชีพเลี้ยงตัวได้ 7. ครอบครัวที่อบอุ่น รักใคร่ปรองดอง 8. การรวมกลุ่ม 9. การประชุม/เสวนาสมาสมาจอ 10. การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส 11. มีผู้นำที่มีคุณธรรม ยุติธรรม 12. การจัดทำแผนงานแก้ปัญหาชุมชน 	1. ชาวบ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.2 ครั้งที่ 1 (มาจากข้อมูลคิบบสัมภาษณ์ 30 ครั้งเวียน)
ระดับรายบุคคล C9 - อาชีพเดิม	<ol style="list-style-type: none"> 1. อาชีพหลัก/รอง 2. ผลการประกอบอาชีพเดิม (เพียงพอต่อการเลี้ยงครอบครัว หรือ ไม่) 3. ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ 	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
C10 - สมาชิกในครอบครัว	1. สมาชิกในครอบครัวและรายละเอียด เช่น จำนวน , อายุ , สถานภาพสมรส , ระดับการศึกษา , ความสัมพันธ์กับหัวหน้าครอบครัว, การมีงานทำ	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
C11 - สภาพการอยู่อาศัย	1. มีบ้านเป็นของตนเองหรือไม่ ถ้าไม่มีพักอาศัยอย่างไร	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ 2. สังเกต
C12 - รายได้ของครอบครัว	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน 2. ความเพียงพอของรายได้ต่อรายจ่าย 	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล การประเมินบริบท (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
			เดิม
C13 - หนี้สิน ของครอบครัว ก่อนกู้เงินกอง ทุน	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนหนี้สินที่มีอยู่ก่อนกู้เงินกองทุน สาเหตุของการมีหนี้สิน แหล่งเงินกู้ 	<ol style="list-style-type: none"> สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ อนุมัติเงินกู้ 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตาม แบบ บร.11 สัมภาษณ์เพิ่ม เดิม

2.2 การประเมินปัจจัย มีรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินปัจจัย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน I1 - นโยบาย ระเบียบ แนว ทางปฏิบัติ	1. รายละเอียดของระเบียบสำนัก นายกฯ 2. รายละเอียดของระเบียบกอง ทุนฯ	1. ระเบียบสำนัก นายกฯ 2. ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ชื่อกับกองทุน หมู่บ้านและชุมชน เมืองแห่งชาติ	1. ศึกษาจาก เอกสาร
I2 - การประชา สัมพันธ์(เอาหมู่ บ้านเป็นที่ตั้งว่า ข่าวสารมาแบบ ไหน โดยใช้สื่อ แบบใด)	1. ช่วงเวลาที่มีการประชา สัมพันธ์ 2. ประเภทสื่อในการประชา สัมพันธ์ 3. ความทั่วถึงในการประชา สัมพันธ์ 4. เนื้อหาในการประชาสัมพันธ์	1. ผู้นำชุมชน 2. ชาวบ้าน 3. ส่วนราชการที่ เกี่ยวข้อง 4. ที่ทำการกองทุน หมู่บ้าน 5. เอกสารประชา สัมพันธ์	1. สัมภาษณ์ 2. สังเกต 3. ศึกษาจาก เอกสาร
I3 - คณะ อนุกรรมการ ระดับอำเภอที่ เกี่ยวข้อง	1. จำนวนคณะอนุกรรมการ 2. องค์ประกอบคณะ อนุกรรมการ 3. สัดส่วนกรรมการภาคประชา ชน 4. การปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	1. พัฒนาชุมชน 2. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจาก เอกสาร
I4 - คณะ กรรมการกอง ทุนหมู่บ้าน	1. จำนวน 2. คุณสมบัติ 3. วิธีการได้มา 4. การพ้นจากตำแหน่ง	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. ระเบียบกองทุน	1. สัมภาษณ์ตาม แบบ บร.4 2. ศึกษาจาก เอกสาร

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินปัจจัย(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	5. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	หมู่บ้าน	
15 - การเตรียมความพร้อม การสร้างความรู้ความเข้าใจแก่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชาวบ้าน	1. วิธีการในการเตรียมความพร้อม 2. เนื้อหาในการเตรียมความพร้อม 3. จำนวนครั้งในการเตรียมความพร้อม 4. หน่วยงาน/ องค์กร ที่ทำหน้าที่ในการเตรียมความพร้อม	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. ส่วนราชการ 3. ชาวบ้าน 4. ผู้นำชุมชน	1. สัมภาษณ์ชาวบ้านตามแบบ บร.3, บร.9 (จากข้อมูลดิบ 27 ครั้งเรือน) 2. สัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
16 - เงินกองทุน 1 ล้านบาท	1. วันที่ได้รับอนุมัติ 2. การเก็บรักษาเงิน	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
17 - เงินทุนสะสมอื่นๆ	1. ประเภท/ จำนวน/ ที่มา และการเก็บรักษาเงินทุนสะสมอื่นๆ	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
18 - บัณฑิตกองทุน	1. ประวัติส่วนตัว ชื่อ, วุฒิการศึกษา, อาชีพ, เพศ, ภูมิสำเนา, สถานภาพสมรส, ความสามารถพิเศษ (ถ้ามี) 2. บทบาทหน้าที่	1. บัณฑิตกองทุนหมู่บ้าน 2. คู่มือนักศึกษา	1. ศึกษาตนเอง 2. ศึกษาจากเอกสาร
ระดับรายบุคคล			
19 - จำนวนเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติ	1. จำนวนเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติ	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11
110 - จำนวนเงินลงทุนนอกเงินลงทุนนอก	1. จำนวนเงินลงทุนนอกเหนือจากเงินกู้	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับ	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินปัจจัย(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
เหนือจากเงินกู้	2. ที่มาของเงินทุน	อนุมัติเงินกู้	2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
I11 - วัตถุประสงค์การกู้เงินตามโครงการ	1. วัตถุประสงค์การกู้เงินตามโครงการ	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11
I12 - สถานที่วัสดุอุปกรณ์และวัสดุคิบบในการประกอบอาชีพ	1. สถานที่ในการประกอบอาชีพ 2. วัสดุอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ 3. วัสดุคิบบในการประกอบอาชีพ	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์
I13 - ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ	1. ความรู้และทักษะที่มีอยู่	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
I14 - จำนวนแรงงาน	1. จำนวนแรงงานที่ใช้ในการประกอบอาชีพ	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม

2.3 การประเมินกระบวนการ มีรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน			
PC1 - การจัดทำระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	<ol style="list-style-type: none"> กระบวนการจัดทำระเบียบกองทุนหมู่บ้าน ผู้มีส่วนในการจัดทำ ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำ 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน สมาชิกกองทุนฯ ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 สัมภาษณ์เพิ่มเติมจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชาวบ้าน
PC2 - การจัดทำเอกสารขอขึ้นทะเบียน	<ol style="list-style-type: none"> กระบวนการในการจัดทำเอกสารขอขึ้นทะเบียน ผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำ ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำ 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์
PC3 - ระบบบัญชีกองทุน	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนบัญชีที่จัดทำ (จำนวนเล่ม) ชื่อบัญชี เช่น บัญชีลูกหนี้ บัญชีเงินสำรอง ความเป็นปัจจุบัน ผู้จัดทำ ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำ 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บัญชีกองทุน 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ ศึกษาจากเอกสาร
PC4 - กิจกรรมเกี่ยวกับสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน			
PC4.1 -การรับสมัคร	<ol style="list-style-type: none"> ช่วงเวลาในการรับสมัครและเหตุผล ค่าธรรมเนียมการรับสมัคร 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ระเบียบกองทุน 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 สัมภาษณ์จาก

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	และเหตุผล 3. ขั้นตอนการรับสมัครและ เหตุผล 4. คุณสมบัติผู้สมัครและเหตุ ผล 5. ปัญหาอุปสรรค	หมู่บ้าน	คณะ กรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 3. ศึกษาจากเอกสาร
PC4.2 - การหมด สมาชิกภาพ	1. การหมดสมาชิกภาพและ เหตุผล	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. ระเบียบกองทุน หมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตาม แบบ บร.4 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม จากคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 3. ศึกษาจากเอกสาร
PC4.3 -ประเภท สมาชิก	1. การกำหนดประเภทสมาชิก และ เหตุผล		
PC4.4 -การทำ ทะเบียนสมาชิก	1. ความเป็นปัจจุบันในการจัด ทำ 2. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. เอกสารด้าน ทะเบียนสมาชิก	1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
PC5 - กิจกรรม เกี่ยวกับการกู้เงิน กองทุนหมู่บ้าน			
PC5.1 -ขั้นตอน การขอกู้	1. ขั้นตอนในการขอกู้ 2. เอกสารประกอบการขอกู้ 3. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุน หมู่บ้าน 3. ระเบียบกองทุน	1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
		หมู่บ้าน 4. เอกสารโครงการ การขอกู้	
PC5.2 - การคัดเลือกผู้กู้	1. หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกและเหตุผล 2. วิธีการคัดเลือกและเหตุผล 3. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
PC5.3 - การโอนเงินให้ผู้กู้	1. ขั้นตอนในการโอนเงิน 2. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับเงินกู้ 3. หลักฐานการโอนเงิน	1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
PC5.4 - การรับชำระหนี้	1. ขั้นตอนในการรับชำระหนี้ 2. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ส่งเงินคืน 3. เอกสารส่งเงินคืน	1. สัมภาษณ์
PC6 - การส่งเสริมการใช้เงินกู้			
PC6.1 - การแนะนำวิธีการทำธุรกิจ	1. ผู้แนะนำ 2. ประเด็นในการแนะนำ 3. วิธีการแนะนำ 4. จำนวนครั้งในการแนะนำ	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับเงินกู้	1. สัมภาษณ์

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PC6.2 -การช่วยเหลือ หาลาด	1. ผู้ที่ช่วยเหลือหาลาด 2. วิธีในการส่งเสริมการลาด 3. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับเงินกู้	1. สัมภาษณ์
PC7 -การตรวจ สอบการใช้จ่ายเงิน กู้	1. ที่ทำการตรวจสอบ 2. วิธีการตรวจสอบ 3. จำนวนครั้งในการตรวจ สอบ 4. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับเงินกู้	1. สัมภาษณ์
PC8 - การจัดทำ รายงานและเผยแพร่ ผลการดำเนินงาน	1. ประเภทรายงานที่จัดทำ 2. ประเภทผลงานที่มีการเผยแพร่ 3. วิธีการเผยแพร่ผลการ ดำเนินงาน 4. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกและชาว บ้าน 3. เอกสารการจัดทำ รายงาน	1. สัมภาษณ์ 2. สังเกต 3. ศึกษาจากเอกสาร
PC9 - การจัดสรร ผลประโยชน์	1. สัดส่วนในการจัดสรรและ เหตุผล	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. ระเบียบกองทุน หมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
PC10 - การสร้าง เครือข่ายการเรียนรู้ โดยบัณฑิตกองทุน	1. ประเภทเครือข่าย 2. บุคคลที่เข้าร่วมเครือข่าย 3. วิธีการสร้างเครือข่าย 4. ความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วม เครือข่าย 5. ประโยชน์ที่ได้รับจากเครือ ข่าย 6. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. บัณฑิตกองทุน 3. สมาชิกกองทุน หมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ 2. สังเกตแบบมีส่วนร่วม

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับรายบุคคล PC11 - การใช้ จ่ายเงินกู้	1. รายละเอียดของการใช้จ่าย	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ อนุมัติเงินกู้ 2. บัญชีการใช้จ่าย เงิน	1. สัมภาษณ์ตาม แบบ บร.11 2. ศึกษาจากเอกสาร 3. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
PC12 -การหา ความรู้เพิ่มเติม	1. วิธีการหาความรู้เพิ่มเติม	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ อนุมัติเงินกู้	1. สังเกตจากการ เสวนาตามแบบ บร.6
PC13 - การหา ตลาด	1. วิธีการหาตลาด 2. ผู้ที่ช่วยเหลือแนะนำในการ หาตลาด	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ อนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์
PC14 - การทำ บัญชีใช้จ่ายเงิน	1. การจัดทำบัญชี (มี/ ไม่มี) 2. ผู้ที่ช่วยเหลือแนะนำการจัด ทำบัญชี	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ อนุมัติเงินกู้ 2. บัญชีการใช้จ่าย เงิน	1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร

2.4 การประเมินผลผลิต มีรายละเอียดตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้อง แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล การประเมินผลผลิต

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PD1- จำนวนสมาชิกกองทุน	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนสมาชิกเดิม (ณ วันเริ่มตั้งกองทุน) จำนวนสมาชิกที่มีการเพิ่มขึ้น /ลง(31 ก.ค.45) เหตุที่สมาชิกเพิ่มขึ้น ลดลง 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ทะเบียนสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตามแบบบร.4 สัมภาษณ์เพิ่มเติม ศึกษาจากเอกสาร
PD2- จำนวนผู้ได้เงินกู้	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนครั้งที่มีการอนุมัติให้กู้ จำนวนผู้ยื่นกู้และได้รับอนุมัติให้กู้แต่ละครั้ง จำนวนผู้ได้รับอนุมัติให้กู้ต่อจำนวนสมาชิกกองทุนหมู่บ้านทั้งหมด (31 ก.ค.45) จำนวนผู้ได้รับอนุมัติให้กู้ จำแนกตาม บร.4 ข้อ 5 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บัญชีคุมลูกหนี้ 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตามแบบบร.4 ศึกษาจากเอกสาร
PD3-ยอดเงินที่ให้กู้	<ol style="list-style-type: none"> ยอดเงินที่มีผู้มาขอกู้และยอดเงินที่ได้รับอนุมัติแต่ละครั้ง ยอดเงินที่ได้อนุมัติให้กู้ทั้งหมด (31 ก.ค.45) ยอดเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติ จำแนกตาม บร.4 ข้อ 5 นับถึง 31 ก.ค.45 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บัญชีคุมลูกหนี้ 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตามแบบบร.4 ศึกษาจากเอกสาร
PD4-จำนวนผู้ชำระคืนตามกำหนด	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนผู้กู้ที่ชำระคืนตามกำหนด(31 ก.ค.45) จำนวนผู้กู้ที่ไม่ชำระคืนตามกำหนด (31 ก.ค.45) การแก้ไขปัญหาเมื่อผู้กู้ไม่ชำระคืนตามกำหนด 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บัญชีคุมลูกหนี้ 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตามแบบบร.4 สัมภาษณ์เพิ่มเติม ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้อง แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล การประเมินผลผลิต(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PD5- ยอดเงินที่มีการชำระคืน	1. ยอดเงินกู้ที่มาชำระคืนนับถึง 31 ก.ค. 45 จำแนกเป็นเงินต้น, ดอกเบี้ย, ค่าปรับ	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. บัญชีคุมลูกหนี้	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 2. ศึกษาจากเอกสาร
PD6 - กองทุนสะสม	1. ยอดเงินกองทุนสะสม แยกประเภทตาม 17 2. การใช้ประโยชน์จากกองทุนสะสม	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. บัญชีเงินฝากกองทุนสะสม	1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
PD7 - การใช้เงินตามวัตถุประสงค์	1. จำนวนผู้กู้ที่ใช้เงินตามวัตถุประสงค์โครงการ 2. จำนวนผู้กู้ที่ใช้เงินไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์โครงการ 3. เหตุผลที่ไม่ใช้เงินตามวัตถุประสงค์โครงการ	1. ผู้ตรวจสอบตาม PC7	1. สัมภาษณ์ผู้ตรวจสอบ
PD8 - ทักษะคติของชุมชนต่อกองทุน	1. ทักษะคติต่อกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเชิงบวก/ลบ 2. ทักษะคติต่อกองทุน 1 ล้านบาทในเชิงบวก/ลบ	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกและชาวบ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.9 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
PD9 - การเกิดเครือข่ายองค์กรการเรียนรู้ (หลังจากทำ PC10)	1. ประเภทเครือข่ายที่เกิดขึ้น 2. กิจกรรมของเครือข่ายที่เกิดขึ้น 3. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดองค์กรเครือข่าย	1. บัณฑิตกองทุน	1. รายงานการปฏิบัติงานของบัณฑิตกองทุน (ตัวเอง)
PD10 - การเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง	1. ประสบการณ์/ การเรียนรู้จากการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน 2. ประสบการณ์/การเรียนรู้จากการเป็นสมาชิกกองทุนฯ	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	สัมภาษณ์ตามแบบ บร.10

ตารางที่ 4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้อง แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล การประเมินผลผลิต(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PD11 -ความเข้มแข็งของชุมชนที่เกิดจากกองทุนหมู่บ้าน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสามัคคี 2. ความซื่อสัตย์ 3. การช่วยเหลือกัน 4. ขกป้องคนทำความดี 5. โอกาสในการหาความรู้เพิ่มเติม 6. จำนวนครอบครัวที่มีอาชีพเลี้ยงตัวได้ 7. ครอบครัวอบอุ่นรักใคร่ปรองดอง 8. การรวมกลุ่ม 9. การประชุม/เสวนาสมาเสมอ 10. การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส 11. มีผู้นำที่มีคุณธรรม ยุติธรรม 12. การจัดทำแผนงานแก้ปัญหาชุมชน 	1. สมาชิกและชาวบ้าน	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.2 และ บร.7 (จากข้อมูลดิบ 30 ครั้วเรือน) 2. สังเกต
ระดับรายบุคคล			
PD12 - ผลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน			
PD12.1 - ผลโดยตรง	1. ผลการใช้เงิน กู้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ 2. สังเกต
PD12.2 - ผลโดยอ้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสพการณ์ 2. การยอมรับจากชุมชน 	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ 2. สังเกตตาม บร.10

3. ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์การประเมินกับตัวชี้วัดตามรูปแบบการประเมิน

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาหมู่บ้านชัยพวง หมู่ 9 ครั้งนี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์การประเมินไว้ 4 ประการ ตามที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 1 และดำเนินการประเมินโดยใช้รูปแบบซิปท์ ซึ่งมีตัวชี้วัด แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลดังรายละเอียดในหัวข้อที่ 2 ข้างต้น เพื่อแสดงให้เห็นว่า การเก็บรวบรวมข้อมูล ตัวชี้วัดตามรูปแบบการประเมินสามารถนำมาใช้ในการตอบประเด็นต่างๆ ของวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับตัวชี้วัดตามรูปแบบการประเมิน ดังตารางที่ 5 ต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์การประเมินกับตัวชี้วัดตามรูปแบบการประเมิน

วัตถุประสงค์	องค์ประกอบการประเมิน			
	C	I	P	P
1. เพื่อศึกษาว่ากระบวนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านชัยพวง หมู่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว นครราชสีมา บรรลุเป้าหมายต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด				
1.1 การมีกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือสวัสดิการของสมาชิก		I6 I7 I9	PC5 PC9	PD1-PD7
1.2 ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน		I4		PD1-PD9
1.3 การมีกระบวนการพึ่งพาตนเอง โดยการเรียนรู้และคิดริเริ่มเพื่อแก้ปัญหาของตนเอง การสร้างศักยภาพของตนเองและการสร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง			PC1-PC14	PD9 PD10
1.4 เศรษฐกิจได้รับการกระตุ้นและมีภูมิคุ้มกัน		I2 I5 I9	PC10 PC11	PD2-PD6 PD8-PD10
1.5 ประชาชนมีศักยภาพและความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม			PC10	PD8-PD12

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์การประเมินกับตัวชี้วัดตามรูปแบบการประเมิน(ต่อ)

วัตถุประสงค์	องค์ประกอบการประเมิน			
	C	I	P	P
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมายตามข้อ 1	C1-C8	I1-I4 I8-I15	PC1-PC10 PC11-PC14	PD8
3. เพื่อศึกษาว่ามีการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้ใดบ้าง และทำให้เกิดความเชื่อมโยงภายในและระหว่างหมู่บ้าน/ตำบล		I3 I8	PC10	PD9
4. เพื่อศึกษาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชนและที่กำหนดโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	C8			PD11

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ การคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

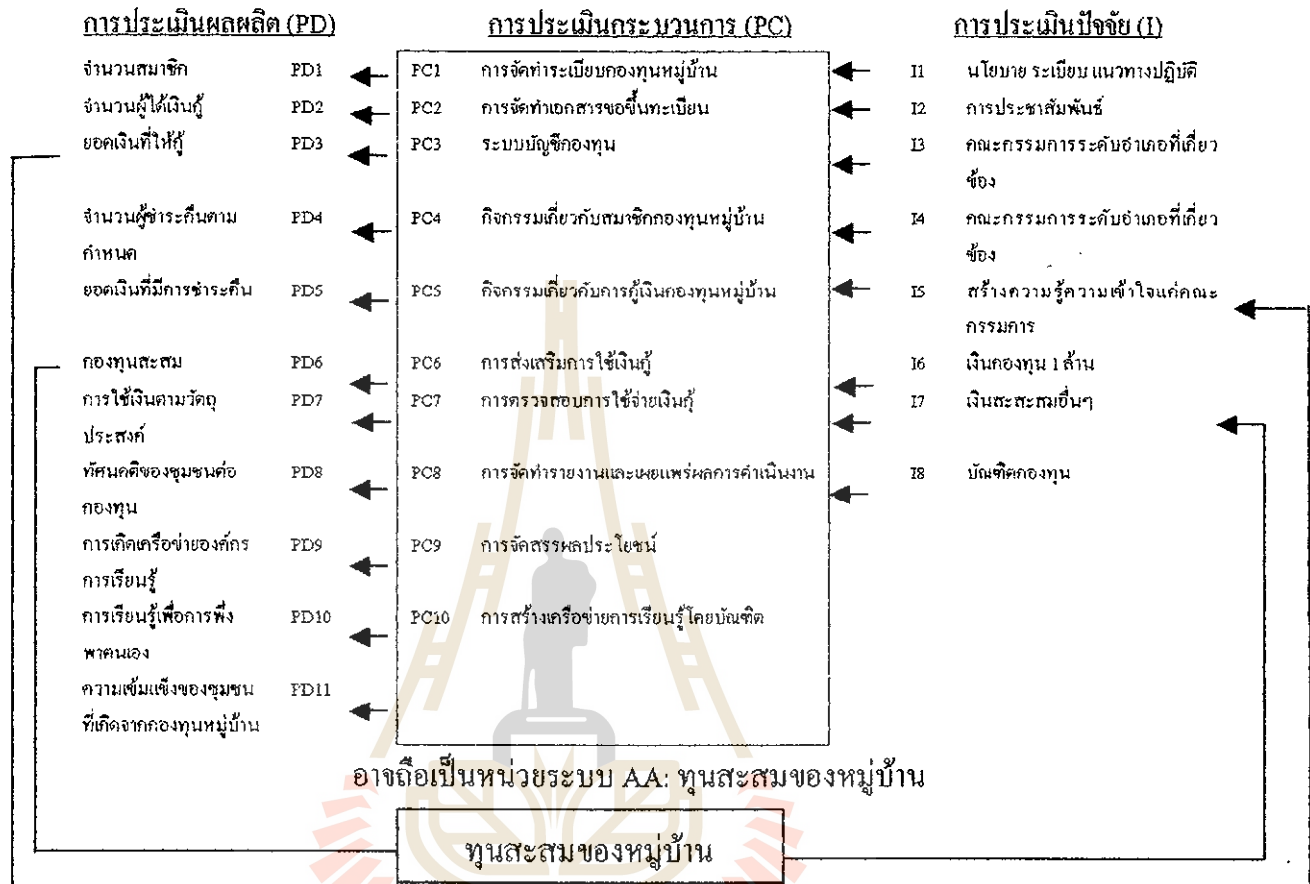
4.2 การวิเคราะห์โดยไม่ใช้สถิติ ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสาร และข้อมูลที่มีการบันทึกไว้

ตอนที่ 3 ตัวชี้วัดบริบท และตัวแปรศึกษา

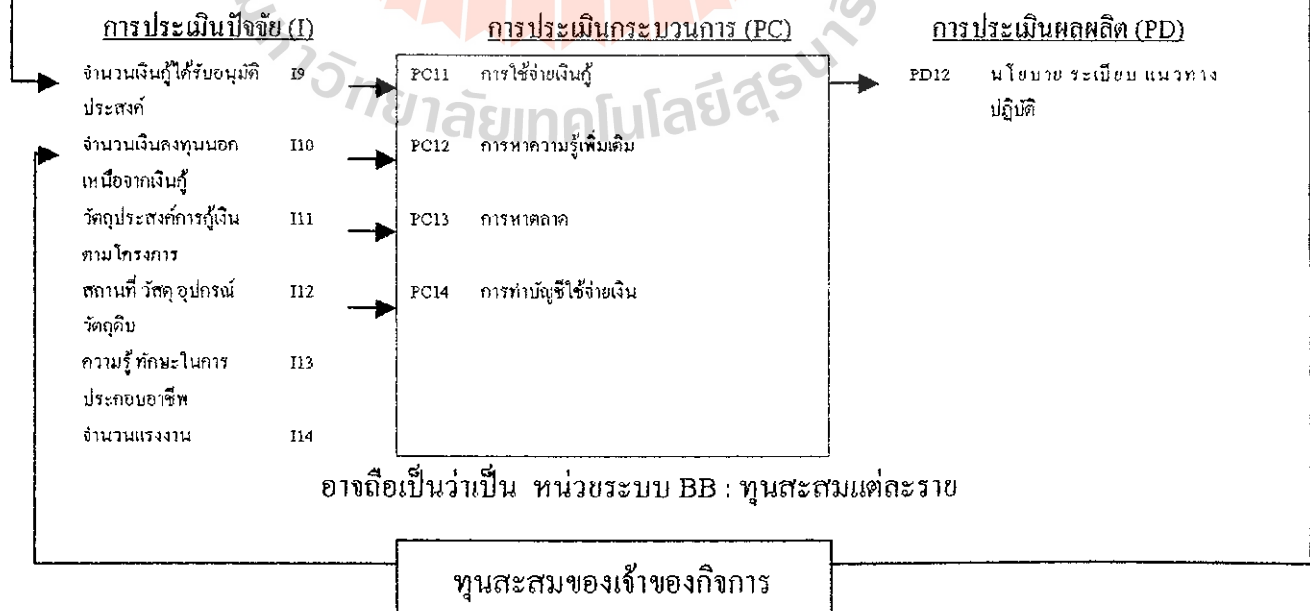
ตัวชี้วัด หมายถึง ข้อความที่แสดงถึงหรือระบุประเด็นที่ต้องการประเมินหรือตัวแปรที่ต้องการศึกษาจะแสดงลักษณะทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ

ในการประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้านห้วยม้า ได้กำหนดตัวชี้วัดตามกรอบแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบ “ซีพีพีโมเดล” (CIPP Model) เป็นหลักในการกำหนดตัวแปรและตัวชี้วัดซึ่งจะแสดงถึงองค์ประกอบของกองทุนหมู่บ้าน ในรูปแบบ “ซีพีพีโมเดล” ดังจะแสดงในแผนภูมิที่ 3.1

หน่วยระบบ A : หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

หน่วยระบบ B : หน่วยระบบการกิจการของผู้กู้แต่ละราย

บริษัท C

แผนภูมิ 3.1 แสดงระบบการทำงาน โครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง

ตัวชี้วัดบริบท (C)

ตัวชี้วัดบริบท หมายถึง ตัวชี้วัดสภาพแวดล้อมของหน่วยระบบ A เป็นสำคัญ

ตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบกองทุนหมู่บ้าน แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

1. **บริบทระดับหมู่บ้าน** เช่น สภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน / ชุมชน สภาพป่า และหนองน้ำ สภาพที่ดินทำกินของชาวบ้านในหมู่บ้าน / ชุมชน และตัวบ่งชี้

ตัวชี้วัดบริบทระดับหมู่บ้าน หรือตัวชี้วัดบริบทภายในท้องถิ่น ประกอบไปด้วยตัวแปรดัง
มี

1.1 ประวัติ ความเป็นมาของหมู่บ้าน / ชุมชน

1.2 สภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน

1.3 สภาพเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

1.4 ด้านวัฒนธรรมประเพณี

1.5 ข้อมูลด้านอื่น ๆ เช่น

1.5.1 โครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากร เช่น จำนวนและสภาพโครงสร้างพื้นฐาน ถนน , ไฟฟ้า , ประปา , โทรศัพท์ และ จำนวนและทรัพยากร ป่าไม้ แหล่งน้ำแร่ ฯลฯ

1.5.2 ผู้นำชุมชน การรวมกลุ่ม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ประเภทผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และ กลุ่มต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่าง ๆ

1.5.3 โครงการพัฒนาที่ผ่านมา เช่น โครงการของภาครัฐ เอกชน และโครงการที่ชาวบ้านทำขึ้นมาเอง

1.5.4 ความเข้มแข็งของชุมชน เช่น สัมภาษณ์ตามแบบ บร. 2 ครั้งที่ 1

2. **บริบทระดับรายบุคคล** เช่น อาชีพเดิม สมาชิกในครอบครัว สภาพการอยู่อาศัยรายได้ของครอบครัว หนี้สินของครอบครัวก่อนกู้เงินกองทุน

2.1 ความรู้ความสามารถของผู้กู้เงินกองทุน

2.2 ทรัพย์สินของผู้กู้และเครือญาติ

2.3 หนี้สินธนาคารของผู้กู้

2.4 หนี้นายทุนนอกระบบของผู้กู้

2.5 อาชีพหลักของผู้กู้

2.6 รายได้ของครอบครัว

2.7 ประสบการณ์ในการดำเนินการ

ตอนที่ 4 ตัวชี้วัดการประเมินโครงการโดยรวมและตัวแปรที่ศึกษา

โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยภาพรวมตามแนวคิดเชิงระบบประกอบไปด้วย 2 หน่วยระบบ ดังนี้

1. หน่วยระบบ A หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้
2. หน่วยระบบ B หน่วยระบบการดำเนินงานกิจการของผู้กู้แต่ละราย

ดังนั้นในการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อที่จะประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจึงเป็นไปตามกรอบความคิดทฤษฎีที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งได้รายการตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดของหน่วยระบบ A

หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ ประกอบไปด้วยตัวชี้วัดจำนวน 4 หมวด คือ

1. **ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator)** สำหรับตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบ A นี้ก็คือ ตัวชี้วัดที่กล่าวมาแล้วในตอนที่ 3

2. **ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A** ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

- 2.1 นโยบาย ระเบียบ แนวทางการปฏิบัติ
- 2.2 การประชาสัมพันธ์
- 2.3 คณะกรรมการระดับอำเภอที่เกี่ยวข้อง
- 2.4 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- 2.5 การสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่คณะกรรมการ
- 2.6 เงินกองทุน 1 ล้านบาท
- 2.7 เงินทุนสะสมอื่น ๆ
- 2.8 บัณฑิตกองทุนหมู่บ้าน

3. **ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ A** ประกอบไปด้วย ตัวแปร ดังต่อไปนี้

- 3.1 การจัดทำระเบียบกองทุน
- 3.2 การจัดทำเอกสารขอขึ้นทะเบียน
- 3.3 ระบบบัญชีกองทุน
- 3.4 กิจกรรมเกี่ยวกับสมาชิกกองทุน
- 3.5 กิจกรรมเกี่ยวกับการกู้เงินกองทุน
- 3.6 การส่งเสริมการใช้เงินกู้
- 3.7 การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกู้

3.8 การจัดทำรายงานแหล่งเผยแพร่

3.9 การจัดสรรผลประโยชน์

3.10 สร้างเครือข่ายการเรียนรู้โดยบัณฑิต

4. ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

4.1 ผลโดยตรง (Inmediate Result) ได้แก่ ตัวแปร

4.1.1 จำนวนผู้รู้

4.1.2 ยอดเงินที่ให้รู้

4.1.3 อื่น ๆ

4.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)

4.2.1 จำนวนผู้ที่ได้รู้

4.2.2 จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้าน

4.2.3 การขยายกิจการของผู้รู้

4.2.4 การเกิดกิจการใหม่ ๆ ขึ้นในท้องถิ่น

4.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact)

4.3.1 กองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพและความเข้มแข็ง

4.3.2 ท้องถิ่นมีเครือข่ายการเรียนรู้

4.3.3 ท้องถิ่นมีเครือข่ายการตลาด

4.3.4 ท้องถิ่นมีภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจ

4.3.5 อื่น ๆ

ตัวชี้วัดของหน่วยระบบ B

หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินงานกิจการของผู้รู้แต่ละราย ประกอบไปด้วยตัวชี้วัดจำนวน 4 หมวด คือ

1. ตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบ B แบ่งออกได้เป็น 2 ระดับ ดังนี้

1.1 ตัวชี้วัดบริบทระดับหมู่บ้าน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดบริบทชนิดเดียวกับตัวชี้วัดระดับหมู่บ้านของหน่วยระบบ A ที่กล่าวไว้ข้างต้น

1.2 ตัวชี้วัดบริบทระดับรายบุคคล ซึ่งเน้นตัวชี้วัดบริบทชนิดเดียวกับตัวชี้วัดบริบทระดับรายบุคคลของหน่วยระบบ A

1.2.1 ความรู้ความสามารถของผู้รู้และครอบครัว

1.2.2 ทรัพย์สินของผู้รู้และครอบครัว

- 1.2.3 หนี้สินธนาคารของผู้กู้
- 1.2.4 หนี้กองทุนนอกระบบของผู้กู้
- 1.2.5 อาชีพหลักของผู้กู้
- 1.2.6 รายได้ของครอบครัว
- 1.2.7 ประสบการณ์ในการดำเนินการ

2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

- 2.1 จำนวนเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติ
- 2.2 จำนวนเงินลงทุนนอกเหนือจากเงินกู้
- 2.3 วัตถุประสงค์การกู้เงินตามโครงการ
- 2.4 สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ วัสดุคิบ
- 2.5 ความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ
- 2.6 จำนวนแรงงาน

3. ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ B ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

- 3.1 การใช้จ่ายเงินกู้
- 3.2 การหาความรู้เพิ่มเติม
- 3.3 การหาตลาด
- 3.4 การทำบัญชีใช้จ่ายเงิน

4. ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ B แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 4.1 ผลโดยตรง (Immediate Result) ได้แก่
 - 4.1.1 ผลที่ได้ตามวัตถุประสงค์
 - 4.1.2 อื่น ๆ
- 4.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)
 - 4.2.1 ผู้กู้ได้ขยายกิจการ
 - 4.2.2 ผู้กู้ได้ทำกิจการด้วยเทคนิควิธีที่ดีขึ้นอันเนื่องมาจากการได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
 - 4.2.3 อื่น ๆ
- 4.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact) ได้แก่
 - 4.3.1 ผู้กู้มีการพึ่งพาตนเอง
 - 4.3.2 ผู้กู้มีศักยภาพและมีความเข้มแข็งในกิจการของตนเองอย่างยั่งยืน
 - 4.3.3 การกลับคืนถิ่นของประชาชน

4.3.4 อื่น ๆ เช่น นักศึกษาได้เรียนรู้ธุรกิจ

กล่าวโดยสรุปแล้ว ตัวชี้วัดการประเมินโครงการ โดยภาพรวมของหน่วยระบบ A และหน่วยระบบ B มีความเชื่อมโยงต่อกัน เช่น ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A บางตัว ต้องพึ่งผลผลิตของหน่วยระบบ B คือ รายได้เป็นเงิน ผู้ดูแลและรายต้องส่งคืนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ดังนั้น เงินที่ผู้กู้ชำระคืนเป็นตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของระบบ A

ความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ต้องประเมินทั้ง 2 หน่วยระบบ เพราะหน่วยระบบ A ประสบความสำเร็จไม่ขึ้นอยู่กับผลผลิตที่ได้จากหน่วยระบบ B กล่าวคือ ถ้าหน่วยระบบการดำเนินงานของผู้ดูแลประสบความสำเร็จ เงินที่ผู้กู้ชำระคืนก็จะส่งเข้าไปเป็นปัจจัยนำเข้าให้แก่หน่วยระบบ A มากขึ้น ในทำนองคล้ายกันกับผลผลิตของหน่วยระบบ A คือ ยอดเงินที่ให้กับผู้กู้ ถ้าออกไปสู่คนดีและมากพอ หน่วยระบบ จะประสบความสำเร็จด้วย

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์เพื่อประเมินโครงการจะใช้ทั้งวิธีแบบเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยที่

5.1 ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่อยู่ในลักษณะของตัวเลขแล้วสรุปโดยใช้ค่าสถิติ ข้อมูลที่หาเป็นค่าสถิติได้ เช่น รายได้ของชาวบ้าน อายุ เพศ เป็นต้น และค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ฐานนิยม มัชฌิมฐาน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นวิเคราะห์ข้อมูลที่เขียนบรรยายเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ หรือทัศนคติ การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสารและข้อมูลที่มีการบันทึกไว้ เช่น ความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นต้น โคนใช้อัตราส่วน ร้อยละ ตาราง ในการวิเคราะห์

ตอนที่ 5 ตัวชี้วัดผลการทดลองวิธีการใหม่และตัวแปรที่ศึกษา

การทดลองวิธีการใหม่ หมายถึง การนำวิธีปฏิบัติงาน (Process) แบบใหม่ๆ ไปใช้กับระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้ดูแล และระบบการดำเนินการของผู้ดูแลแต่ละราย สำหรับในขั้นตอนนี้ทางโครงการกองทุนหมู่บ้านซับพุง หมู่ที่ 9 ไม่มีการทดลองวิธีการใหม่

ตอนที่ 6 ตัวชี้วัดการประมวลผลเทคนิควิธีและตัวแปรที่ศึกษา

สำหรับขั้นตอนนี้หมู่บ้านซับพุง หมู่ที่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เป็นข้อบกพร่อง

ตอนที่ 7 ตัวชี้วัดอื่นๆ ที่เกิดขึ้น

สำหรับโครงการกองทุนหมู่บ้านซับพุง หมู่ที่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ไม่มีตัวแปรอื่นๆ เกิดขึ้นในหมู่บ้าน

ตอนที่ 8 ข้อจำกัดของการทำสารนิพนธ์

ข้อจำกัด เป็นข้อแถลงให้ผู้อ่านทราบว่า การทำสารนิพนธ์เรื่องนี้มีข้อจำกัดหรือมีความไม่สมบูรณ์ในเรื่องหรือประเด็นทั้ง 5 หรือไม่ เหตุใดจึงไม่สามารถทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ได้

1. รายงานเก็บได้ไม่ครบทุก บร.
2. ผู้ดูแลไม่ให้ความร่วมมือ
3. ระยะเวลามีน้อย
4. หลักฐานการเงินไม่มี
5. อื่นๆ

สำหรับโครงการกองทุนหมู่บ้านซับพุง หมู่ที่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ไม่มีข้อจำกัดของการทำสารนิพนธ์ดังกล่าวเกิดขึ้น

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินโครงการ

สารนิพนธ์ในบทที่ 4 ผลการติดตามประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ประกอบด้วยการรายงานข้อมูลที่ได้ตามกรอบความคิดทฤษฎี ซิปป์ โมเดล (CIPP Model) ซึ่งเป็นรายงานตอนที่ 1 – 5 และรายงานตามวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์แต่ละประการ ทั้ง 4 ประการ ซึ่งมี 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินบริบทชุมชน

1. บริบทระดับประเทศ

1.1 ความยากจนของประเทศ

ปัจจุบันนี้เศรษฐกิจของประเทศไทย ตกต่ำและวิกฤตเป็นอย่างมาก ทำให้รัฐบาลต้องกู้หนี้ยืมสินจากต่างประเทศเพื่อกู้วิกฤตเศรษฐกิจของไทย แต่ก็เป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ สำหรับประชากรในกลุ่มต่างๆ ในภาคเกษตรกรรมนั้นค่อนข้างจะเป็นกลุ่มที่ยากจนและน่าเป็นห่วงอย่างมาก เพราะผลผลิตทางการเกษตรที่ได้มานั้นมีราคาที่ตกต่ำ ทำให้เกษตรกรต้องกู้ยืมทุนจากสถาบันการเงินต่าง ๆ เป็นเหตุให้ประเทศต้องตกอยู่ในความยากจน

1.2 นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs)

ไม่มีใครคาดคิดว่า ในช่วงเวลา 1 ปี ประเทศของเราจะประสบปัญหาอันร้ายแรงอย่างที่เรไม่เคยพบเคยเห็นมาก่อน รัฐบาลในขณะนั้นคิดว่าปัญหาของเราสามารถแก้ไขได้เพียงข้ามปี เราต่างได้ใช้ความอดทน อดกลั้น เชื่อว่าสถานการณ์จะดีขึ้นหากเราทำตามแนวนโยบายการแก้ไขปัญหา ตามที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือ IMF ได้ให้แนวทางและกรอบของการแก้ไขปัญหา กับเรามา คนไทยทุกคนก็ทำได้ดีเยี่ยม ไม่มี ความรุนแรง แต่กระนั้น ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นกลับ เป็นไปในทางตรงกันข้าม อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในปี 2541 ติดลบไป 7% ความหวังจะกลับมามีชีวิตที่สมบูรณ์เหมือนเดิมดูจะเลื่อนลงไปทุกที แต่ท่ามกลางการล่มสลายของธนาคารและกิจการขนาดใหญ่ จนกลายเป็นการล่มสลายของระบบเศรษฐกิจนั้น เชื่อหรือไม่ว่า มีคนกลุ่มหนึ่งที่รอดพ้น พวกเขาเป็นเพียงส่วนหนึ่งและส่วนเดียวของระบบเศรษฐกิจที่ยังคงทำงานหาเงินได้ พวกเขาบางคนมียอดขายคนละกว่า 200 ล้านบาท เป็นยอดขายที่เพิ่มขึ้นมากอย่าง น่าประหลาดใจ บางแห่งมีกำไร 50 ล้านบาท และมีแนวโน้มกำไรเพิ่มขึ้นมากกว่า 10 - 30% ในปีนี้ กิจการของพวกเขาเหล่านี้มักมีทุน ไม่มาก ไม่กู้เงินต่างชาติ แต่ผลิตสินค้าที่หลากหลาย ใช้ฝีมือ มีความงาม และคุณภาพในระดับสากล กิจการเหล่านี้ล้วนเป็น

กิจการขนาดกลางและเล็ก ซึ่งจากนี้เราจะเรียกพวกเขาว่า **SME : Small & Medium Size Enterprise**

SME คือ ธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางโดยย่อมาจาก Small and Medium Enterprises เนื่องจากรัฐเริ่มให้ความสนใจกิจการขนาดเล็กและขนาดกลางมากขึ้น อีกทั้งกระทรวงอุตสาหกรรมก็มี นโยบายที่จะส่งเสริมและสนับสนุนกิจการขนาดกลาง และเล็กอย่างชัดเจน เพราะเห็นว่าเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม โดยมีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมรับผิดชอบอยู่ ทั้งนี้ SME ของไทย (รักไทย) จึงไม่ใช่กิจการในลักษณะเดิม แต่จะต้องมีลักษณะใหม่ คือ

1. เป็นธุรกิจที่สามารถขายได้ในบาท โชน และดอลลาร์ โชน
2. ต้องเป็น SME ที่ผลผลิตมีดีไซน์ และมีคุณภาพที่ตลาด โลกต้องการ และยอมรับได้
3. จะมีความสัมพันธ์ทางการบริหาร การออกแบบ และการผลิตที่เป็นสากล โดยมีหุ้นส่วนผู้บริหารมาจากที่ใดก็ได้ของโลก ที่มีทักษะมีเทคโนโลยีมาถ่ายทอดและร่วมเป็น เจ้าของร่วมเสี่ยง
4. จะต้องมีความเข้าใจตลาดของตนอย่างแท้จริง
5. จะต้องมีการปรับผลผลิตให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของตลาด
6. จะต้องลดต้นทุนการผลิตให้ถูกที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยจะต้อง ไม่มองหา แหล่งเงินทุนในประเทศ เท่านั้น

1.3 ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ

สภาวะการค้าและการส่งออกของประเทศมีมากในรูปแบบของภาคเกษตรกรรม เช่น การส่งออกข้าว การส่งออกอาหารสัตว์ การส่งออกเสื้อผ้า ซึ่งแต่ละปีการส่งออกสินค้าจำพวกนี้มีมากแต่ก็ไม่มากเท่ากับการรับซื้อสินค้าจากต่างประเทศ เพราะส่วนใหญ่สินค้าที่ซื้อเข้ามาจะเป็นจำพวกสินค้าสิ้นเปลือง เช่น น้ำมันดิบ รถยนต์ ซึ่งแต่ละปีไทยเสียดุลทางการค้ามาก ซึ่งทำให้ส่งผลเสียทางเศรษฐกิจ ดังนั้น ทางที่ดีต้องลดการขาดดุลการค้าโดยการประหยัดเพื่อการซื้อสินค้าจากต่างประเทศจะได้ลดน้อยลงอาจทำให้สภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศลดน้อยลงก็ได้

1.4 สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน

ปัจจุบันนี้ ประเทศไทย มีสภาพแวดล้อมที่เลวลงเป็นอันมากเนื่องจากว่าคนไทยส่วนใหญ่เห็นแก่ตัว ไม่รู้จักรักษาสมดุลทางธรรมชาติ ยิ่งในเขตเมืองหลวงสภาวะมลพิษทางอากาศยิ่งทวีคูณมาก ผู้คนเป็นโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ ทั้งโรคภูมิแพ้ โรคหอบ โรคหืด ฯลฯ และในต่างจังหวัดก็มีการตัดไม้ทำลายป่ากัน บุกรุกที่ป่าสงวน ทำให้อากาศร้อน ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล

เมื่อหน้าแล้งก็แล้งจัดถ้าอยากให้ประเทศมีสถานะเหมือนเดิมทุกคนในประเทศต้องร่วมแรงร่วมใจกันปกป้องและรักษาสมดุลธรรมชาติ และต้องไม่ทำร้ายธรรมชาติกันเหมือนที่เคยเป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

1.5 ความเดือนร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน

เมื่อเศรษฐกิจตกต่ำ สินค้ามีราคาแพงขึ้น ประชาชนต้องการความอยู่รอดจึงต้องหาหนทางต่าง ๆ โดยการกู้ยืมเงินจากนายทุน และแหล่งเงินกู้จากสถาบันทางการเงินต่างๆ เพื่อนำมาประกอบอาชีพ เมื่อเศรษฐกิจไม่ดี ผู้คนก็ไม่มีกำลังในการบริโภคสินค้าทำให้เกิดการขาดทุนของธุรกิจขนาดเล็ก ทำให้ผู้ที่กู้เงินมาไม่มีเงินคืนทำให้เกิดความเดือนร้อนจากการเป็นหนี้สินของประชาชน

1.6 บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบท บางคนเรียกว่าความล่มสลายของท้องถิ่นชนบท

เมื่อสังคมไทยเปลี่ยนไปมันก็เป็นผลกระทบตั้งแต่สังคมในเมืองผู้คนต่างเห็นแก่ประโยชน์ของตัวเองเป็นหลัก มีการแก่งแย่งชิงดีกัน สถานะครอบครัวจากขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยว เมื่อเมืองใหญ่คือแหล่งทำมาหากิน ทำให้ผู้คนในชนบทหันเหเข้ามาหางานทำในเมืองกันมากขึ้นเป็นเหตุให้ท้องถิ่น ไม่มีผู้คนอยู่ ทำให้สังคมในท้องถิ่นเกิดการล่มสลาย การเป็นอยู่ของท้องถิ่นเปลี่ยนไปคนหนุ่มสาวในวัยแรงงาน ออกไปหางานทำยังเมืองใหญ่ เหลือไว้แต่เด็กกับคนชราที่อยู่เฝ้าบ้านเพียงลำพัง และจะเกิดการเปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น ถ้าสังคมไทยยังเป็นอยู่อย่างนี้

1.7 ค่านิยมในกระแสวัฒนธรรม และสินค้าจากต่างประเทศ

ในปัจจุบันนี้คนไทยเปลี่ยนแปลงการเป็นอยู่อย่างมาก โดยหันมานิยมวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ โดยเฉพาะวัฒนธรรมการกิน , การแต่งตัว , การดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งค่านิยมนี้ทำให้คนไทยต้องเสียดุลทางการค้าจากต่างประเทศเป็นอย่างมาก เพราะต้องนำเข้าสินค้าบางประเภทสิ่งเหล่านี้เป็นวัฒนธรรมที่ผิด ๆ ถ้าคนไทยมองย้อนมกลับมาและใช้ชีวิตเหมือนเดิมที่ปู่ย่าเราได้ปฏิบัติกันมานาน ประเทศไทยก็คงไม่เป็นหนี้สินต่างประเทศมากมายขนาดนี้ก็ได้

1.2 บริบทระดับท้องถิ่น

1.2.1 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน

1. ที่มาของชื่อหมู่บ้านทับม้า

หมู่บ้านซับพุง หมู่ที่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา สมัยก่อนชาวบ้านซับพุงเป็นคนของหมู่บ้านหนองแวง หมู่ที่ 2 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา แต่อาศัยอยู่ห่างออกไปในพื้นที่ทำมาหากินของตน แล้วอาศัยอยู่กันเป็นคุ้มๆ มีทั้งหมด 2 คุ้ม 1. คุ้มมอดินแดง 2. คุ้มป่าแก้ว และในสมัยก่อนนั้นมีต้นไม้ซับพุงเยอะ จึงได้ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า บ้านซับพุง เริ่มก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2528

2. คนกลุ่มแรกที่แยกย้าย ตั้งหมู่บ้านซับพุง

เป็นชาวบ้านหนองแวง หมู่ที่ 2 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เป็นการแยกตัวออกมาจากบ้านหนองแวง สาเหตุที่ทำให้แยกออกมามีดังนี้

1. พื้นที่ห่างไกลจากบ้านหนองแวง หมู่ที่ 2 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
2. แยกบ้านมาปลูกในพื้นที่ทำมาหากินของตนเอง อยู่ห่างๆ กัน
3. ผู้ใหญ่บ้านดูแลไม่ทั่วถึง ซึ่งลำบากต่อการควบคุมดูแล

3. สภาพทางภูมิศาสตร์หมู่บ้านซับพุง

เป็นป่าดงดิบ ป่าเสื่อมโทรม ซึ่งเป็นพื้นที่ของคงพญาเย็น (เขตที่ 2) ที่ปฏิรูปที่ดิน เป็นป่าพื้นที่ราบภูเขา

4. อาชีพ (อาชีพหลัก / รอง)

4.1 อาชีพเกษตรกรรม

- (1) ทำไร่ฮ้อย
- (2) ทำไร่มันสำปะหลัง
- (3) ทำไร่ข้าวโพด

4.2 อาชีพเลี้ยงสัตว์

- (1) วัว
- (2) ควาย
- (3) ไก่

4.3 อาชีพค้าขาย

- (1) ขายของชำ

5. อาชีพเดิมที่เลิกทำไปแล้ว คือ

ไม่อาชีพที่ชาวบ้านซั้บพยุง หมู่ที่ 9 เลิกทก

6. อาชีพใหม่ที่เพิ่มขึ้น

(1) เลี้ยงสัตว์ เมื่อ พ.ศ. 2528

(2) ปลุกพืชผักสวนครัว เมื่อ พ.ศ. 2539

7. การเปลี่ยนแปลงด้านสาธารณูปโภค

- 7.1 ถนนเมื่อเริ่มก่อตั้งหมู่บ้านซั้บพยุง มีสภาพเป็นถนนแบบ ลูกรั้ง
- เป็นถนนลูกรัง ยาวประมาณ 4 กิโลเมตร

1.2.2 สภาพปัจจุบัน

1. ลักษณะที่ตั้งหมู่บ้าน

หมู่บ้านซั้บพยุง หมู่ที่ 9 มีพื้นที่ 2,540 ไร่

2. อาณาเขตติดต่อ

หมู่บ้านซั้บพยุง หมู่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ด้านทางทิศตะวันตก มีอาณาเขตติดต่อกับหมู่ บ้านผาแดง หมู่ 11 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

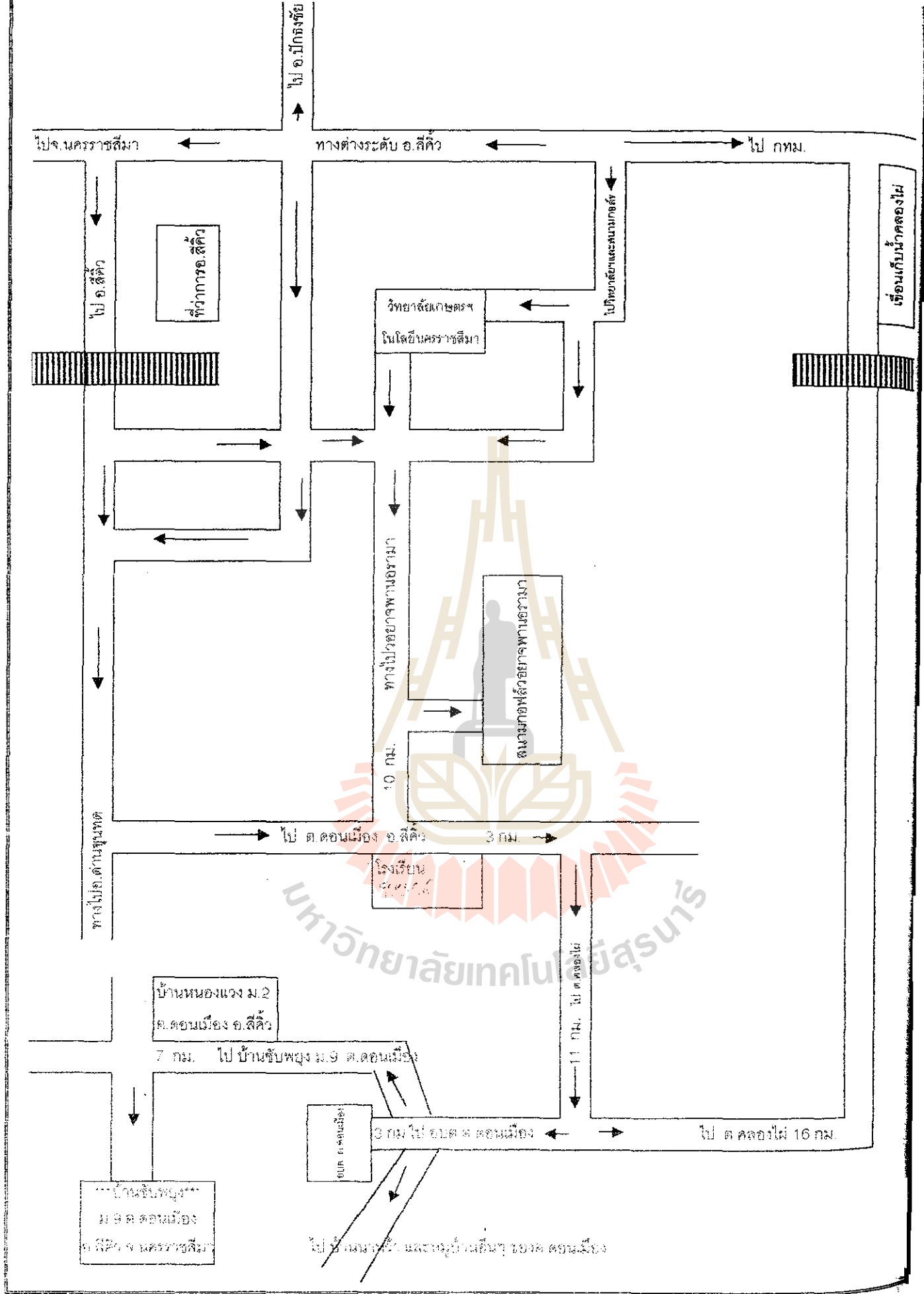
ด้านทางทิศตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับหมู่บ้าน บ้านหนองแวง หมู่ 2 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัด

ด้านทางทิศตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับหมู่บ้าน บ้านลาดใหญ่ หมู่ที่ 7 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

ด้านทางทิศตะวันตก มีอาณาเขตติดต่อกับหมู่บ้านบ้านเลิศมงคล หมู่ที่ 15 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

3. การคมนาคม

สำหรับการคมนาคมของหมู่บ้านซั้บพยุง หมู่ที่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ใช้ทางคมนาคมโดยรถยนต์ รถประจำทาง มอเตอร์ไซด์ เท่านั้น

แผนผัง บ้านซับพุง หมู่ 9 ต.ดอนเมือง อ.ส.ค.ว. จ.นครราชสีมา

4. ลักษณะประชากร

จากการสำรวจหมู่บ้านซำพยุง หมู่ที่ 9 ตำบลดอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวน 55 ครัวเรือน มีประชากรทั้งหมด 231 คน เป็นชาย 114 คน หญิง 117 คน อาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร มีพื้นที่ 2,450 ไร่

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามลักษณะของประชากร

ลักษณะของประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	114	49.35
- หญิง	117	50.65
2. อายุ		
1 วัน - 3 ปีเต็ม	12	5.19
3 ปี 1 วัน - 6 ปีเต็ม	10	4.32
6 ปี 1 วัน - 12 ปีเต็ม	18	7.79
12 ปี 1 วัน - 14 ปีเต็ม	22	9.52
14 ปี 1 วันขึ้นไป	169	73.18
3. จบการศึกษา		
ประถมศึกษาปีที่ 4	89	57.05
ประถมศึกษาปีที่ 6	32	20.51
มัธยมศึกษาตอนต้น	22	14.1
มัธยมศึกษาตอนปลาย	12	7.69
ปริญญาตรี	1	0.65

ประชากรในหมู่บ้านซำพยุง หมู่ที่ 9 มีทั้งหมด 231 คน เป็นชาย 114 คน คิดเป็น ร้อยละ 49.35 เป็นหญิง 117 คน คิดเป็นร้อยละ 50.65 คน

ตารางที่ 2 รายได้ของประชาชนในหมู่บ้านต่อปี ในแต่ละครอบครัว

รายได้ (บาท)	จำนวนครอบครัว
1,000 - 5,000	-
5,001 – 10,000	-
10,001 – 20,000	20
20,001 - 30,000	15
30,001 – 50,000	15
50,001 – 100,000	5

เมื่อดูรายได้ของประชาชนในหมู่บ้านจะเห็นได้ว่า มีความเป็นอยู่ในระดับปานกลาง

5. แหล่งน้ำในหมู่บ้าน

ตารางที่ 3 จำนวนแหล่งน้ำและการใช้น้ำจำแนกตามแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำ	จำนวน	การใช้น้ำ	
		ตลอดปี	ไม่ตลอดปี
สระน้ำ	3	X	
คลอง	1		X
ฝายกั้นน้ำ	1		X
บ่อน้ำตื้น	15		X
บ่อน้ำบาดาล	2	X	

จากตารางการใช้น้ำจะเห็นว่าบ้านตำบลพยุง มีน้ำใช้ไม่เพียงพอใช้ ต้องใช้กันอย่างประหยัด เนื่องจากในฤดูร้อนจะขาดน้ำ

1.2.3 ด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน

1. อาชีพหลักและอาชีพรองของชาวบ้าน

1.1 อาชีพหลัก คือ

1.1.1 เกษตรกรรม ได้แก่

- (1) มันสำปะหลัง
- (2) ข้าวโพด

(3) อ้อย

1.1.2 เลี้ยงสัตว์ ได้แก่

(1) วัว

(2) ควาย

(3) ไก่

1.2 อาชีพรอง คือ

1.2.1 ค้าขาย ได้แก่

(1) ขายของชำ

2. จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร

1.1 มีพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน 2,450 ไร่

- ส่วนมากเป็นพื้นที่ทำไร่

3. จำนวนที่ดินทำกินโดยเฉลี่ย

1.2 ครอบครัวที่มีที่ดินทำกินโดยเฉลี่ย

จำนวน 1-5 ไร่ มีจำนวน - ครอบครัว

6-10 ไร่ มีจำนวน 10 ครอบครัว

11-12 ไร่ มีจำนวน 34 ครอบครัว

21-50 ไร่ มีจำนวน 34 ครอบครัว

50 ไร่ขึ้นไป มีจำนวน 1 ครอบครัว

1.3 การประกอบอาชีพ

(1) ทำนาโคก 3 ครอบครัว

(2) ค้าขาย 2 ครอบครัว

(3) รับจ้าง 15 ครอบครัว

(4) ทำไร่ 35 ครอบครัว

(5) ผู้มีอาชีพทำนา แต่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง มี 4 ครอบครัว

3.3 ประเภทการทำนา

(1) นาปลูก

4. จำนวนและประเภทร้านค้าในหมู่บ้าน

- มี 2 ร้าน เป็นร้านขายของชำ

สำหรับสินค้าภายในร้าน ได้แก่ ยาสีฟัน ผงซักฟอก สบู่ ยาสระผม อาหารแห้ง อาหารบด น้ำ และของชำต่างๆ

5. จำนวนโรงสีในหมู่บ้าน

- ไม่มีในหมู่บ้านชัยพยุง

6. โรงงานอุตสาหกรรมในหมู่บ้าน

- ไม่มีโรงงานในหมู่บ้านชัยพยุง

7. โรงเรียนในหมู่บ้าน (จำนวนครู / จำนวนนักเรียน)

- ไม่มีโรงเรียนในหมู่บ้านชัยพยุง

8. โรคที่เจ็บป่วย

- (1) โรคไข้เลือดออก

9. สถานที่รักษามือเจ็บป่วย

- (1) ศูนย์สาธารณสุขสุขหมู่บ้าน
- (2) โรงพยาบาลสี่คิ้ว
- (3) โรงพยาบาลมหาราช

10. โทรศัพท์สาธารณะ

- ในหมู่บ้านชัยพยุง ไม่มีโทรศัพท์สาธารณะ

11. หอกระจายข่าว

- หอกระจายข่าวบ้านชัยพยุง โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล ตั้งอยู่บริเวณบ้านผู้ใหญ่บ้าน ใช้ประโยชน์ในการประกาศข่าวสารภายในหมู่บ้าน (แต่ขณะนี้เครื่องกระจายข่าวเสีย)

12. จำนวนและสภาพทรัพยากร เช่น ป่าไม้ แหล่งน้ำ สภาพที่ดิน ฯลฯ ที่เป็นสาธารณประโยชน์

- ที่หมู่บ้านชัยพยุงไม่มีพื้นที่สาธารณะ

13. แหล่งน้ำ แยกออกเป็นดังนี้

- (1) ประเภทน้ำดื่มน้ำใช้
 - แหล่งน้ำที่ใช้จะเป็นน้ำจากบ่อบาดาลเป็นส่วนใหญ่
- (2) น้ำเพื่อการเกษตร
 - บ้านชัยพยุง ใช้น้ำในการเกษตรนั้น คือฝน น้ำบ่อข้าง

แหล่งน้ำใต้ดิน

บ้านซับพุงมีแหล่งน้ำ คือฝาย แต่ไม่สามารถใช้ได้ตลอดปี

14. สภาพที่ดิน ของบ้าน มีดังนี้

- (1) สภาพที่ดิน
 - ดินเหนียวปนทราย
- (2) เนื้อดิน
 - ก. ชั้นบน เป็นดินทราย
 - ข. ชั้นล่างเป็นดินเหนียว
- (3) สีของดิน
 - สีนแดง
- (4) การระบายน้ำของดิน
 - ไม่ค่อยยอมน้ำ
- (5) ลักษณะการแช่ขังน้ำ
 - มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน 3 - 4 เดือน

1.2.4 ด้านวัฒนธรรมประเพณี

1. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมและความเชื่อ

ชาวบ้านซับพุง ทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ การนับถือศาสนาของชาวบ้านจะมีลักษณะเป็นแบบศาสนาสืบทอด คือ นับถือกันตามบรรพบุรุษ วัดจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชาวบ้านในเรื่องพิธีกรรมเป็นส่วนใหญ่ สำหรับความเชื่อในเรื่องบาปบุญคุณโทษ เชื่อว่านรก-สวรรค์ มีจริง วัดและศาสนาจึงเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของชาวบ้านซับพุง

บ้านซับพุงไม่มีวัด แต่จะไปทำบุญที่วัดหนองแวง หมู่ที่ 2 ตำบลคอนเมือง ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของบ้านซับพุง อยู่บริเวณปากทางเข้าหมู่บ้านซับพุง ซึ่งห่างจากบ้านซับพุง ประมาณ 500 เมตร

ชาวบ้านซับพุง มีประเพณีที่สมาชิกภายในหมู่บ้านได้ถือปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ซึ่งชาวบ้านให้ความสำคัญต่อคุณค่าของงานบุญประเพณีไม่เปลี่ยนแปลงสำหรับงานประเพณีที่สำคัญมีดังนี้

- (1) เดือนมกราคม เป็นประเพณีใส่ขี้ผึ้งทำปีเก่า ตอนรับปีใหม่ จะมีการทำขุขี้ผึ้งประจำปี

(1) เดือนห้า หรือเดือนเมษายน มีประเพณีสงกรานต์ หรือปีใหม่ของไทย มีการรดน้ำ ดำหัวผู้เฒ่าผู้แก่ เป็นการขอพรปีใหม่ และเป็นสิริมงคลกับตัวเอง การทรงน้ำพระ ทำอาหารคาวหวานไปทำบุญที่วัด มีการสาดน้ำกันระหว่างคนภายในหมู่บ้าน และคนจากที่อื่น ซึ่งทำให้ชาวบ้านมีความสุขสนุกสนานจริง

(2) เดือนแปด หรือ เดือนกรกฎาคม ทำบุญเข้าพรรษา ชาวบ้านจะทำบุญโดยการถวายเทียนเข้าพรรษา ถวายผ้าอาบน้ำฝน และเครื่องอิฐบริขารที่จำเป็นเพื่อใช้ระหว่างจำพรรษา 3 เดือน และชาวบ้านยังให้ลูกหลานที่อยู่ในช่วงเป็นหนุ่มบวชในช่วงนี้ด้วย

(3) เดือนสิบเอ็ด หรือ เดือนตุลาคม ทำบุญออกพรรษา ชาวบ้านจะทำบุญโดยมีการทอดผ้าป่า และกฐินเข้าวัด เพื่อสร้างบุญกุศล จะได้พบพระศรีอริยเจ้าในชาติหน้าเพื่อนำเงินไปบูรณะวัด ที่สึกหรอลงไป

2. ความเชื่อต่าง ๆ

ในด้านความเชื่อของชาวบ้าน เชื่อในเรื่องความดี ทำดีได้ ทำชั่วได้ชั่ว เชื่อเรื่องการนับถือบรรพบุรุษของตน

3. การเมืองการปกครอง

บ้านซับพุง มีผู้ใหญ่บ้าน คือ นายชาญชัย เชื้อปัญญา ซึ่งได้รับคัดเลือกขึ้นเป็นผู้ใหญ่บ้านตามระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย

ซึ่งคณะกรรมการหมู่บ้านมีการประชุมกันทุกเดือน ๆ ละ 1 ครั้ง พร้อมกับประชุมชาวบ้านในหมู่บ้านด้วย การประชุมภายหลังจากที่ผู้ใหญ่บ้านไปประชุมที่อำเภอมา แล้วแจ้งให้กรรมการหมู่บ้าน สถานที่ประชุม คือ บริเวณบ้านของผู้ใหญ่บ้าน

นายชาญชัย เชื้อปัญญา ผู้ใหญ่บ้านบ้านซับพุง เดิมเป็นคนบ้านซับพุง ตำบลคอนเมือง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นผู้มีอุปนิสัยใจคอที่ซื่อสัตย์ มีคุณธรรมมีน้ำใจ โอบอ้อมอารี ชอบดูแลเอาใจใส่เพื่อนบ้านเป็นอย่างดี

4. ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านต่าง ๆ

4.1 ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน

- กองทุนหมู่บ้านและชุมชน

4.2 โครงการของรัฐบาล

- โครงการ ตามระบบ กนท. คือโครงการที่บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาจังหวัด

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

2. ผลการประเมินหน่วยระบบ A (หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้)

2.1.1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A พบว่า

(1) **นโยบายของรัฐบาล** เกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จากการสัมภาษณ์และเปิดเวทีชาวบ้านพบว่าชาวบ้านส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลพอสมควร เพราะได้มีการประชาสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง ได้ข้อมูลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์

(2) **เงิน 1 ล้านบาท** คือเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นเงินหมุนเวียนภายในหมู่บ้านเพื่อประกอบอาชีพ เพิ่มรายได้ให้ครอบครัว และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้ดีขึ้น

(3) **คณะกรรมการหมู่บ้าน** คือตัวแทนที่ชาวบ้านตั้งขึ้นเพื่อบริหารงานการจัดการกองทุนหมู่บ้าน โดยมี

(4) **เงินที่ผู้กู้ชำระคืน** คือเงินที่สมาชิกกองทุนกู้ยืม ไปเพื่อ ประกอบอาชีพ หรือพัฒนาอาชีพ แล้วเกิดดอกผลนำมาชำระคืนเมื่อถึงกำหนดเวลาคืนเงิน

(5) **ผู้สมัครขอกู้** คือประชาชนในหมู่บ้านที่มีความประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านแล้วเขียนคำร้องขอสมัคร เพื่อขอกู้เงินกองทุน

2.1.2 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ A

(1) **กระบวนการคัดเลือกผู้กู้** พบว่าก่อนที่กองทุนหมู่บ้านจะปล่อยเงินกู้ให้กับสมาชิกจะต้องดูผู้กู้ว่ามีคุณสมบัติตรงกับระเบียบกองทุนที่กำหนดไว้หรือไม่ และพิจารณาเรื่องการเขียนโครงการเพื่อขอเงินของผู้กู้ซึ่งคณะกรรมการกองทุนจะเป็นผู้พิจารณาเพื่อปล่อยเงินกู้ และจะให้ผู้กู้ที่มีคุณสมบัติตรงตามข้อกำหนดของหมู่บ้าน โดยคณะกรรมการร่วมกันสรรหาบุคคลด้วยความยุติธรรม แต่ส่วนใหญ่จำนวนผู้กู้ที่ได้จะเป็นเครือญาติของคณะกรรมการเอง จำนวนเงินที่ผู้กู้ได้ไม่เท่ากัน วิธีการคัดเลือกโครงการยังไม่ชัดเจนอาจเกิดข้อกล่าวหาได้

(2) **กระบวนการทำบัญชีของกองทุน** พบว่าคณะกรรมการมีการจัดทำบัญชีในรูปแบบที่เรียบง่ายสามารถเข้าใจได้ดี สมาชิกสามารถเข้าใจง่ายเมื่อได้ดูวิธีการทำบัญชี เป็นหลักฐานในการจ่ายเงินให้กับสมาชิกสามารถตรวจสอบได้ การทำบัญชีต้องมีความรัดกุม ผู้รับหน้าที่ทำบัญชีต้องสามารถอธิบายที่มาที่ไปของเงินได้

(3) **การแนะนำวิธีทำธุรกิจของผู้กู้** ในหมู่บ้านนั้นมีส่วนใหญ่แล้วชาวบ้านจะทำโดยการเกษตร โดยอาศัยประสบการณ์เดิมเป็นฐานที่ได้อยู่แล้ว ทำกันเป็นครอบครัว

(4) **การช่วยหาตลาด** ผู้ประกอบธุรกิจจะมีตลาดในแต่ละชุมชนนั้นๆ ทำให้สินค้าเป็นที่รู้จักแก่บุคคลภายนอกมากยิ่งขึ้น ขายสินค้าได้ดีขึ้นแต่มีข้อเสียคือบุคคลไม่เชื่อถือในฝีมือ

(4) **การช่วยหาตลาด** ผู้ประกอบธุรกิจจะมีตลาดในแต่ละชุมชนนั้นๆ ทำให้สินค้าเป็นที่รู้จักแก่บุคคลภายนอกมากยิ่งขึ้น ขายสินค้าได้ดีขึ้นแต่มีข้อเสียคือบุคคลไม่เชื่อถือในฝีมือ

(5) **การรับชำระหนี้** ทุกคนที่กู้เงินจะนำเงินมาส่งคืนที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ทำให้ทราบว่า มีใครที่ยังไม่ได้นำเงินมาส่งคืน แต่จะล่าช้าเพราะจะต้องรอผู้กู้นำเงินมาชำระคืน และไม่ปลอดภัยเนื่องจากถือเงินไว้มาก

2.1.3 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

(1) **จำนวนเงินของผู้ให้กู้** พบว่ากองทุนหมู่บ้านได้อนุมัติเงินกู้ให้กับผู้กู้ทั้งหมดจำนวน 44 ราย เป็นเงิน 787,000 บาท การอนุมัติเงินกู้ให้กับผู้กู้ทั้ง 44 ราย เป็นการสร้างงานสร้างรายได้ ให้กับผู้กู้ทำให้เงิน 1 ล้านบาทที่ได้ปล่อยกู้ไปเป็นการหมุนเวียนในหมู่บ้านและเกิดรายได้กับกองทุนมีดอกเบียดจากการกู้ยืมกลับมาเป็นทุนสะสมของกองทุน ทำให้กองทุนเข้มแข็งและเป็นการขยายเงินกองทุนอีกทางหนึ่งด้วย จากการมีผู้กู้ในจำนวน 44 รายนั้นและได้รับอนุมัติทุกราย แต่ลักษณะการประกอบกิจการของผู้กู้ไม่สามารถปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของการขอกู้ตามโครงการได้จริงทุกราย เนื่องจากเมื่อผู้กู้ไปแล้วพบว่าจำนวนเงินไม่เพียงพอต่อการทำกิจการจึงต้องเปลี่ยนไปดำเนินกิจการอย่างอื่นทำให้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้

(2) **ยอดเงินให้กู้** 1 ล้านบาท

(3) **กองทุนสะสม** พบว่ามีสมาชิกที่กู้ได้จำนวน 44 ราย และกองทุนหมู่บ้านมีทุนสะสมของหมู่บ้านทั้งสิ้น 28,320 บาท จากการที่สมาชิกส่งเสริมออมทรัพย์เป็นประจำทุกเดือน และจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้พบว่า

(4) **ผลกระทบทางอ้อม** พบว่าการทำงานของคณะกรรมการมีความร่วมมือกันดีมีความสามัคคีกัน ในหมู่คณะทำให้กองทุนมีศักยภาพและเข้มแข็งพอสมควรภายในท้องถิ่นมีเครือข่ายการเรียนรู้มีพอสมควร การสร้างเครื่องมือทางการตลาดของผู้กู้ยังเป็นไปไม่ได้เนื่องจากไม่มีการรวมกลุ่ม ในการทำกิจกรรมของผู้กู้แต่ระบบเศรษฐกิจในหมู่บ้านอยู่ในเกณฑ์ดี มีรายได้ที่สามารถเลี้ยงตนเองได้

2.2 หน่วยระบบ B คือหน่วยระบบการดำเนินงานกิจการของผู้กู้แต่ละราย

2.2.1 ผลการประเมินบริบทเฉพาะตัวของหน่วยระบบ B พบว่า

(1) ประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมของผู้กู้พบว่า กู้ส่วนใหญ่ที่กู้เงินไปประกอบกิจกรรมล้วนแต่มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการของตนเองเป็นอย่างดี เช่น การทำการเกษตร ผู้กู้จะเตรียมสถานที่ที่มีการคัดเลือกวัตถุดิบให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาด การดำเนินกิจการของผู้กู้ถึงแม้จะมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพนั้นๆ อยู่แล้วแต่ยังไม่สามารถทำให้ผู้ประกอบการอาชีพได้อย่างถูกวิธียังขาดการปรับปรุงกิจการบางอย่าง เช่น การตลาด การส่งเสริมแนะนำอาชีพที่เหมาะสมกับพื้นที่และตลาดเป็นต้น

(2) หนี้สินของผู้กู้และเครือญาติ สำหรับผู้กู้มีหนี้สินส่วนมากจาก ช.ก.ส. เนื่องจากอาชีพหลักเป็นอาชีพเกษตรกรรม

(3) หนี้สินธนาคารของผู้กู้ สำหรับหนี้ธนาคารนั้น ไม่มีสำหรับชาวบ้านนี้

(4) อาชีพหลักของผู้กู้จากการสัมภาษณ์พบว่ากลุ่มผู้กู้ร้อยละ 95 ประกอบอาชีพทางการเกษตร และร้อยละ 5 ประกอบอาชีพรับจ้างและค้าขาย

(6) รายได้ของผู้กู้พบว่าผู้กู้ยืมเงินของกองทุนหมู่บ้านมีรายได้ไม่มากนัก แต่ก็ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.

(7) ประสบการณ์ในการดำเนินการ ผู้กู้ได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องกระบวนการผลิต การเกษตร ด้านการตลาด

2.2.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B พบว่า

(1) จำนวนเงินที่ได้จากการกู้ยืมเงิน จากการสัมภาษณ์พบว่ากลุ่มผู้กู้ที่ได้รับเงินมาแล้วนำไปประกอบกิจการต่างๆ ตามโครงการของผู้กู้ เช่น นำไปซื้อพันธุ์พืช, พันธุ์สัตว์, ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช หรือการค้าขายเป็นต้น ผู้กู้ที่ได้เงินมาแล้วแต่ไม่มีเงินทุนสะสมของตนเองหรือมีแต่น้อยมากทำให้ต้องรอเงินกู้เพียงอย่างเดียวเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพ และเงินที่ให้ผู้กู้ตามระเบียบรายละไม่เกิน 20,000 บาท ถ้าเกินก็ต้องพิจารณากันยุ่งทำให้กลุ่มผู้กู้มีเงินจากการกู้ไม่พอในการลงทุนประกอบอาชีพ

(2) เงินอื่น คือ เงินออมทรัพย์เพื่อการผลิตทำการเกษตร กข.คจ. กลุ่มซื้อปุ๋ยสหกรณ์กองทุนยา เพื่อนำมาเป็นทุนในการผลิตทางการเกษตรจะได้ลดดอกเบี้ยร้อยละ 20 ของนายทุน และเสริมสร้างรายได้ลดรายจ่ายทำให้ครอบครัวมีเงินหมุนเวียนและไม่มีหนี้สินของนายทุน

(3) **สถานที่และวัตถุดิบ** ในการประกอบกิจการของผู้ที่พบว่ากลุ่มผู้ผู้ด้านการเกษตรมีสถานที่ในการประกอบอาชีพเป็นส่วนใหญ่ แต่วัตถุดิบในการดำเนินงานต้องซื้อทุกชนิด ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น ส่วนผู้ผู้ด้านการค้าขาย

(4) **เทคนิคการทำงาน** พบว่ากลุ่มผู้ผู้เงินของกองทุนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการทุกรายแต่ขาดเทคนิควิธีการทำงาน และต้องการคำแนะนำเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกมาก

(5) **กำลังทำงาน** พบว่ากลุ่มผู้ผู้ด้านการเกษตร ขาดแคลนกำลังคนในการทำงาน ต้องจ้างคนงานในการประกอบอาชีพทั้งการเพาะปลูกและการเก็บเกี่ยว กลุ่มค้าขายและอื่นๆ เป็นการใช้กำลังทำงานน้อยเพียงผู้ประกอบคนเดียว ในการค้าขายไม่มีการจ้างงานในกิจการกลุ่มนี้

2.2.3 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยงานระบบ B พบว่า

(1) **การทำกิจการอย่างถูกวิธี** ของผู้ผู้แต่ละรายพบว่าผู้ผู้มีวิธีในการประกอบกิจการโดยการอาศัยแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ทำไร่ต่างๆ ต้องอาศัยน้ำฝนและจะทำตามฤดูกาลซึ่งได้มีการใช้เทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ด้วย เช่น ใช้เครื่องจักรในการปลูก การทำกิจการข้างคั้นนี้ต้องรอฤดูกาลก่อนไม่เช่นนั้นจะทำไม่ได้และการใช้เครื่องจักรถ้าใช้ไม่ถูกวิธีจะส่งผลเสียแก่ผลผลิตได้

(2) **การหาตลาดที่ดี** ของผู้ผู้ เนื่องจากผู้ผู้แต่ละรายมีการประกอบอาชีพที่ต่างกันส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพการเกษตรกรรม การหาตลาดก็จะเป็นลักษณะของตลาดเดิมๆ ซึ่งมีการซื้อขายกันอยู่ก่อนแล้ว การหาวัตถุดิบที่ดี แต่ราคาในการซื้อต้องแพงตามค่าของวัตถุดิบด้วย

(3) **การหาวัตถุดิบที่ดี** เป็นสิ่งที่ผู้ประกอบอาชีพทุกรายต้องการมากที่สุดเพราะเป็นสิ่งที่ช่วยให้สินค้าได้ราคาตามความต้องการของตนเอง การหาวัตถุดิบที่ดี แต่ราคาในการซื้อต้องแพงตามค่าของวัตถุดิบด้วย

(4) **การทำบัญชี** โดยทั่วไปผู้ผู้เงินจะไม่ค่อยทำบัญชีรายรับรายจ่ายถึงแม้จะทำก็ทำในรูปแบบง่ายๆ ไม่ยุ่งยากทำตามความรู้ความเข้าใจของตนเอง บางครั้งการทำบัญชีแบบชาวบ้านนั้นจะลงข้อมูลที่ไม่ค่อยละเอียดเท่าที่ควรนักเพราะว่ารายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ นั้นจะไม่ค่อยลงกัน ทำให้ข้อมูลอาจผิดพลาดได้ง่าย

(5) **การวิเคราะห์ประเมิน** จะเห็นได้ว่าการประเมินกระบวนการของระบบ B นั้นมีวิธีดำเนินการของตนเองโดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่แล้วในการประกอบอาชีพแต่อาศัยเทคโนโลยีบางอย่างในการทำกิจกรรมซึ่งได้ช่วยส่งเสริมให้มีผลผลิตและความรวดเร็วในการผลิตสินค้ามากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นผลดีต่อครอบครัวและเศรษฐกิจของชุมชนในอนาคต

2.2.4 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ B

(1) รายได้เป็นเงิน จะเป็นในเรื่องของรายได้ของผู้ประกอบกิจการซึ่งรายได้ส่วนใหญ่จะได้ในจำนวนที่เป็นเงินก้อนในช่วงระยะเวลาที่เก็บเกี่ยวผลผลิต อาจจะใช้ระยะเวลา 6 - 7 เดือน หรือว่าเป็นปี ซึ่งรายได้แต่ละครั้งจะขึ้นอยู่กับ การประกอบอาชีพ มีพื้นที่หรือมีจำนวนผลผลิตมากน้อยเพียงใด แต่จะอยู่ในช่วง 20,000 – 30,000 บาท / ปี จะเห็นได้ว่าระยะในการได้ผลกำไรเป็นในรูปของค่าตอบแทนนั้นจะใช้ระยะเวลาพอสมควร และจะได้เพียง 1 ครั้งต่อปี ถ้าใน ระยะที่รอไม่หาอาชีพเสริมก็จะมีรายได้จากอาชีพหลักเพียงอย่างเดียว

(2) ผู้ที่ได้ผลผลิตเป็นสิ่งของ ส่วนใหญ่ผู้กู้เงินของบ้านซับพุงจะได้ผลตอบแทนเป็นในรูปแบบของค่าจ้าง ค่าตอบแทนมากกว่าสิ่งของ

(3) ผลเป็นชื่อเสียงที่ดี ผู้ที่ได้ลงทุนเพิ่มในผลิตผลทางการเกษตรมากขึ้น ในจำนวนผู้กู้ทั้ง 44 รายนั้น ส่วนมากผู้กู้จะนำเงินไปเพิ่มทุนในการผลิตมากกว่าการขยายกิจการ เพราะเนื่องจากวงเงินที่ให้กุน้อย

(4) ผลที่เป็นความพอใจ พบว่าผู้กู้พอใจที่ได้เงินไปเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ แต่ยังไม่เพียงพอต่อการลงทุนทางการเกษตร

(5) ผลการดำเนินงาน พบว่ากลุ่มผู้กู้ไม่มีการเรียนรู้เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ยังไม่มีการนำภูมิปัญญาในท้องถิ่น ของตนเองมาปรับปรุงเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ ขาดความเข้าใจในเรื่องของเศรษฐกิจแบบพอเพียงต้องการผลกำไรมากโดยไม่คำนึงถึงต้นทุนที่สูงตามไปด้วย เป็นผลทำให้กิจการของตนเองไม่สามารถคงอยู่ได้ในภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำและจากการสัมภาษณ์ประชาชนในหมู่บ้านพบว่าไม่มีการกลับคืนถิ่นของประชากร กลุ่มคนที่ทำงานอยู่ต่างถิ่นเมื่อกลับมาได้เงินแล้วก็กลับไปดำเนินกิจการที่เดิม

ตอนที่ 4 สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

4.1 การบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนแห่งชาติทั้ง 5 ข้อ พบว่า

(1) เพื่อทราบกระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
บรรลุเป้าหมายมากเพียงใด

จากการประเมินพบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านได้กู้เงินกองทุนไปเพื่อพัฒนาอาชีพ และเป็นเงินทุนในการทำกิจการ เกิดการหมุนเวียนรายได้ การจ้างงาน มีดอกผลแล้ว นำเงินมาชำระคืนให้กับกองทุน ทำให้เงินกองทุนเพิ่มขึ้น และนำเงินมาปันผลคืนแก่สมาชิก ผู้กู้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในการดำเนินกิจการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการแก้ปัญหาในการ

ดำเนินกิจการด้วยตนเอง เพิ่มศักยภาพให้กับตนเอง ทำให้เกิดเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านราษฎร ในหมู่บ้านรวมทั้งผู้นำของหมู่บ้านให้ความสนใจนโยบายของรัฐบาลและมีความต้องการอยากให้มีการจัดตั้งกองทุนขึ้นเพราะในหมู่บ้านก็ได้มีกลุ่มองค์กรอยู่ก่อนแล้วจึงประสานความร่วมมือกันทั้งกำนัน และพัฒนากรอำเภอ รวมถึงศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ได้มาให้ความรู้และคำแนะนำในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านจนประสบความสำเร็จในปัจจุบัน การวางระบบโครงสร้างของกองทุนในการจัดการบริหาร มีการคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการครบทั้ง 15 คน มีการแบ่งหน้าที่ของคณะกรรมการและมีการประชุมคณะกรรมการเป็นประจำ การเปิดรับสมาชิก การจัดทำบัญชี และการให้เงินกู้ตามระเบียบข้อบังคับของกองทุน มีการจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุนอย่างยุติธรรม การเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเองพบว่า ประชาชนในหมู่บ้านมีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเองโดยใช้เศรษฐกิจแบบพอเพียง และได้ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในการประกอบอาชีพ ให้กับครอบครัวและชุมชน การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจพบว่าคณะกรรมการมีการชี้แนะให้ประชาชนเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนว่าเป็นของสมาชิกทุกคน ให้ช่วยกันรักษาสามารถจัดการบริหารกันเองได้ ส่วนกลุ่มผู้กู้ยังขาดแนวความคิดในการประกอบอาชีพ ยังหวังผลกำไรที่เป็นจำนวนมากโดยมิได้คำนึงถึงการผลิตเพื่อการบริโภคและขาดตลาดรองรับผลผลิตที่แน่นอนทำให้การประกอบอาชีพไม่สามารถคงอยู่ได้ในภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำ และยังมีบางส่วนยังคงเป็นหนี้สินจำนวนมากอยู่เนื่องจากมีระบบการกู้ที่ง่ายกว่า การมีศักยภาพ และมีความเข้มแข็ง พบว่าภายในหมู่บ้านยังมีสภาพแวดล้อมที่ดี เหมาะแก่การทำการเกษตรจำนวนของประชากรเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของหมู่บ้านมีกลุ่มต่าง ๆ ตั้งขึ้นก่อนแล้ว ภายในหมู่บ้านไม่มีโรงเรียนและวัด แต่ก็สามารถเดินทางไปเรียนได้โดยสะดวกกลุ่มผู้กู้เงินกองทุน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร การดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามฤดูกาล

(2) เพื่อทราบว่ามีปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบ ที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวมีอะไรบ้าง

2.1 ปัจจัยด้านบวก

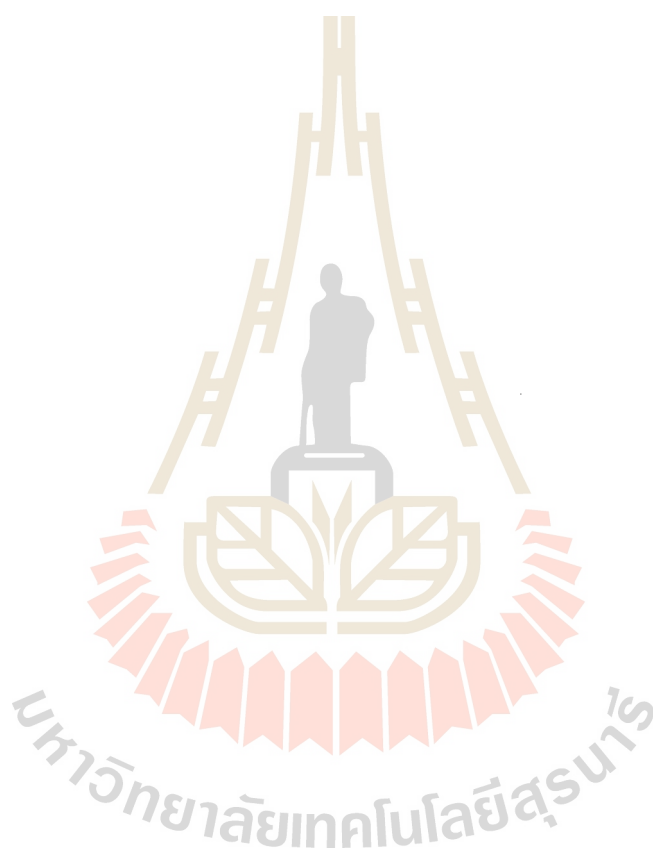
- (1) การมีกลุ่มองค์กร คือ โครงการกองทุนหมู่บ้านชัยพยุ
- (2) มีเงินทุนสะสมของหมู่บ้าน
- (3) การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนของสมาชิกในหมู่บ้าน

2.2 ปัจจัยด้านลบ

- (1) การทำงานของคณะกรรมการบางส่วนขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่
- (2) สมาชิกบางส่วนไม่พอใจการตัดสินใจเงินกู้

(3) เพื่อให้กระบวนการทำสารนิพนธ์เป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้ มีความเชื่อมโยงระหว่างกัน ภายในชุมชนท้องถิ่น ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับประเทศ

พบว่าในหมู่บ้านมีการจัดตั้งกลุ่มองค์กรและมีหน่วยงานต่าง ๆ ใ้ให้การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้การดำเนินกิจการ และการเรียนรู้ระดับท้องถิ่น ตำบล และประเทศ

(4) เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย และเพื่อทราบข้อมูลระดับความเข้มแข็งของชุมชนตามตัวชี้วัดที่ทางกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด

ความเข้มแข็งของชุมชนตามที่กองทุนหมู่บ้านจัดตั้ง โดยการสุ่ม 27 ครัวเรือน
ใน 55 ครัวเรือน

ตัวชี้วัด	เกณฑ์ใช้วัด
1. สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี	() มาก (/) ปานกลาง () น้อย
2. สมาชิกในชุมชนมีความซื่อสัตย์	() มาก (/) ปานกลาง () น้อย
3. ชุมชนยกย่องคนทำความดี	() มาก (/) ปานกลาง () น้อย
4. สมาชิกในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	() มาก (/) ปานกลาง () น้อย
5. สมาชิกในชุมชนมีโอกาสหาความรู้เพิ่ม	(/) ใช่ จำนวนครั้ง 5 ครั้ง ต่อ 1 ปี () ไม่ใช่
6. สมาชิกในชุมชนมีอาชีพสามารถเลี้ยงครอบครัวได้	จากปีก่อนมี...55.....ครอบครัว () เพิ่มขึ้นเป็น.....ครอบครัว () ลดลงเหลือ.....ครอบครัว (/) เท่าเดิม
7. ครอบครัวในชุมชนมีความอบอุ่นอยู่พร้อมหน้ารักใคร่ปรองดองกัน	จากปีก่อนมี.....55.....ครอบครัว () เพิ่มขึ้นเป็น.....ครอบครัว () ลดลงเหลือ.....ครอบครัว (/) เท่าเดิม
8. ในชุมชนมีการรวมตัวกลุ่มองค์กรประชาชน	จากปีก่อนมี.....1.....กลุ่ม (/) เพิ่มขึ้นเป็น.....1.....กลุ่ม () ลดลงเหลือ.....กลุ่ม () เท่าเดิม
9. ในชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเป็นประจำ โดยการประชุมหรือเสวนา	() มาก (/) ปานกลาง () น้อย
10. ในชุมชนมีการช่วยเหลือเด็ก สตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส	จากปีก่อนมี.....2.....คน (/) เพิ่มขึ้นเป็น.....3.....คน () ลดลงเหลือ.....คน () เท่าเดิม
11. ในชุมชนมีผู้นำที่มีคุณธรรม ยุติธรรม	(/) ใช่ () ไม่ใช่ () ไม่แน่ใจ
12. ในชุมชนสามารถร่วมกันแก้ปัญหาของชุมชนได้ โดยมีแผนงานที่คิดโดยสมาชิกในชุมชน	(/) ใช่ () ไม่ใช่

จากตาราง ความเข้มแข็ง ของชุมชนจะเห็นว่า

ความสามัคคีในชุมชนมีความสามัคคีปานกลางซึ่งคิดเป็นร้อยละได้ 67.85 ของการสุ่มตัวอย่าง มากคิดเป็นร้อยละได้ 32.14 ของการสุ่มตัวอย่าง

ความซื่อสัตย์ สมาชิกในชุมชนมีความซื่อสัตย์ปานกลาง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 78.57 ได้ มากคิดเป็นร้อยละได้ 17.85 น้อยคิดเป็นร้อยละ 21.42 ของการสุ่มตัวอย่าง

ยกย่องคนทำดี จะเห็นได้ว่าชุมชนมีการยกย่องคนทำดีปานกลางคิดเป็นร้อยละได้ 71.42 มากคิดเป็นร้อยละได้ 7.14 และน้อยคิดเป็นร้อยละ 21.42 จากการสุ่มตัวอย่าง

การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันปานกลางซึ่งคิดเป็นร้อยละได้ 71.42 มากคิดเป็นร้อยละ 28.57 ของการสุ่มตัวอย่าง

ชุมชนมีโอกาสหาความรู้เพิ่ม ไข่ คิดเป็นร้อยละ 75 เท่ากับประมาณ 5 ครั้งต่อ 1 ปี ไม่ใช่คิดเป็นร้อยละได้ 25 ของการสุ่มตัวอย่าง

ชุมชนมีอาชีพสามารถเลี้ยงครอบครัวได้ จากปีก่อนมี 55 ครอบครัว คิดเป็นเท่าเดิมร้อยละ 78.57 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 14.28 ลดลงเหลือ คิดเป็นร้อยละ 7.14 ของการสุ่มตัวอย่าง

ชุมชนมีความอบอุ่นอยู่พร้อมหน้ารักใคร่ปรองดองกัน จากครอบครัว 55 ครอบครัว เท่าเดิมคิดเป็น 78.57 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 14.28 ลดลงคิดเป็นร้อยละ 7.14 ของการสุ่มตัวอย่าง

ชุมชนมีการรวมตัวตั้งกลุ่มองค์กรประชาชน จากปีก่อนมี 1 กลุ่ม เท่าเดิมคิดเป็นร้อยละ 50 เพิ่มขึ้นเป็น 1 คิดเป็นร้อยละ 50 ของการสุ่มตัวอย่าง

ชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็น ชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็นกันปานกลาง เมื่อคิดเป็นร้อยละได้ 64.28 มากคิดเป็นร้อยละ 17.85 น้อยคิดเป็นร้อยละ 17.85 ของการสุ่มตัวอย่าง

ชุมชนมีการช่วยเหลือเด็ก สตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส จากปีก่อน 2 คน เพิ่มขึ้นเป็น 3 คน คิดเป็นร้อยละ 50 เท่าเดิมคิดเป็นร้อยละ 50 ของการสุ่มตัวอย่าง

ชุมชนมีผู้นำที่มีคุณธรรม ยุติธรรม ไข่คิดเป็นร้อยละ 89.28 ไม่น่าใจคิดเป็น 10.71 ของการสุ่มตัวอย่าง

ชุมชนสามารถร่วมกันแก้ปัญหาของชุมชนได้ โดยมีแผนงานที่คิดโดยสมาชิกในชุมชน ไข่คิดเป็นร้อยละ 92.85 ไม่ใช่คิดเป็นร้อยละ 7.42 ของการสุ่มตัวอย่าง

ซึ่งเมื่อดูจากตารางจะเห็นได้ว่าสมาชิกในชุมชนบ้านชัยพวง มีความเข้มแข็งในระดับปานกลาง ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ดีที่สามารถรวมตัวกันเพื่อประกอบกิจการกันได้

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การติดตามประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้านซัพพวง หมู่ 9 ตำบลคอนเมือง อำเภอลี้ จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ของการประเมินดังนี้

1. เพื่อการศึกษาการบรรลุเป้าหมายทั้ง 5 ข้อ ของกระบวนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านซัพพวง หมู่ 9 (ซึ่งไม่ใช่หมู่บ้านของผู้ที่จัดทำสารนิพนธ์ปฏิบัติงานอยู่) ในด้านต่างๆ ดังนี้

1.1 เพื่อทราบกระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ บรรลุเป้าหมายมากเพียงใด ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ท้องถิ่นชุมชนมีกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือสวัสดิภาพของสมาชิก
- (2) ท้องถิ่นมีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน
- (3) ท้องถิ่นชุมชนมีกระบวนการพึ่งพาตนเอง โดยการเรียนรู้และคิดริเริ่มเพื่อแก้ปัญหาของตนเอง มีการสร้างศักยภาพของตนเอง และมีการสร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง
- (4) เศรษฐกิจระดับฐานรากของประเทศ ได้รับการกระตุ้น และมีภูมิคุ้มกันกับทั้งสังคมก็มีภูมิคุ้มกัน
- (5) ประชาชนในท้องถิ่นมีศักยภาพและมีความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม

1.2 เพื่อทราบว่าปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบ ที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมาย ดังกล่าวมีอะไรบ้าง

1.3 เพื่อให้กระบวนการทำสารนิพนธ์ เป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้ มีความเชื่อมโยงระหว่างกัน ภายในชุมชนท้องถิ่น ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล และระดับบุคคล

1.4 เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งในทัศนะของประชาชน พื้นที่เป้าหมายและเพื่อทราบข้อมูลระดับความเข้มแข็งของบุคคล ตามตัวชี้วัดที่ทางกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด

2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมาย กระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

3. เพื่อศึกษากระบวนการสร้างเครือข่ายขององค์กรเพื่อการเรียนรู้และการเกิดความเชื่อมโยงระหว่างกันภายในหมู่บ้าน ตำบล บุคคล

4. เพื่อศึกษาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชนในบ้านตลาดใต้ และระดับความเข้มแข็งของชุมชนตามตัวชี้วัด ซึ่งกำหนดโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ผู้จัดทำสารนิพนธ์ดำเนินการประเมินโดยได้ประยุกต์รูปแบบการประเมิน ชิพพ์ (CIPP) ของ “สต๊อฟเฟิลบีม” มาใช้ในการประเมินครั้งนี้ โดยกำหนดตัวชี้วัดขององค์ประกอบการประเมิน ด้านสถานะแวดล้อม (Context – C) ด้านปัจจัย (Input – I) ด้านกระบวนการ (Process – PC) และด้านผลผลิต (Product – PD) ทั้งระดับหมู่บ้านและระดับรายบุคคล กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ให้ข้อมูลในบ้านซับพุงประกอบด้วยคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน สมาชิกกองทุนหมู่บ้านทั้งที่ได้รับอนุมัติให้กู้และสมาชิกทั่วไป ชาวบ้านที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโส ผู้นำกลุ่มอาชีพตลอดจน เจ้าหน้าที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ผู้จัดทำสารนิพนธ์ได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดต่างๆ โดยใช้แบบรายงาน (บร.) 1 – 12 การสัมภาษณ์เพิ่มเติม การศึกษาเอกสาร และการจัดประชุมเวทีชาวบ้าน แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติและไม่ใช้สถิติ

การติดตามประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้านซับพุงได้ผลสรุป การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สรุป และอภิปราย

1.1 สภาพทั่วไปของบ้านซับพุง หมู่ 9

สรุป

บ้านซับพุง หมู่ 9 ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2528 ประมาณ 17 ปีมาแล้วเพื่อให้การบริหารงานได้สะดวกทั่วถึงและคล่องขึ้น มีผู้ใหญ่บ้านปกครองลูกบ้านคือ นายชาญชัย เชื้อปัญญา เป็นผู้ดูแล ประชกรส่วนใหญ่อยู่รวมกันเป็นแบบของความเป็นชุมชนชนบทประชากรอยู่รวมกันอย่างหลากหลาย ทั้งด้านอาชีพ ฐานะ รายได้ และความเป็นอยู่ลักษณะของชนในเขตชุมชนชนบทประชากรจะรวมตัวกันอย่างหนาแน่น โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพื่อผลผลิตด้านเกษตรเป็นหลัก

อธิบาย

บ้านซับพุง เป็นบ้านที่มีไม่ค่อยเจริญ แต่มีทางคมนาคมสะดวกในการเดินทางไปสถานที่ราชการต่างๆ ได้ เช่น อำเภอ จังหวัด เป็นต้น เพราะอยู่ในเขตชนบท สังกัดจากการประกอบอาชีพของประชากร ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

1.2 การบรรลุเป้าหมาย 5 ข้อ ของกระบวนการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านซับพุง หมู่ 9 ตำบลดอนเมือง อำเภอธัญบุรี จังหวัดนครราชสีมา

ข้อ 1 การมีกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน

สรุป

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การเกิดกองทุนหมู่บ้านซับพุง เกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชนหน่วยงานราชการ และบุคคลต่างๆ ที่ให้ความร่วมมือแนะนำให้เกิดกองทุนหมู่บ้าน ทำให้คนในชุมชนมีแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพื่อลดรายจ่ายลง และบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วนอีก

อธิบาย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่ากองทุนเงินล้านน่าจะคงมีอยู่ต่อไปเนื่องจากมีอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำและในการขอกู้ ผู้กู้สามารถดำเนินการได้ง่ายรวดเร็ว และได้จำนวนเงินพอเพียงกับที่ผู้กู้ขอกู้ ทำให้เกิดการพัฒนาอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ มีการหมุนเวียนเงินในหมู่บ้าน ลดการเกิดหนี้ในระบบ และกองทุนได้กำไรจากการปล่อยเงินกู้มีเงินปันผลสำหรับสมาชิกนำมาปันผลให้แก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

ข้อ 2 ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านซับพุง หมู่ 9

สรุป

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การมีระบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านซับพุง มีการจัดสร้างองค์ประกอบชัดเจน มีการตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนและมีการแบ่งหน้าที่การทำงานถูกต้องมีระเบียบข้อบังคับของกองทุนชัดเจน ทางกองทุนมีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านตนเองได้

อธิบาย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่าคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านซับพุง มีความรู้ในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านเป็นอย่างดี เนื่องจากมีหน่วยงานทางราชการมาให้คำแนะนำอบรมในเรื่องการดำเนินงาน การทำบัญชี และการเลือกตั้งคณะกรรมการกองทุน

ข้อ 3 การมีกระบวนการพึ่งพาตนเอง โดยการเรียนรู้และคิดริเริ่มเพื่อการแก้ปัญหาของตนเอง การสร้างศักยภาพของตนเองและการสร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง

สรุป

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การมีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง กองทุนหมู่บ้านเปิดให้คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอแต่ยังไม่ถึงกับการพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมด ยังต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนภายนอกอยู่

อภิปราย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่าทางสมาชิกกองทุนหมู่บ้านเกิดกระบวนการเรียนรู้จากการดำเนินงานของธุรกิจ โดยการเรียนรู้ด้วยตนเองและมีหน่วยงานทางราชการเข้าให้คำแนะนำ ส่งเสริมผู้กู้เงิน ในการดำเนินงานและการแก้ปัญหาต่างๆ เกิดศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในหมู่บ้าน

ข้อ 4 เศรษฐกิจได้รับการกระตุ้นและมีภูมิคุ้มกัน

สรุป

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม ในชุมชนเกิดการหมุนเวียนเงินในหมู่บ้านทำให้เศรษฐกิจในชุมชนได้รับการกระตุ้นสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจในชุมชนได้

อภิปราย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 พบว่าชุมชนมีความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจเนื่องจากในหมู่บ้านมีเงินทุนหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้น

ข้อ 5 ประชาชนมีศักยภาพและความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

สรุป

วัตถุประสงค์ข้อที่ 5 การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น คนในชุมชนมีความซื่อสัตย์ ร่วมมือร่วมใจ มีความสามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือพึ่งพารองรับซึ่งกันและกัน

อภิปราย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 5 พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านซัพพอง มีศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง

1.3 ปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมายของกระบวนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านขั้วพอง หมู่

สรุปปัจจัยด้านบวก

- (1) ประสบการณ์ของคนในชุมชนที่ประสบความล้มเหลวก่อนจึงได้อาศัยเป็นบทเรียนที่ให้แก่คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และรวมตัวกันเป็นกลุ่มในการประกอบอาชีพ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำซาก
- (2) หมู่บ้านมีเงินสะสมของหมู่บ้านและมีการรวมกลุ่มองค์กรอยู่ก่อนแล้ว ทำให้มีเงินทุนในหมู่บ้านเพิ่มขึ้น สามารถนำมาปรับใช้กับการบริหารกองทุนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

สรุปปัจจัยด้านลบ

- (1) คนในชุมชนยังมีสภาพเป็นลูกหนี้ของธนาคารและนายทุนซึ่งอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างสูงทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียนเพราะเงินส่วนหนึ่งต้องนำไปชำระหนี้ ทำให้ไม่สามารถดำรงทุนให้เติบโตได้ในระยะเวลาอันสั้น
- (2) คนในชุมชนบางส่วนไม่พึงพอใจในการตัดสินใจเงินกู้ของคณะกรรมการ

อธิบาย

ปัจจัยด้านบวกส่วนใหญ่มีการแลกเปลี่ยนความรู้ และรวมตัวกันในการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา โดยมีหน่วยงานของทางราชการจัดองค์ประชุมให้กับสมาชิกเพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ และปัจจัยด้านลบ ส่วนใหญ่จะมีหนี้สินกับเงินกู้ยืมระบบมาก สมาชิกบางรายที่กู้เงินไปไม่เพียงพอกับการดำเนินงานจึงไปกู้เงินหนี้สินนอกระบบ

1.4 การสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้และทำให้เกิดการเชื่อมโยงภายในระหว่างหมู่บ้าน

ตำบล

สรุป

พบว่าสมาชิกผู้ประกอบการเกษตรเป็นหลัก ยังมีการรวมกลุ่มเพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อเสริมประสิทธิภาพและความแข็งแกร่งในการดำเนินโครงการและยังมีการสร้างเครือข่ายกับองค์กรภายนอกชุมชน

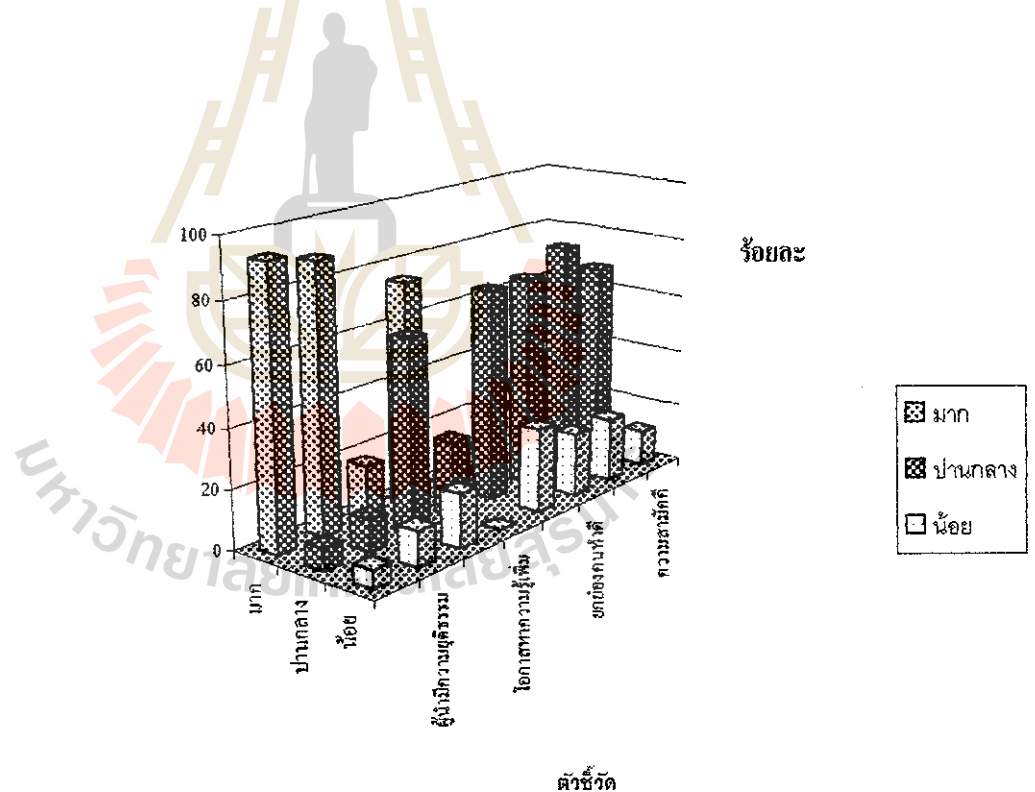
อธิบาย

การสร้างเครือข่ายองค์กรเรียนรู้มีการรวมกลุ่ม เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและความเข้มแข็งในการดำเนินโครงการ โดยสมาชิกเกิดความเข้าใจในการประกอบอาชีพ

1.5 ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชนที่กำหนดโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
สรุปตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนที่กำหนดโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

คณะกรรมการ 15 คน (วาระที่ 2 ก.ค.45 – ก.ค. 46 มี 11 คน) ในชุมชนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมาย มีกระบวนการสื่อสารหรือสื่อความเข้าใจแบบไม่เป็นทางการที่มีประสิทธิผล รวมทั้งการอยู่ร่วมกันในชุมชนอย่างมีสันติ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน รักใคร่ปรองดองซึ่งกันและกัน แบ่งปันสิ่งของให้กันแก่กัน

สรุปตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชนบ้านชัยพยุง

แผนภาพที่ 5.1 แสดงดัชนีชี้วัดความเข้มแข็งของหมู่บ้านชัยพยุง

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขระเบียบ ข้อบังคับกองทุนเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 ระยะเวลาในการชำระเงินกู้ควรจะให้คืนเป็น รายเดือน เงินที่จะ ได้มีการหมุนเวียนในกองทุนมากกว่านี้ สมาชิกผู้กู้สามารถชำระคืนได้เป็นเงิน จำนวนที่ไม่มากเกินไปและสามารถนำมาชำระได้ตามกำหนด

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 การให้กู้ต้องรวมกลุ่มกันเพื่อจะได้เกิดองค์กรใหม่ๆ และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนมากยิ่งขึ้น

2.2 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกองทุนให้มีการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 กองทุนหมู่บ้านต้องมีเจ้าหน้าที่ประจำกองทุนอย่างน้อย สักค่าละ 1 คน หรือมากกว่านี้ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิกที่มาติดต่องาน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขข้อมูลต้องเรียกประชุม คณะกรรมการและสมาชิกทุกครั้ง

2.3 ข้อเสนอแนะนำเงินกู้ไปพัฒนากิจกรรมอาชีพของสมาชิกกองทุน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการตลาดการ ประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาด ให้กลุ่มผู้กู้ได้นำไปพัฒนากิจกรรมของ ตนเอง

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 ควรมีการแนะนำเทคนิควิธีการใหม่ๆ ประกอบอาชีพ ให้กับกลุ่มผู้ประกอบอาชีพหรือกลุ่มสนใจทราบ

2.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีบัณฑิตกองทุนเข้าไปในหมู่บ้าน (ชุมชนเมือง)

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 เพื่อสร้างสภาพและยกระดับการศึกษาของบัณฑิตให้ มีทักษะในการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อีกทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 เพื่อสร้างรายได้ สร้างโอกาสสำหรับบัณฑิตว่างงาน 74,881 คน โดยเฉพาะบัณฑิตในหมู่บ้านชนบท

ข้อเสนอแนะข้อที่ 3 เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมทั้งข้อมูลของหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะข้อที่ 4 มีรายงานผลความก้าวหน้านโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง และรายงานผลการวิจัยกองทุน รวมทั้งสิ้น 74,881 กองทุน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 5 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้ทั้งตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยกระบวนการของการศึกษาบัณฑิต เพื่อเข้าไปช่วยเหลือส่งเสริมการพัฒนาและติดตามประเมินผลวิจัยนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 ข้อเสนอแนะสำหรับศึกษาค้นคว้าหรือการวิจัยต่อไป

- (1) การรับสมัครนักศึกษาเข้าสู่โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองควรมีการกำหนดสาขาวิชาเอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดการและการประเมินโครงการเพื่อให้โครงการมีศักยภาพยิ่งขึ้น
- (2) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีระยะเวลาการดำเนินการไม่เพียงพอต่อการหาข้อมูลเพื่อประเมินโครงการ ซึ่งทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร
- (3) ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาแนะนำชาวบ้าน โดยมีบัณฑิตเข้าไปช่วยเหลือส่งเสริมการพัฒนาและติดตามประเมินผล ตลอดจนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ,สำนักงานมาตรฐานการศึกษา. 2544. **ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.** กรุงเทพฯ :กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ,สำนักงานมาตรฐานการศึกษา. 2544. **ชุดวิชาการวิจัย. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.** กรุงเทพฯ :กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ,สำนักงานมาตรฐานการศึกษา. 2544. **ชุดวิชาการนิพนธ์. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.** กรุงเทพฯ :กระทรวงศึกษาธิการ.
- กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.(ออนไลน์).**2545.แหล่งที่มา
<http://www.agri.cmu.ac.th/others/rfund/asknanser.html>. (5 มกราคม 2545).
- กองสำรวจและจำแนกดิน กรมพัฒนาที่ดินอำเภอสีคิ้ว. "รายงานความเหมาะสมของดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ โครงการใช้ประโยชน์ที่ดินตามแผนการใช้ที่ดินอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ฉบับที่ 699".กรกฎาคม 2545.
- กรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. สำนักงาน. 2544. **คู่มือสำหรับประชาชน เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.** กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. สำนักงาน. 2544. **ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2544 ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2544.** กรุงเทพฯ : บริษัท สหพัฒนการพิมพ์ จำกัด.
- .สำนักงาน.2544. **คู่มือการดำเนินงานสำหรับคณะกรรมการระดับตำบลและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.**สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี "คู่มือนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต การจัดการและการประเมินโครงการ".นครราชสีมา,(2544).
- ศาสตราจารย์ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544). **รวมบทความทางการประเมินโครงการ.** พิมพ์ครั้งที่ 6.สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย:211-234.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ศึกษาริการอำเภอสีคิ้ว "แบบรายงานการศึกษาส่วนบุคคล ลาพัชฉิต (รศ.ก) ปีการศึกษา (2544).
สมหวัง พิชิตานูวัฒน์,การประเมินโครงการประชุม:หลักการและการประยุกต์ใช้.กรุงเทพมหานคร.
พืรพัรณา,2525.

NOK National Study Committee on Evaluation.Educational Evaluation and Decision
Making,Indiana:Phi Dela Kappa, Incorporated. 1977.

Worthen,B.R.and SANDERS,J.R.,Educational Ealuation: Theory and ractice.Ohio:Charles
And Joanes,1973.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี